

Република Србија
ТУЖИЛАШТВО ЗА
ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ
КТО бр. 14/13
04.12.2013. године
Београд
Устаничка улица бр. 29
СИЛП

ПИСАРНИЦА

Exp. 4, XII 13 .

**ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ
- Већу из чл. 21 ст. 4 ЗКП-а -**

На основу чл. 43 ст. 2 тач. 5 и чл. 331 ст. 1 ЗКП-а и чл. 2, чл. 3 ст. 1 и чл. 4 ст. 1 Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, подижем

ОПТУЖНИЦУ

против:

1) **ПРЕДРАГА БУБАЛА,**

2) **МИОДРАГА ЂОРЂЕВИЋА,**

3) АЛЕКСАНДРА ГРАЧАНЦА,

4) ГОРАНА МРЂЕ, од оца Мирк

5) АЛЕКСЕЈА МИСАИЛОВИЋА.

6) ЈАСМИНЕ ДРАГУТИНОВИЋ,

7) **ДУШАНА КОСОВЦА,** [REDACTED]

8) **МИРОСЛАВЕ ДРОБАЦ,** дев. Станишић, [REDACTED]

јер постоји оправдана сумња да су:

I

окривљени Предраг Бубало, Миодраг Ђорђевић, Александар Грачанац, Горан Мрђа, Алексеј Мисаиловић и Јасмина Драгутиновић

у току 2005. године, у Београду, као службена лица и то окривљени **Предраг Бубало**, у својству министра за привреду у Влади Републике Србије, **Миодраг Ђорђевић** као директор Агенције за приватизацију, **Горан Мрђа** као извршни директор Агенције за приватизацију, **Алексеј Мисаиловић** као директор Центра за тржиште капитала при Агенцији за приватизацију, **Александар Грачанац** као директор Акцијског Фонда и **Јасмина Драгутиновић** као директор Сектора за анализу, припрему и организацију продаје при Акцијском Фонду, при чему су били урачунљиви, свесни свог дела и његове забрањености, искоришћавањем свог службеног положаја и невршењем своје службене дужности прибавили предузећу „Worldfin“ S.A. из Луксембурга имовинску корист у износу од 1.136.211.984 динара, што је била противвредност износа од 14.367.826 евра, тако што су окривљени Ђорђевић, Мрђа и

Мисаиловић у периоду од 14.09.2005. године до 30.09.2005. године, пропустили да у складу са својим овлашћењима и обавезама изврше анализу понуђене цене за куповину акција „Луке Београд“ и анализу вредности акција „Луке Београд“, па су без вршења икаквих анализа, а на основу простог увида у књиговодствену вредност акција „Луке Београд“, донели дана 27.09.2005. године Одлуку о методу продаје акција Акцијског фонда прихватањем понуде за преузимање компаније „Worldfin“ S.A. по цени од 800 динара за једну акцију, и издали Налог Акцијском фонду за продају акција из државног портфеља (1.318.497 акција у Акцијском фонду и 427.024 акција у Републичком фонду ПИО), иако су знали да је књиговодствена вредност капитала и акција потцењена и да се таква као критеријум за оцену о прихватању понуде не би требао применити, те да је у току нова процена вредности имовине „Луке Београд“ и да се на основу њених прелиминарних резултата очекује знатно већа вредност имовине, капитала па тиме и већа фер вредност акција „Луке Београд“ у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, о чему су још 19.07.2005. године обавештени дописом „Луке Београд“, иако су на основу члана 2, 3 и 5 Закона о приватизацији били у обавези да приватизацију изврше у складу са начелом формирања продајне цене према тржишним условима и чланом 12 Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију, у оквиру Центра за тржиште капитала били у обавези да као надлежни државни орган за спровођење поступка приватизације пре доношења одлуке о продаји изврше анализу акција предузећа „Лука Београд“ а.д., а потом и одговорна лица из Акцијског фонда окривљени Грачанац и Драгутиновићева, у периоду од 14.09.2005. године до 30.09.2005. године, иако су знали да је у току нова процена вредности имовине „Луке Београд“ и да се очекује знатно већа вредност имовине, капитала па тиме и акција „Луке Београд“, о чему су обавештени дописима „Луке Београд“ од 17.06.2005. године и 19.07.2005. године, у поступку издавања налога за продају истих акција пропустили да у складу са својим овлашћењима и обавезама изврше анализе саме понуде, њених елемената, понуђене цене и вредности акција „Луке Београд“, а што је противно члану 14 Закона о Акцијском фонду на основу кога су били дужни да послују са пажњом доброг стручњака водећи рачуна о приходима које остварује Република Србија продајом акција, као и чл. 5 и чл. 6 Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији којима је предвиђено да се у оквиру Акцијског фонда обављају послови анализе и припреме документације неопходне у поступку продаје акција односно удела и реализација одлука о методу и налога за продају од стране Агенције за приватизацију, као и противно Процедурама у раду Сектора анализе и припреме продаје, којима је дефинисано да ће Акцијски фонд прихватити понуду за преузимање тако што ће претходно анализирати из финансијског аспекта цену акција, перформансе предузећа, величину пакета који се преузима, водећи рачуна о реализацији целог пакета из портфеља Акцијског фонда, па су без вршења било какве анализе, на основу простог увида у књиговодствену вредност акција за коју су знали да је потцењена, дана 30.09.2005. године, по добијању од Агенције за приватизацију напред наведене Одлуке о методу продаје и Налога за продају акција „Луке Београд“, издали Налог за продају свих акција из државног портфеља, по понуђеној цени од 800 динара по једној акцији, при чему је окривљени Предраг Бубало, знајући за напред наведен начин поступања, те да је књиговодствена вредност акција „Луке Београд“ као критеријум за одлучивање о прихватању цене из понуде за преузимање неприхватљива, јер је потцењена, да је у току утврђивање вредности имовине а.д. "Лука Београд" према Међународним рачуноводственим стандардима и да се према њеним резултатима очекује да ће доћи до знатне корекције фер вредности имовине и вредности акција, о чему је био обавештен дописима „Луке Београд“ од 17.06.2005. године и 19.07.2005. године, као и непосредно на састанцима са

представницима органа управљања „Луке Београд“ и малих акционара који су се одржавали у просторијама Министарства за привреду, пре и у току трајања понуде за преузимање акција „Луке Београд“, када је обавештен и о прелиминарним резултатима процене вредности имовине „Луке Београд“ која је указивала на знатно већу вредност од књиговодствене, противно чл. 14 Закона о Влади Републике Србије, чл. 62 Закона о приватизацији, чл. 18 Закона о Агенцији за приватизацију, чл. 23 Закона о Акцијском фонду, као и чл. 23 Закона о државној управи и члановима од 45 до 50 Закона о државној управи - пропустио да кроз право надзора наложи стручним службама Министарства привреде да спроведу надзор над радом Агенције за приватизацију и Акцијског фонда, преиспитају одлуке и налоге Агенције за приватизацију и Акцијског фонда за продају акција, да захтева од њих извештаје и податке на основу којих су донете Одлуке и Налози, утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање и искористи друга општа овлашћења у вршењу надзора над радом - издавањем инструкција, налога за преузимањем послова које сматра потребним, покрене поступак за утврђивање одговорности, непосредно изврши неки посао ако оцени да се другачије не може извршити закон или неки други општи акт, предложи Влади мере на које је овлашћен и на тај начин спречи да се реализује продаја акција „Луке Београд“ из портфеља Акцијског фонда о којој га је обавестио окривљени Александар Грачанац на спроведени начин, па су тако омогућили да компанија „Worldfin S.A.“ из Луксембурга чији су крајњи власници у тренутку куповине Милан Беко и Мирослав Мишковић, куповином акција предузећа „Лука Београд“ из државног портфеља по цени од 1.396.416.800 динара, знатно нижој од фер вредности једне акције прибави корист у износу од 1.136.211.984 динара, што је била противвредност износа од 14.367.826 евра за који износ је оштећен буџет Републике Србије, а што представља разлику између плаћене цене од 800 динара по акцији и фер вредности од 1450,93 динара за једну акцију, а за државни пакет акција од 1.745.521 комад акција

II

окривљени Мирослава Дробац и Душан Косовац

у периоду од марта месеца 2004. године до 10.09.2005. године, у Београду, окривљена **Мирослава Дробац**, у својству генералног директора и члана УО а.д. "Лука Београд" и окривљени **Душан Косовац** у својству финансијског директора и члана УО а.д. "Лука Београд" као одговорна лица, искоришћавањем свог положаја и невршењем својих дужности прибавили компанији „Worldfin S.A.“ из Луксембурга противправну имовинску корист у износу од 1.136.211.984 динара, што је била противвредност износа од 14.367.826 евра, при чему су били урачунљиви, свесни свог дела и његове забрањености тако што су у контактима са Вуком Делибашићем, директором привредног друштва „Фокус капитал партнерс“ сазнали за намеру да за потенцијалне инвеститоре стекну власништво над „Луком Београд“ путем понуде за преузимање, коју околност су прикрили од органа управљања – Управног одбора и Скупштине „Луке Београд“, а знајући да је вредност имовине „Луке Београд“ знатно већа од књиговодствене вредности која је утврђена проценом вредности још 1998. године и по којој је вредност акција износила 487,82 динара, а која није представљала фер вредност имовине, капитала и акција „Луке Београд“ у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, намерно нису предузели активности у циљу сачињавања берзанског проспекта за привредно друштво „Лука Београд“ а.д., чиме су избегли обавезу укључивања акција друштва на организовано тржиште капитала

„Београдску берзу“ а.д., што је у супротности са чл. 42 и чл. 261 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, иако су о овој законској обавези била обавештени дописом “Београдске берзе” од 09.06.2004. године, него су Вуку Делибашићу достављали податке о вредности имовине и пословању „Луке Београд“, а истовремено је на основу упитника добијених од привредног друштва „Фокус капитал партнерс“ од дана 27.08.2004. године, окривљена Мирослава Дробац самостално донела одлуку и издала налог стручним службама „Луке Београд“ да сачине нову процену вредности имовине „Луке Београд“ а што је и учињено октобра 2004. године под називом Елаборат – „Подаци о Луци Београд“, у којем је у тачки 3 наведена вредност имовине „Луке Београд“ по структури – врсти и процењена њена вредност на дан 30.06.2004. године од 94.938.533 евра, а након тога је на седници УО „Луке Београд“ 29.10.2004. године без детаљног упознавања осталих чланова, на њену иницијативу елаборат проглашен за пословну тајну, те су окривљени упркос сазнању да је вредност имовине „Луке Београд“ знатно већа од књиговодствене вредности, што је у 2005. години потврђено и Процењом вредности имовине и капитала „Луке Београд“ израђеном од стране „Института економских наука“ из Београда, избегли да издају налог да се упоредо изврши процена и приносном методом, те да се тако утврђене вредности имовине и капитала „Луке Београд“ евидентира кроз пословне књиге „Луке Београд“ у току 2004. године, већ су тај поступак намерно продужили закључивањем Уговора о изради пројекта “Примена међународних рачуноводствених стандарда - процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема)” са Институту економских наука у Београду дана 06.04.2005. године, а који је у коначној верзији применом обе методе (фер тржишна вредност имовине и приносна метода) достављен тек дана 27.09.2005. године, након пристигле понуде за преузимање акција „Луке Београд“ достављене од стране компаније „Worldfin“ S.A. из Луксембурга, чиме су Мирослава Дробац и Душан Косовац омогућили да као књиговодствена вредност имовине, капитала и акција у пословним књигама остане вредност од 487,82 динара једне акције а која није представљала фер вредност имовине, капитала и акција „Луке Београд“, на који начин су неспровођењем кроз пословне књиге новопроцењене вредности имовине предузећа и неизласком на берзу спречили да се утврди нова вредност акција „Луке Београд“ и омогућили да потцењена књиговодствена вредност утврђена још 1998. године буде искоришћена као критеријум утврђивање цене у понуди за преузимање од 800 динара по акцији, која је у тренутку подношења понуде за преузимање била већа од књиговодствене, а нижа од фер вредности акција, па су на описани начин омогућили компанији „Worldfin S.A.“ из Луксембурга чији су крајњи власници у тренутку куповине Милан Беко и Мирослав Мишковић прибављање противправне имовинске користи - куповином акције предузећа „Лука Београд“ по цени од 1.396.416.800 динара, знатно нижој од фер вредности једне акције прибави корист у износу од 1.136.211.984 динара, што је била противвредност износа од 14.367.826 евра, за који износ је оштећен буџет Републике Србије, а што представља разлику између плаћене цене од 800 динара по акцији и фер вредности од 1450,93 динар за једну акцију, а за државни пакет акција од 1.745.521 комад акција

чиме су окривљени **Предраг Бубало, Миодраг Ђорђевић, Александар Грачанац, Горан Мрђа, Алексеј Мисаиловић и Јасмина Драгутиновић** извршили кривично дело **Злоупотребе службеног положаја** у саизвршилаштву из чл. 359 ст. 3 у вези са ст. 1, све у вези са чл. 33 Кривичног законика (Службени гласник РС бр. 85/2005), а окривљени **Душан Косовац и Мирослава Дробац** су извршили кривично дело **Злоупотребе положаја одговорног лица** у саизвршилаштву из чл. 234 ст. 3 у вези са ст. 1, све у вези са чл. 33 Кривичног законика (Службени гласник РС бр. 32/2013)

ПРЕДЛАЖЕМ

Да се пред Вишим судом у Београду, Посебним одељењем, закаже и одржи главни, јавни и усмени претрес, на који позвати:

1. Тужиоца за организовани криминал;
2. Окривљене Бубало Предрага, Ђорђевић Миодрага, Грачанац Александра, Мрђу Горана, Мисаиловић Алексеја, Драгутиновић Јасмину, Косовац Душана и Дробац Мирославу;
3. Републичког јавног правобраниоца;
4. Сведоке Милана Бека из Београда, [REDACTED] Мирослава Мишковића из Београда, [REDACTED] Дејана Гројића из Београда, [REDACTED], Милана Карановића из Београда, [REDACTED] Миланка Кошанина из Београда, [REDACTED] Радусиновић Милана из Београда, [REDACTED] Војислава Обрадовића из Београда, [REDACTED] Вука Делибашића из Београда, [REDACTED] Ђорђа Миховиловић из Београда, [REDACTED] Катарину Николић из Београда, [REDACTED], Душана Векића из Београда, [REDACTED], Младена Лукића из Крњаче, [REDACTED] Малишу Милића из Београда, [REDACTED] Миломира Новосела из Борче, [REDACTED] Миру Прокопијевић из Београда, [REDACTED] Здравка Лукића из Београда, [REDACTED] Драгана Живановића из Београда, [REDACTED] Слободана Болтића из Београда, [REDACTED] Душана Вуковић из Београда, [REDACTED] Славомира Вулетића из Крагујевца, [REDACTED] Будимира Вујачића из Београда, [REDACTED] Миланку Драгутиновић из Београда, [REDACTED] Радмила Милошевића из Аранђеловца, [REDACTED] Божу Драшковића из Београда, [REDACTED] Стојанку Вучковић из Београда, [REDACTED] Зору Симовић из Краљева, [REDACTED] Горана Милошевића из Београда, [REDACTED] Мишу Петровића из Новог Београда, [REDACTED] Данијела Цвјетичанина из Земуна, [REDACTED] Гордану Мрдак из Београда, [REDACTED] Мирка Васиљевића из Београда, [REDACTED] Милка Штимца из Београда, [REDACTED] Владету Благојевића из Београда, [REDACTED] Рајка Радића из Београда, [REDACTED] Слађану Ђапић из Земуна, [REDACTED] Оливеру Савовић из Земуна, [REDACTED] Владету Чолића из Београда, [REDACTED] и Кристину Радовановић из Гроцке, [REDACTED]
5. Да суд на главном претресу изврши увид у: одлуку о избору управног одбора предузећа ДП „Лука“ бр. 2075/2 од 09.06.1997. године - *регистратор 1 документације (страница 50)*, одлуку о именовану генералног директора Дробац Мирославе ДП Лука „Београд“ бр. 210/1 од 26.01.1999. године - *регистратор 1 документације (страница 51)*, уговор о заради, овлашћењима,

обавезама и одговорностима генералног директора ДП Лука „Београд“ бр. 5014/2 од 08.12.1999. године, *регистратор 1 документације (странице 52-55)*, одлуку о избору генералног директора АД Лука „Београд“ бр. 2473/3 од 13.06.2002. године - *регистратор 1 документације (страница 56)*, решење за окр. Косовац Душана о распоређивању на радно место директора сектора ДП Лука „Београд“ број 2025 од 18.04.1995. године - *регистратор 1 документације (страница 57)*, уговор о раду под измењеним условима између Душана Косовца и Лука „Београд“ а.д. број 1895 од 05.06.2003. године - *регистратор 1 документације (странице 58-61)*, анекс уговора о раду између Душана Косовца и „Лука Београд“ а.д. број 3417/1 од 26.07.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 62-64)*, решење о верификовању процене укупне вредности основног капитала ДП Лука „Београд“ број 1032-1/99-23 од 19.06.2001. године - *регистратор 1 документације (странице 65-66)*, решење о верификовању процене укупне вредности основног капитала „Лука Београд“ број 1032-1/99-8 од 26.04.2000. године, *регистратор 1 документације (странице 67-68)*, статут „Лука Београд“ а.д. - пречишћен текст од маја 2002. године *регистратор 1 документације (странице 69-103)*, извештај о процени вредности капитала „Лука Београд“ на дан 31.12.1998. године *регистратор 1 документације (странице 104-118)*, процену вредности друштвеног капитала - *регистратор 1 документације (странице 129-185)*, процену вредности сталне имовине рекапитулација са прилозима - *регистратор 1 документације (странице 186-197)*, захтев за контролу и верификацију процене вредности капитала - *регистратор 1 документације (страница 198)*, одлуку Управног одбора ДП Луке „Београд о промени одлуке бр. 250/1 од 26.01.2000. године, процени и утврђивању вредности друштвеног капитала бр. 1373/1 од 24.04.2000. године - *регистратор 1 документације (страница 199)*, одлуку о процени и утврђивању вредности друштвеног капитала бр. 250/1 од 26.01.2000. године - *регистратор 1 документације (страница 200)*, решење о додели CFI кода и ISIN броја од 29.03.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 203-204)*, преглед стања рачуна на дан 26.04.2004. године - *регистратор 1 документације (страница 205)*, записник са седнице управног одбора „Лука Београд“ а.д. број 167 од 20.01.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 206-208)*, записник са седнице управног одбора „Лука Београд“ а.д. број 333 од 29.01.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 209-211)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 471/1 од 11.02.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 212-213)*, записник са седнице Управног и Надзорног одбора АД Лука „Београд број 516, одржане дана 18.02.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 214-218)*, записник са седнице Управног и Надзорног одбора АД Лука „Београд број 557, одржане дана 20.02.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 219-224)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 847 од 18.03.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 225-228)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 1293 од 23.04.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 229-230)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 1400 од 05.05.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 231-236)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 1959 од 11.06.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 237-241)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 2052/1 од 16.06.2004. године - *регистратор 1 документације (странице 242-244)*,

управног одбора АД Лука „Београд“ број 3087 од 05.07.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 347-349)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 3224/1 од 15.07.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 350-361)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 3400/1 од 26.07.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 362-364)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 4598/1 од 15.08.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 365-366)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 5113 од 23.08.2005. године - *регистратор 1 документације (страница 367)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 5551 од 26.08.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 368-371)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 6078 од 01.09.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 372-374)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 7281-1 од 18.09.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 375-376)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 7650/1 од 24.10.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 377-378)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 7794/1 од 01.11.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 379-381)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 7990 од 14.11.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 382-385)*, записник са седнице управног одбора АД Лука „Београд“ број 8603 од 20.12.2005. године - *регистратор 1 документације (странице 386-387)*, основне информације о АД Лука „Београд“ - *регистратор 2 документације (странице 388-393)*, записник са седнице АД Лука „Београд“ бр. 5225/1 од 17.09.2004. године - *регистратор 2 документације (странице 394-403)*, записник са седнице АД Лука „Београд“ бр. 7105 од 29.10.2004. године - *регистратор 2 документације (странице 404-409)*, записник са седнице АД Лука „Београд“ бр. 3605/1 од 09.09.2005. године - *регистратор 2 документације (странице 410-421)*, податке о Луци „Београд“ октобар 2004. године - *регистратор 2 документације (странице 422-441)*, решење о именовању сарадника у пројекту примена међународних рачуноводствених стандарда број 1325 од 15.04.2005. године - *регистратор 2 документације (странице 442)*, прелиминарне резултате процене некретнина, постројења и опреме предузећа АД Лука „Београд“ од јуна 2005. године - *регистратор 2 документације (странице 443-498)*, информацију у вези са извршеним пописом благајне, хартија од вредност, жиро-рачуна, девизних рачуна на дан 31.12.2005. године - *регистратор 2 документације (страница 499)*, извод из „Raiffeisen banka a.d“ од 05.10.2010. године - *регистратор 2 документације (страница 500)*, потврду из „Banca intesa“ од 05.10.2010. године - *регистратор 2 документације (странице 501-502)*, потврду из „Eurobank EFG“ од 11.10.2010. године - *регистратор 2 документације (страница 503)*, стање на дан 31.12.2005. године „Комерцијална банка“ - *регистратор 2 документације (страница 504)*, потврду „УББ Универзал банка“ А.Д. од 11.10.2010. године - *регистратор 2 документације (страница 505)*, потврду „Војвођанске банке“ од 15.10.2010. године - *регистратор 2 документације (страница 506)*, ЦД „Централни регистар“ Структура власништва на акцијама „Лука Београд“ а.д. од 21.09.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 507)*, централни регистар депо и клиринг хартија од вредности АД од 21.09.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 508-510)*, централни регистар депо и клиринг хартија

од вредности АД од 19.09.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 511-512)*, централни регистар депо и клиринг хартија од вредности АД од 17.10.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 513)*, централни регистар депо и клиринг хартија од вредности АД од 12.04.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 514-515)*, ЦД са подацима преглед трансакција са акцијама издаваоца „Лука Београд“ а.д у периоду од 12.04.2004. до 12.09.2012.године, ЈМБ-07046839 - *регистратор 2 документације (странице 516)*, ЦД са подацима прегледа налога који се односе на преузимање акција ЈМБ-07046839 од 12.01.2004. до 18.09.2012, датиран на 19.09.2012. године - *регистратор 2 документације (странице 517)*, допис Луке „Београд“ број 2309 од 17.06.2005. године који је упућен Институту економских наука - *регистратор 3 документације (странице 733-734)*, доставу процене вредности капитала АД Лука „Београд“ од стране Института економских наука - *регистратор 3 документације (странице 735-754)*, биланс стања процена некретнина, постројења и опреме „Луке Београд“ од стране Института економских наука од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 755-756)*, прилог у табелама Института економских наука - *регистратор 3 документације (страница 757)*, процену вредности права коришћења земљишта КО Београд-1 Стари град од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 758-759)*, процену вредности права коришћења земљишта КО Београд-1 Палилула од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 760-763)*, процену вредности грађевинских објекта високоградње од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 764-771)*, процену вредности саобраћајнице, паркинга и отворених складишно-манипулативних простора од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 772-773)*, процену вредности обалских и других специфичних грађевинских објеката од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 774)*, процену вредности индустријских колосека од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 775)*, процену вредности контејнера за пословни простор и киоска од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 776)*, процену вредности спорних објеката од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 777)*, процену вредности опреме од 01.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 778-815)*, доставу процене вредности некретнина, постројена и опреме АД Лука „Београд“ извршене од стране Института економских наука од 26.09.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 816)*, процену вредности, некретнина, постројења и опреме предузећа АД Луке „Београд“ од стране Института економских наука прилог опис објекта - *регистратор 3 документације (страница 817)*, лучки комплекс - *регистратор 3 документације (странице 818-820)*, фотографије и опис објекта - *регистратор 3 документације (странице 821-981)*, *Институт економских наука* процену приносне вредности капитала предузећа АД Лука „Београд“ на дан 31.12.2004. године извршена од стране Института економских наука - *регистратор 3 документације (странице 982-1010)*, прилог биланса стања и биланса успеха од стране Института економских наука - *регистратор 3 документације (страница 1011)*, Агенција за приватизацију БР-ДТ-45/12 од 14.09.2012. године допис МУП ДП УКП достава документације - *регистратор 3 документације (странице 1012-1013)*, Агенција за приватизацију ДТ-86/12 од 23.11.2012. године службена белешка о предатој документацији МУП-у - *регистратор 3 документације (страница 1014)*, Агенција за приватизацију ДТ-

86/12-1 од 26.11.2012. године допис МУП ДП УКП достава документације - *регистратор 3 документације (страница 1015)*, Агенција за приватизацију ДТ-42/13 од 27.02.2013. године, достава документације МУП ДП УКП - *регистратор 3 документације (страница 1016)*, Агенција за приватизацију ДТ-40/13 од 27.02.2013. године достава документације МУП ДП УКП - *регистратор 3 документације (страница 1017)*, Агенција за приватизацију ДТ-43/13 од 01.03.2013. године допис МУП ДП УКП - *регистратор 3 документације (странице 1018-1020)*, Лука „Београд број 2309 од 17.06.2005. године обавештење о процену утврђивања вредности имовине АД Лука „Београд“ према МРС, Акцијском фонду - *регистратор 3 документације (странице 1021-1022)*, Министарство привреде број 1032-1/99 од 03.08.2005. године допис Акцијском фонду Републике Србије, Александар Грачанац директор - *регистратор 3 документације (страница 1023)*, Лука „Београд“ број 2309 од 17.06.2005. године допис упућен Министарству за привреду и приватизацију Републике Србије - *регистратор 3 документације (странице 1024-1025)*, Лука „Београд“ АД управљачка структура - *регистратор 3 документације (страница 1026)*, Лука „Београд“ АД допис од 19.07.2005. године Министарству за привреду и приватизацију министру Предраг Бубалу - *регистратор 3 документације (странице 1027-1028)*, Статут Агенције за приватизацију од 23.07.2001. године - *регистратор 3 документације (странице 1029-1037)*, одлуку о измени Статута Агенције за приватизацију - *регистратор 3 документације (страница 1038)*, одлуку о давању сагласности на одлуку о измени статута Агенције за приватизацију - *регистратор 3 документације (страница 1039)*, одлуку о изменама и допунама Статута Агенције за приватизацију Управног одбора Агенције за приватизацију од 30.06.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 1040-1042)*, Службени гласник РС од 19.08.2005. године - *регистратор 3 документације (страница 1043)*, Агенција за приватизацију Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију број 10-139/05 од 28.01.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 1044-1141)*, правилник о измени правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију бр. 01-03/05 од 25.02.2005. године - *регистратор 3 документације (странице 1142-1143)*, правилник о допуни правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију - *регистратор 3 документације (странице 1144-1145)*, правилник о измени правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији за приватизацију - *регистратор 3 документације (странице 1146-1148)*, решење о именовану директора Агенције за приватизацију бр. 10-1045/04 од 20.07.2004. године - *регистратор 4 документације (страница 1149)*, Службени гласник РС од 20.07.2003. године - *регистратор 4 документације (страница 1150)*, Агенција за приватизацију бр. 05-94/2005 од 27.12.2005. године Уговор о раду са окр. Ђорђевић Миодрагом - *регистратор 4 документације (странице 1151-1153)*, Службени гласник РС бр. 86 од 06.10.2006. године - *регистратор 4 документације (странице 1154)*, Агенција за приватизацију бр. 13-28/2006 од 30.10.2006. године - решење којим окр. Миодрагу Ђорђевићу престаје радни однос - *регистратор 4 документације (страница 1155)*, Агенција за приватизацију 05-34/2004 од 09.07.2004. године - Уговор о раду са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (странице 1156-1158)*, Агенција за приватизацију бр. 05-02-35/2004 од 02.08.2004. године анекс 1 уговора о раду са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (страница 1159)*, Агенција

за приватизацију бр. 13-29/2005 од 23.12.2005. године споразум о престанку радног односа са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (страница 1160)*, Агенција за приватизацију бр. 05-166/2002 од 27.09.2002. године, уговор о раду са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (странице 1161-1163)*, Агенција за приватизацију бр. 05-02-41/2002 од 15.12.2002. године анекс уговора о раду са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (страница 1164)*, Агенција за приватизацију бр. 13-29/02 од 31.12.2002. године споразум о престанку радног односа са окр. Мрђа Гораном - *регистратор 4 документације (страница 1165)*, додатни уговор/амандман 1 уговора број 3484/02 пружање услуга у помоћним активностима за припремање и оцену приватизације Сава Ковачевић, Врбас, Напредак, Инђија, Агорунија, Стара Пазова, Драган Марковић, Обреновац, Фабрика уља, Крусевац и ПИК, Кикинда, између Агенције за приватизацију Републике Србије и окр. Горана Мрђе - *регистратор 4 документације (страница 1166)*, допуну споразума измена 1 на уговор 3484/02 за услуге у пословима пружања подршке током припреме и оцене приватизације путем тендера Сава Квацевић, Врбас, Напредак, Инђија, Агорунија, Стара Пазова, Драган Марковић, Обреновац, Фабрика уља, Крусевац и ПИК, Кикинда, између Агенције за приватизацију Републике Србије и окр. Горана Мрђе, - *регистратор 4 документације (странице 1167-1172)*, додатни уговор /амандман 2 уговора број 3484/02 пружање услуга у помоћним активностима за припремање и оцену приватизације Сава Ковачевић, Врбас, Напредак, Инђија, Агорунија, Стара Пазова, Драган Марковић, Обреновац, Фабрика уља, Крусевац и ПИК, Кикинда, између Агенције за приватизацију Републике Србије и окр. Горана Мрђе - *регистратор 4 документације (странице 1173-1175)*, уговор о консултантским услугама закључен између Агенције за приватизацију и окр. Горана Мрђе, број 3484/02 од 01.01.2003. године - *регистратор 4 документације (странице 1176-1185)*, Агенција за приватизацију бр. 05-37/2004 од 31.08.2004. године Уговор о раду са окр. Мисаиловић Алексејем - *регистратор 4 документације (странице 1186-1188)*, Агенција за приватизацију број 05-02-165/2005 од 01.07.2005. године анекс број 1 уговора о раду са окр. Мисаиловић Алексејем - *регистратор 4 документације (странице 1189-1191)*, Агенција за приватизацију број 05-02-71/2006 од 01.01.2006. године анекс број 2 уговора о раду са окр. Мисаиловић Алексејем - *регистратор 4 документације (странице 1192-1193)*, Агенција за приватизацију број 05-02-94/2007 од 01.01.2007. године анекс број 3 уговора о раду са окр. Мисаиловић Алексејем - *регистратор 4 документације (странице 1194-1195)*, Агенција за приватизацију бр. 13-03/2007 од 31.01.2007. године споразум о престанку радног односа са окр. Алексејем Мисаиловићем - *регистратор 4 документације (страница 1196)*, Агенција за приватизацију бр. ДТ-37/12 од 10.09.2012. године службена белешка о предатој документацији МУП-у - *регистратор 4 документације (странице 1203-1209)*, један ЦД „Лука Београд“ - *регистратор 4 документације (странице 1210)*, Комисија за хартије од вредности бр. 1/0-01-529/2-12 од 13.09.2012. године записник о предаји оверених фотокопија комплетне документације из архиве Комисије за хартије од вредности за предузеће „Лука Београд“ АД МУП, ДП УКП - *регистратор 4 документације (странице 1211-1215)*, Комисија за хартије од вредности број 1/0-01-529/3-12 од 18.10.2012. године достава документације МУП УКП - *регистратор 4 документације (страница 1216)*, „Лука Београд“ број 2309 од 17.06.2005. године обавештење о процесу утврђивања вредности имовине „Луке Београд“, Комисији за хартије од вредности - *регистратор 4 документације (страница 1217)*, Комисија за хартије

од вредности број 4/0-37-1619/2-05 од 29.06.2005. године закључак о отклањању утврђених неправилности АД „Лука Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1218)*, Комисија за хартије од вредности 4/0-37-1619/3-05 од 29.06.2005. године - обавештење „Луци Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1219)*, годишњи извештај „Луке Београд“ за 2005. годину - *регистратор 4 документације (страница 1220)*, Лука Београд списак аката у предмету 4/0-37-1087-06 - *регистратор 4 документације (страница 1221)*, АД Лука Београд биланс стања на дан 31.12.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1222)*, АД Лука Београд биланс успеха од 01.01. до 31.12.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1223)*, АД Лука Београд извештај о новчаним токовима 01.01. до 31.12.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1224)*, АД Лука Београд извештај о променама на капиталу од 01.01. до 31.12.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1225)*, АД Лука Београд извештај о променама на капиталу за статистичку обраду од 01.01. до 31.12.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1226)*, АД Лука Београд статистички анекс за 2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1227)*, Привредни саветник ревизија АД мишљење овлашћеног ревизора упућено скупштини акционара АД Лука „Београд“ - *регистратор 4 документације (странице 1228-1229)*, допис „Луке Београд“ - годишњи рачун за 2005 годину Комисији за хартију од вредности - *регистратор 4 документације (странице 1230-1236)*, допис Комисије за хартије од вредности број 4/0-32-2429/7-05 од 09.09.2005. године упућен Агенцији за приватизацију - директору окр. Миодрагу Ђорђевићу - *регистратор 4 документације (страница 1237)*, скраћени текст понуде за преузимање акција „Луке Београд“ - *регистратор 4 документације (странице 1238-1239)*, допис Комисије за хартије од вредности број 4/0-32-2429/8-05 од 09.09.2005. године упућен Акцијском фонду – окр. директору Александру Грачанцу - *регистратор 4 документације (страница 1240)*, понуду за преузимање акција „Worldfin“ издаваоца Луке „Београд“ а.д. - *регистратор 4 документације (странице 1241-1247)*, допис Акцијског фонда бр. 7793/05 од 14.09.2005 године, упућен Агенцији за приватизацију – окр. Алексеју Мисаиловићу - *регистратор 4 документације (страница 1248)*, понуду за преузимање акција „Worldfin“ издаваоца Луке „Београд“ а.д. - *регистратор 4 документације (странице 1249-1255)*, налог за продају акција Агенције за приватизацију бр. ТК-470/05-ЕД од 27.09.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1256)*, одлуку Агенције за приватизацију о методу продаје акција Акцијског фонда - *регистратор 4 документације (страница 1257)*, налог Агенције за приватизацију за продају акција АД „Лука Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1258)*, одлуку Агенције за приватизацију о методу продаје акција Акцијског фонда - *регистратор 4 документације (страница 1259)*, уговор о посредовању у продаји акција између Акцијског фонда и „Сензал“ АД Београд бр. 8243/05 од 27.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1260-1261)*, уговор о пружању услуга пријема и депоновања акција по основу понуде за преузимање акција бр. АОО-30429 закључен између берзанског посредника „Сензал“ АД и Акцијског фонда дана 30.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1262-1263)*, уговор о пружању услуга пријема и депоновања акција по основу понуде за преузимање акција бр. АОО-30431 закључен између берзанског посредника „Сензал“ АД и ПИО Фонд дана 30.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1264-1265)*, уговор о пружању услуга пријема и

депоновања акција по основу понуде за преузимање акција бр. АОО-30431 закључен између берзанског посредника „Сензал“ АД и ПИО Фонд дана 30.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1266-1269)*, преглед депонованих хартија клијената од 30.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1270-1272)*, Акцијски фонд укупан број акција „Лука Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1273)*, потврду о обавештењу о продаји акција члана београдске берзе „Сензал“ упућена ПИО Фонду - *регистратор 4 документације (страница 1274)*, потврду обавештења о продаји акција члана београдске берзе „Сензал“ упућене Акцијском Фонду - *регистратор 4 документације (странице 1275-1277)*, потврду обавештења о продаји акција од 30.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1278-1280)*, допис Агенције за приватизацију ДТ-42/13 од 28.02.2013. године МУП-у ДП УКП - *регистратор 4 документације (страница 1281)*, допис Агенције за приватизацију ДТ-109/13 од 10.04.2013. године МУП-у ДП УКП - *регистратор 4 документације (страница 1282)*, понуду за преузимање акција „Wordlfin“ од 10.11.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1283)*, списак аката у предмету 4/0-32-2429-05 - *регистратор 4 документације (страница 1284)*, списак документације у предмету 4/0-32-2429-05 - *регистратор 4 документације (страница 1285)*, „М&V“ захтев за одобрење понуде за преузимање акција предузећа Лука АД Београд, Комисији за хартије од вредности - *регистратор 4 документације (страница 1286)*, „М&V“ понуду за преузимање акција издаваоца Лука „Београд“ АД - *регистратор 4 документације (странице 1287-1292)*, потврду о извршеном налогу за пренос налогодавца „Фокус капитал“, примаоца Комисије за хартије од вредности - *регистратор 4 документације (странице 1293-1294)*, „М&V“ понуду за преузимање акција издаваоца „Лука Београд“ а.д. од 07.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1295-1298)*, изјаву „Focus capital“ од 07.09.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1301)*, Привредна комора Србије - детаљан преглед предузећа АД „Лука Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1302)*, захтев „Worldfina“ за давање одобрења понуде за преузимање акција АД „Лука Београд“ Комисији за хартије од вредности број 4/0-32-2429/4-05 од 08.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1303-1304)*, захтев за одобрење понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (странице 1305-1306)*, скраћени текст понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (страница 1307)*, захтев за одобрење понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (странице 1308-1309)*, скраћени текст понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (страница 1310)*, „М&V“ Комисија за хартије од вредности - *регистратор 4 документације (страница 1311)*, гаранцију бр. 6424-00506-5 за реализовање понуде за преузимање акција предузећа Луке „Београд“ „Нуро алре адриа банк“ - *регистратор 4 документације (страница 1312)*, захтев „Worldfina“ за давање одобрења понуде за преузимање акција АД „Лука Београд“ Комисији за хартије од вредности број 4/0-32-2429/4-05 од 08.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1313-1321)*, гаранцију бр. 6424-00506-5 за реализовање понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ АД „Нуро алре адриа банк“ - *регистратор 4 документације (страница 1322)*, Централни регистар - структура капитала емитента 06.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1323-1324)*, изворни финансијски извештај за 2004. годину 07046839 Луке „Београд“ а.д. издат од Народне банке Србије, Центра за бонитет од 04.07.2005. године - *регистратор 4 документације*

(странице 1325-1328), посебно овлашћење „Wordlfina“ од 30.08.2005. године којим поставља „Фокус капитал“ - регистратор 4 документације (странице 1329-1334), регистар привредних субјеката БД 25819/2005 од 06.06.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1335-1336), превод са енглеског на српски пуномоћја „Wordlfina“ којим поставља „Фокус капитал“ - регистратор 4 документације (странице 1337-1338), изворни финансијски извештај Народне банке Србије за 2004. годину број 07046839 Лука „Београд АД - регистратор 4 документације (странице 1339-1343), понуда за преузимање акција издаваоца Луке „Београд“ - регистратор 4 документације (странице 1344-1347), централни регистар структура капитала емитента матични број 07046839 од 06.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1348-1349), превод са француског и енглеског језика на српски језик оснивачког акт од 30.06.2005. године број 05/13.136 - регистратор 4 документације (странице 1352-1365), решење Агенције за привредне регистре БД-25819/2005 од 06.06.2005. године, регистратор 4 документације (странице 1364-1365), оверени превод са француског на српски језик трговинског регистра и регистра предузећа L.2961 Luxembourg - регистратор 4 документације (странице 1366-1368), превод са француског и енглеског језика на српски језик оснивачког акта предузећа ПД од 30.06.2005. године број 05/13.136 - регистратор 4 документације (1369-1379), захтев „Wordlfina“ за давање одобрења понуде за преузимање акција АД Лука „Београд“ Комисији за хартије од вредности бр.4/0-32-2429/05 од 08.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1380-1388), гаранцију бр.6424-00506-5 за реализовање понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ АД „Нуро алре адриа банк“ - регистратор 4 документације (странице 1389-1404), одлуку Акцијског фонда о продаји акција из портфеља Акцијског фонда сходно закључку Владе Републике Србије 05 број 06-5851/2004 од 19.08.2004. године прихватам понуде за преузимање - регистратор 4 документације (странице 1405-1406), централни регистар структура капитала емитента матични број 07046839 од 06.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1407-1413), решење Агенција за привредне регистре од 06.06.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1415-1416), трговински регистар и регистар предузећа извод бр. В109294 - регистратор 4 документације (странице 1417-1431), потврду о извршеној регистрацији Министарства финансија број 0000536053 од 01.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1432-1433), решење о одобрењу понуде за преузимање акција Комисије за хартију од вредности бр.4/0-32-2429/5-05 од 09.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1434-1442), „М&V“ обавест да је у листу „Политика“ објављен текст за преузимање акција „Лука“ дана 10.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1443-1446), обавештење Управног одбора АД Лука „Београд“ у вези са понудом за преузимање акција од 18.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1447-1456), „М&V“ предмет продужења понуде за преузимање акција од 30.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1457-1459), допунско решење Комисије за хартије од вредности бр.4/0-32-2429/12-05 од 30.09.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1460-1463), „М&V“ предмет понуда за преузима акција Лука „Београд“ од 06.10.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1464-1465), „М&V“ понуда за преузимање акција Лука „Београд“ од 08.10.2005. године - регистратор 4 документације (странице 1466-1467), „М&V“ продужење понуде за преузимање акција од 24.10.2005.

године - *регистратор 4 документације (странице 1468-1469)*, „M&V“ повраћај гаранције предате као обезбеђење за понуду за преузимање - *регистратор 4 документације (странице 1470-1471)*, обавештење Комисије за хартију од вредности број 4/0-32-2604/-05 од 23.09.2005. године Брокерско дилерском друштву „Синтеза инвест груп“ - *регистратор 4 документације (страница 1472)*, понуда „AS FC“ а.д. за преузимање акција Луке „Београд“ - *регистратор 4 документације (страница 1473)*, дневни ред Комисије за хартију од вредности од 05.09.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1474)*, дневни ред 95 седнице, седмог сазива Комисије за хартије од вредности број 3/0-05-518/1-05 од 05.09.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1475)*, допуну дневног реда за 95. седницу седмог сазива Комисије за хартије од вредности број 3/0-05-518/2-05 од 09.09.2005. године - *регистратор 4 документације (страница 1476)*, записник са 95. седнице седмог сазива Комисије за хартије од вредности број 3/0-05-518/6-05 од 12.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1477-1488)*, стенографске белешке 95 седнице седмог сазива Комисије за хартије од вредности од 09.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1489-1508)*, списак аката у предмету 4/0-32-2604-05 - *регистратор 4 документације (странице 1509-1510)*, захтев за одобрење понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (странице 1511-1517)*, закључак о одбацивању захтева Комисије за хартије од вредности број 4/0-32-2064/4-05 од 23.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1518-1519)*, обавештење брокерско-дилерском друштву „Sinteza invest group“ Комисије за хартије од вредности број 4/0-32-2604/05 од 23.09.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1520-1522)*, статут Акцијског фонда Републике Србије - *регистратор 4 документације (1522-1549)*, правилник о раду Акцијског фонда Републике Србије од јуна 2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1550-1586)*, решење о именовану директора Акцијског фонда Републике Србије Александра Грачанца од 08.11.2001. године - *регистратор 4 документације (страница 1587)*, уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности Управног одбора Акцијског фонда Републике Србије и Александра Грачанца - *регистратор 4 документације (странице 1588-1590)*, решење о разрешењу директора Акцијског фонда Републике Србије од 15.07.2010. године - *регистратор 4 документације (страница 1591)*, споразум о престанку радног односа од 21.07.2010. године за Александра Грачанца - *регистратор 4 документације (страница 1592)*, решење Акцијског фонда Републике Србије о заснивању радног односа и распоређивању Драгутиновић Јасмине од 09.01.2003. године - *регистратор 4 документације (страница 1593)*, решење о распореду на радно место Акцијског фонда Републике Србије од 23.08.2002. године за Јасмину Драгутиновић - *регистратор 4 документације (страница 1594)*, уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности Акцијског Фонда Републике Србије састављен са Јасмином Драгутиновић од 23.06.2005. године - *регистратор 4 документације (странице 1595-1597)*, Анекс број 1 уговора о раду Акцијског фонда Републике Србије од 01.09.2008. године са Јасмином Драгутновић - *регистратор 4 документације (странице 1598-1599)*, анекс број 2 уговора о раду са Јасмином Драгутиновић Агенције за приватизацију број 05-02-81/2010 од 01.09.2010. године - *регистратор 4 документације (странице 1600-1601)*, анекс број 3 уговора о раду са Јасмином Драгутиновић Агенције за приватизацију број 05-02-81/2012 од 18.10.2012. године - *регистратор 4 документације (странице 1602-1603)*, решење о преузимању Јасмине

Драгутиновић Агенције за приватизацију број 14-04/2010 од 01.07.2010. године - *регистратор 4 документације (страница 1604)*, решење о престанку радног односа по основу преузимања Акцијског фонда Републике Србије од 30.06.2010. године бр. 3423/10 за Јасмину Драгутиновић - *регистратор 4 документације (страница 1605)*, процедуре у раду Акцијског фонда Сектора анализе и припреме продаје - *регистратор 4 документације (странице 1606-1611)*, процедуру за продају акција из портфела Акцијског фонда на Београдској берзи - *регистратор 4 документације (странице 1612-1620)*, процедуру за продају акција из портфела Акцијског фонда у поступку понуде за преузимање - *регистратор 4 документације (странице 1621-1633)*, правилник о садржини и форми понуде за преузимање акција - *регистратор 4 документације (странице 1634-1653)*, правилник о изменама и допунама правилника о садржини и форми понуде за преузимање акција („Службени гласник РС“ бр. 123/2004) - *регистратор 4 документације (странице 1654-1656)*, допис УКП-а предмет „Енергопројект холдинг“ А.Д Београд и „Тоза Марковић“ Кикинда Агенција за приватизацију бр. 545/03-10/04-2002 од 20.02.2013. године - *регистратор 5 документације (странице 1657-1658)*, уговор о купопродаји акција прихватам понуде за преузимање закључен између Акцијског фонда Републике Србије и предузећа “Worldfin“ S.A. из Луксембурга, који је заведен у Акцијском фонду под бројем 8493/05 од 05.10.2005. године, допис Акцијског фонда од 18.03.2005. упућен Агенцији за приватизацију Миодрагу Ђорђевићу - *регистратор 5 документације (странице 1659-1660)*, налог за продају акција Агенције за приватизацију бр. ТК-80/07-ЕД од 06.03.2007. године - *регистратор 5 документације (страница 1661)*, налог за продају акција Агенције за приватизацију бр. ТК-229/05-ЕД од 16.03.2007. године - *регистратор 5 документације (страница 1662)*, одлуку о начину продаје акција из Акцијског фонда Агенције за приватизацију - *регистратор 5 документације (страница 1663)*, налог за продају акција Агенције за приватизацију Тк 232/05-ед од 16.03.2005. године - *регистратор 5 документације (страница 1664)*, одлуку о начину продаје акција из Акцијског фонда Агенције за приватизацију - *регистратор 5 документације (страница 1665)*, оперативни план Агенције за приватизацију за 2005. годину бр. 10-180/05 од 02.02.2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1666-1707)*, план рада Акцијског фонда за 2005. годину са стратегијама продаје акција из портфела Акцијског фонда - *регистратор 5 документације (странице 1708-1721)*, извештај о раду Агенције за приватизацију за месец септембар 2005. године бр. 10-1583/05 од 05.10.2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1722-1754)*, записник са 27. седнице управног одбора Агенције за приватизацију одржане дана 27.12.2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1755-1757)*, извештај о раду Агенције за приватизацију за месец октобар 2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1758-1879)*, извештај о раду Акцијског фонда Републике Србије за период јануар-децембар 2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1880-1891)*, допис Акцијског фонда од 28.02.2006. године Министарству привреде, министру Предрагу Бубалу о достављању извештаја о раду Акцијског фонда Републике Србије за период јануар-децембар 2005. године - *регистратор 5 документације (странице 1892-1903)*, сазив прве седнице Управног одбора Акцијског фонда Републике Србије од 22.02.2006. године - *регистратор 5 документације (страница 1904)*, извештај о раду акцијског фонда Републике Србије за период јануар-децембар 2005. године од 20.02.2006. године - *регистратор 5 документације (странице 1905-1927)*,

записник са прве седнице Управног одбора Акцијског фонда Републике Србије од 22.02.2006. године - *регистратор 5 документације (странице 1928-1931)*, „M&V investment” допис МУП-у ДП фотокопија документације која се односи на поступак преузимања акција „Лука Београд“ број II 2898/12 од 25.10.2012. године - *регистратор 6 документације (странице 1932-1935)*, „M&V investment” допис МУП-у о достављању документације која се односи на пословну сарадњу са предузећем „Worldfin S.A“ број II 2926/12 од 31.10.2012. године - *регистратор 6 документације (странице 1936-1947)*, правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде - *регистратор 6 документације (странице 1948-1984)*, Министарство финансија и привреде бр. стр.пов. 3/2013-1 од 23.01.2013. године допис МУП-у ДП УКП - *регистратор 6 документације (странице 1985-1987)*, Акцијски фонд Републике Србије бр. 8243/05 од 27.09.2005. године уговор о посредовању у продаји акција - *регистратор 6 документације (странице 1988-1989)*, налог за депоновање хартија од вредности од 30.09.2005. године - *регистратор 6 документације (страница 1990)*, уговор о пружању услуга пријема и депоновања акција по основу понуде за преузимање акција бр. А00-30431 од 30.09.2005. године између Берзанског посредника „Сензал“ АД и ПИО фонд - *регистратор 6 документације (страница 1991)*, налог за депоновање хартија од вредности налогодавца Акцијског фонда од 30.09.2005. године - *регистратор 6 документације (страница 1992)*, уговор о пружању услуга пријема и депоновања акција по основу понуде за преузимање акција бр. А00-30429 од 30.09.2005. године између Берзанског посредника „Сензал“ АД и Акцијског фонда - *регистратор 6 документације (страница 1993)*, табеларни преглед укупног броја акција издаваоца „Лука Београд“ а.д. депонованих у периоду 10.09-30.09.2005. године у поступку понуде за преузимање - *регистратор 6 документације (страница 1994)*, „Политика“ обавештење акционарима Луке „Београд“ о прикупљању налога за депоновање акција и отварање власничких рачуна хартија од вредности од „M&V investment” - *регистратор 6 документације (страница 1995)*, стање на депо рачуну - *регистратор 6 документације (странице 1996-1997)*, „M&V investment” налог за депоновање број D-4453 - *регистратор 6 документације (страница 1998)*, „M&V investment” обавештење о реализацији налога куповине од 30.09.2005. године - *регистратор 6 документације (страница 1999)*, „M&V investment” преглед реализованих налога за преузимање од 30.09.2005. године - *регистратор 6 документације (странице 2000-2002)*, „M&V investment” допис Комисији за хартије од вредности о продужењу понуде за преузимање акција од 30.09.2005. године број 1786/05 - *регистратор 6 документације (странице 2003)*, достављање решења Комисије за хартије од вредности бр. 4/0-32-2429/13-05 од 30.09.2005. године - *регистратор 6 документације (странице 2004-2005)*, „M&V investment” бр. 1813/05 од 05.10.2005. године продужење понуде за преузимање акција - *регистратор 6 документације (страница 2006)*, „M&V investment” бр. 1708/05 од 05.10.2005. године допис Централном регистру хартија од вредности о достави књиге акционара - *регистратор 6 документације (странице 2007)*, „M&V investment” продужена понуда за преузимање акција издаваоца Лука „Београд“ АД - *регистратор 6 документације (странице 2008-2014)*, продужење понуда за преузимање скраћени текст - *регистратор 6 документације (страница 2015)*, обавештење о поседовању акција с правом гласа Комисије за хартије од вредности од 06.10.2005. године - *регистратор 6 документације (странице 2016-2018)*, „M&V investment” понуда за преузимање

акција Лука „Београд“ од 06.10.2005. године - *регистратор б документације (странице 2019-2023)*, „M&V investment“ обавештење о реализацији налога куповине од 20.10.2005. године - *регистратор б документације (страница 2023)*, „M&V investment“ преглед реализованих налога за преузимање од 20.10.2005. године - *регистратор б документације (страница 2024)*, достава решења „M&V investment“ Комисије за хартије од вредности број 4/0-32-2429/13-05 од 30.09.2005. године - *регистратор б документације (странице 2025-2026)*, „M&V investment“ понуда за преузимање акција Лука „Београд“ број 1819/05 од 06.10.2005. године - *регистратор б документације (странице 2027-2028)*, Централни регистар преглед унетих налога архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (страница 2029)*, Централни регистар налог за пренос хартија 06.10.2005. године - *регистратор б документације (страница 2030)*, налог за пренос хартија од вредности бр. PR5951 - *регистратор б документације (страница 2031)*, уговор о залози хартија од вредности PCO 662/05 - *регистратор б документације (странице 2032-2033)*, Централни регистар преглед унетих налога архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (страница 2034)*, налог за пренос хартија од вредности бр. PR6421 - *регистратор б документације (страница 2035)*, Централни регистар налог за пренос хартија од 07.12.2006. године врста трансакције 700001 - *регистратор б документације (страница 2036)*, уговор о залози хартија од вредности PCO 1118 - *регистратор б документације (странице 2037-2038)*, Централни регистар преглед унетих налога архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (страница 2039)*, Централни регистар преглед унетих налога на дан 14.04.2006. године - *регистратор б документације (страница 2040)*, Централни регистар преглед унетих налога архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (страница 2041)*, Централни регистар налог за пренос хартија врста трансакције 700001 од 07.12.2006. године - *регистратор б документације (страница 2042)*, уговор о залози хартија од вредности PCO 1294/06 од 13.04.2006. године између „Нуро Alpe-Adria bank international“ и „Worldfin S.A.“ - *регистратор б документације (2043-2045)*, Брисовна дозвола залогопримца „Нуро Alpe-Adria bank international“ - *регистратор б документације (страница 2046)*, Централни регистар преглед унетих налога - архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (странице 2048-2049)*, „M&V“ налог за пренос хартија од вредности број PR7557/1 - *регистратор б документације (странице 2050-2051)*, Централни регистар преглед унетих налога - архива од 04.07.2006. године - *регистратор б документације (страница 2052)*, уговор о залози хартија од вредности PCO 1118/06 између „Нуро Alpe-Adria bank international“ и „Worldfin S.A.“ од 20.06.2006. године - *регистратор б документације (странице 2053-2056)*, брисовну дозволу залогопримца „Нуро Alpe-Adria bank international“ од 06.10.2005. године - *регистратор б документације (странице 2058-2059)*, Централни регистар преглед унетих налога - архива од 24.10.2012. године - *регистратор б документације (странице 2059-2060)*, „M&V“ налог за пренос хартија од вредности број PR7952 од 29.11.2006. године - *регистратор б документације (страница 2061)*, „M&V“ налог за пренос хартија од вредности број PR7951 од 29.11.2006. године - *регистратор б документације (страница 2062)*, Централни регистар налог за пренос хартија врста трансакција 700001 – Упис заложног права од 07.12.2006. године - *регистратор б документације (страница 2063)*, уговор о залози хартија од вредности SR 1358/06 07.11.2006. године између „Нуро Alpe-Adria bank international“ и „Worldfin S.A.“ -

регистратор 6 документације (странице 2064-2066), брисовна дозвола залогопримца „Нуро Alpe-Adria bank international“ од 06.10.2005. године - регистратор 6 документације (странице 2067-2068), Централни регистар преглед унетих налога – архива од 24.10.2012. године - регистратор 6 документације (странице 2069-2070), Централни регистар налог за пренос хартија врста трансакције 700001 упис заложног права од 07.12.2006. године - регистратор 6 документације (2071-2073), „M&V“ службена белешка од 14.13.2011. године - регистратор 6 документације (страница 2074), Централни регистар преглед унетих налога архива од 24.10.2012. године - регистратор 6 документације (страница 2075), „M&V“ налог за пренос хартија од вредности број PR10236 - регистратор 6 документације (страница 2076), Централни регистар налог за пренос хартија врста трансакције 700001 упис заложног права од 16.11.2007. године - регистратор 6 документације (страница 2077), уговор о залози хартија од вредности бр. SR/1552 између „Нуро Alpe-Adria bank international“ и „Worldfin S.A.“ од 06.11.2007. године - регистратор 6 документације (странице 2078-2080), Централни регистар преглед стања рачуна од 16.11.2007. године власника „Worldfin S.A.“ - регистратор 6 документације (страница 2081), Централни регистар преглед активних залога од 26.10.2012. године - регистратор 6 документације (страница 2082), извод стања финансијских инструмената клијента на дан 26.10.2012. године власника „Worldfin S.A.“ - регистратор 6 документације (страница 2083), МУП ДП УКП Нови Београд достава документације у фотокопији - регистратор 7 документације (странице 2084-2091), МУП УКП Нови Београд достава документације у фотокопији - регистратор 7 документације (2092-2098), „НИБОР“ допис МУП ДП УКП обавештење од 25.09.2012. године - регистратор 7 документације (страница 2099), ЦД списак акционара „Луке Београд“ а.д. са стањима продаје и после продаје акција као и појединачним количинама продаје извршеним на дан 12.11.2007. године - регистратор 7 документације (страница 2100), брокерско дилерско друштво „AS FC“ достављање документације МУП ДП УКП 05.11.2012. године - регистратор 7 документације (странице 2101-2141), брокерско дилерско друштво „AS FC“ достављање документације МУП ДП УКП 06.11.2012. године - регистратор 7 документације (странице 2142-2192), брокерско дилерско друштво „AS FC“ достављање документације МУП ДП УКП 14.11.2012. године - регистратор 7 документације (странице 2193-2234), потврду о привремено одузетим предметима МУП ДП УКП број 484/12-06-1 од 24.09.2012. године - регистратор 7 документације (страница 2235), роковник бордо боје „Фокус капитал“ - регистратор 7 документације (страница 2236), UTF GOLBAL SERVICES SA допис МУП ДП - регистратор 7 документације (страница 2237), уговор о купопродаји између Мирослава Мишковића и Иване Веселиновић од 22.01.2007. године - регистратор 7 документације (странице 2238-2255), признаницу о пријему дела купопродајне цене у готовом новцу од 21.11.2007. године потписану од стране Мирослава Мишковића - регистратор 7 документације (страница 2256), признаницу о пријему дела купопродајне цене у готовом новцу од 29.06.2010. године потписану од стране Мирослава Мишковића - регистратор 7 документације (страница 2257), записник са 27. седнице Управног одбора Агенције за приватизацију одржане дана 27.12.2005. године - регистратор 8 документације (странице 2258-2263), програм рада Агенције за приватизацију за месец октобар 2005. године од 30. септембра 2005. године упућен Управном одбору Агенције за приватизацију Републике Србије и

Одбору за приватизацију Народне скупштине Републике Србије - *регистратор 8 документације (странице 2264-2299)*, записник са 27. седнице Управног одбора Агенције за приватизацију одржане дана 27.12.2005. године - *регистратор 8 документације (странице 2300-2305)*, програм рада Агенције за приватизацију за месец новембар 2005. године од 14. новембра 2005. године упућен Управном одбору Агенције за приватизацију Републике Србије и Одбор за приватизацију Народне скупштине Републике Србије - *регистратор 8 документације (странице 2306-2349)*, програм рада Агенције за приватизацију за месец децембар 2005. године од децембра 2005. године упућен Управном одбору Агенције за приватизацију Републике Србије и Одбор за приватизацију Народне скупштине Републике Србије - *регистратор 8 документације (странице 2350-2383)*, правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде број 110-00-15/2005-08 од 24.06.2005. године - *регистратор 8 документације (странице 2384-2416)*, правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде број 110-00-8/2006-08 од 31.03.2006. године - *регистратор 8 документације (странице 2417-2462)*, правилник о изменама и допунама правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству привреде број 110-00-5/2007-08 од 17.01.2007. године - *регистратор 8 документације (страница 2463)*, Министарство финансија и привреде стр. пов. 3/2013 од 22.01.2013. године - допис МУП ДП УКП достава документације - *регистратор 8 документације (страница 2464)*, решење о образовању комисије за спровођење надзора над поступком приватизације „Југоремедија“ АД Министарства привреде број 07-00-70-/2004-01 од 13.04.2004. године - *регистратор 8 документације (страница 2465)*, закључак Министарства привреде број 07-00-70-/2004-01 од 13.04.2004. године - *регистратор 8 документације (странице 2466-2467)*, извештај о спроведеном поступку надзора у вези приватизацијом продајом удела предузећа „Југоремедија“ АД Министарства привреде 12.05.2004. године - *регистратор 8 документације (странице 2468-2473)*, решење Министарства привреде број 07-00-70-/2004-01 од 13.04.2004. године - *регистратор 8 документације (странице 2474-2478)*, „Нуро Алпе Адриа“ број 06783/13 од 27.02.2013. године достављање документације МУП ДП УКП „Worldfin S.A. - *регистратор 8 документације (2479-2544)*, „Нуро Алпе Адриа“ број 05882/13 од 20.02.2013. године достављање документације МУП ДП УКП „Worldfin S.A” - *регистратор 8 документације (странице 2545-2566)*, гаранцију број 6424-00XXX-X за реализовање понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ - *регистратор 8 документације (странице 2567-2575)*, „Нуро Алпе Адриа“ протокол по предлогу за одобравање кредита Кредитног одбора банке бр. 34/05 на дан 05.09.2005. године - *регистратор 8 документације (странице 2576-2578)*, уговор о издавању гаранције бр. LG 603/05 од 07.09.2005. године између „Нуро Алпе Адриа“ и „Worldfin“ S.A - *регистратор 8 документације (странице 2579-2853)*, „Нуро Алпе Адриа“ од 06.09.2005. године клијент „Worldfin“ S.A уговор о држању девиза и динара на рачуну страних правних лица - *регистратор 8 документације (странице 2584-2585)*, уговор о укључењу у систем трговања „Нуро Алпе Адриа“ закључен дана 06.09.2005. године са „Worldfin“ S.A. - *регистратор 8 документације (странице 2586-2589)*, уговор о наменском динарском рачуну за куповину хартија од вредности од 07.09.2005. године између „Нуро Алпе Адриа“ и „Worldfin“ S.A. - *регистратор 8 документације (странице 2589-2590)*, гаранцију број 6424-00XXX-X за реализовање понуде за

преузимање акција предузећа „Лука Београд“ - регистратор 8 документације (странице 2591-2595), уговор о издавању гаранције бр. LG 603/05 од 07.09.2005. године између „Нуро Алпе Адриа“ и „Worldfin“ S.A. - регистратор 8 документације (странице 2596-2602), гаранција број 6424-00XXX-X за реализовање понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ - регистратор 8 документације (странице 2603-2620), уговор о дугорочном девизном кредиту број L 662/05 између „Нуро Алпе Адриа“ и „Worldfin“ S.A. - регистратор 8 документације (странице 2621-2631), економско-финансијски налаз и мишљење од 22.11.2013. године и извештаје из КЕ за окривљене.

Да се окривљенима Предрагу Бубалу, Миодрагу Ђорђевићу и Горану Мрђи **продужи притвор** у смислу чл. 211 ст. 1 тач. 4 ЗКП-а. Притвор према окривљенима је потребно продужити пошто постоји оправдана сумња да су окривљени Предраг Бубало, Миодраг Ђорђевић и Горан Мрђа извршили кривично дело Злоупотребе службеног положаја у саизвршилаштву из чл. 359 ст. 3 у вези са ст. 1, све у вези са чл. 33 КЗ-а, за које је запређена казна затвора у трајању од преко 10 година, те да је тежина последица извршења овог кривичног дела таква да је довела до узнемирења јавности које може угрозити несметано и правично вођење овог кривичног поступка. На основу чињеничног стања утврђеног у истрази произлази да постоји оправдана сумња да су окривљени вршењем овог кривичног дела омогућили „Worldfinu“ S.A. из Луксембурга прибављање имовинске користи у износу од више милиона евра, што вишеструко прелази износ неопходан за постојање квалификованог облика кривичног дела Злоупотребе службеног положаја из чл. 359 ст. 3 у вези са ст. 1 КЗ-а. Поред тога, од значаја су и високе функције на којима су се ови окривљени налазили у време извршења кривичног дела, тј. околност да је окр. Бубало обављао функцију министра привреде, окривљени Ђорђевић функцију генералног директора Агенције за приватизацију, а окр. Мрђа функцију извршног директора Агенције за приватизацију, те да се терете да су са тих позиција извршили кривично дело које је предмет оптужења. Коначно, околност да је незаконитим поступањем ових окривљених оштећено предузеће „Лука Београд“ а.д., које с обзиром на своју инфраструктуру, привредни потенцијал и број запослених представља представља предузеће од стратешког значаја за град Београд, па и саму Републику Србију, указује на значај овог предузећа које представља објекат извршења кривичног дела за привредни систем Републике Србије. Сходно реченом, налазимо да постоје законом предвиђене околности на основу којих је окривљенима неопходно продужити притвор у смислу чл. 211 ст. 1 тач. 4 ЗКП-а.

Да се од „Worldfina“ S.A. из Луксембурга **одузме имовинска корист прибављена кривичним делом** у смислу чл. 91 и 92 КЗ-а, с обзиром на то да нико не може задржати имовинску корист прибављену кривичним делом, из чега следи да је одузимање имовинске користи прибављене кривичним делом **обавезно**.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Чињенично стање описано у изреци ове оптужнице утврђено је на основу резултата спроведене истраге и заснива се на предложеним доказима.

Окривљени **Предраг Бубало** навео је у истрази да није крив и да не признаје извршење кривичног дела које му се ставља на терет. Није био упознат са околношћу да је Акцијски фонд донео одлуку о депоновању акција „Луке Београд“ и није имао никаквих сазнања о томе колика је реална вредност акција „Луке Београд“ у том тренутку. Реалну вредност акције могуће је било утврдити само на тржишту, а није му јасно ни шта значе наводи о прелиминарној процени вредности акција. Никада у својим рукама није имао прелиминарну процену вредности акција „Луке Београд“ коју је извршио Институт економских наука. Овај део његовог исказа у опреци је са изјавом сведока Војислава Обрадовић који је у свом исказу навео да му је познато да је пок. Зарић лично узео и однео министру Бубалу прелиминарну процену Института економских наука као покриће за молбу министру да предузме мере да се понуда за преузимање дата од стране „Worldfina“ не прихвати.

Када су у питању обавезе његовог бившег министарства које се тичу надзора, познато му је да постоји законом предвиђена могућност вршења надзора у управном поступку, али нико из министарства тај надзор није вршио из простог разлога јер се нико није ни жалио министарству. Није му разумљиво ни из ког разлога му се ставља на терет да као министар није вршио надзор само тих неколико дана, а да је све остало време савесно вршио надзор у министарствима у којима је радио.

Током истраге окр. Бубало је тражио да буде поново саслушан, па је том приликом поновио да се не осећа кривим и да је све радио по закону. Познато му је да постоји могућност надзора од стране министарства, али чим је дошао на чело Министарства привреде његови сарадници у које неограничено верује су му казали да министарство врши надзор онда када постоји нека иницијатива заинтересоване или оштећене стране. Познато му је да би надзор могао да се врши и по службеној дужности, али би претходно министарство морало да има сазнања о постојању неких незаконитости. Поступак надзора би се спроводио тако што би се прво проверили наводи код правног лица на које се односи приговор. У оквиру Сектора за приватизацију у Министарству привреде постојало је одељење задужено за надзор и чини му се да је тим сектором руководио Вуковић Душан. Уколико би министарство утврдило да постоји нека незаконитост, доносило би одлуку, чини му се у форми решења.

Не може да се сети да су до њега током јуна 2005. године долазили било какви дописи „Луке“, пошто је у министарству мало тога и иначе долазило до њега, углавном само ствари које су стизале из Владе Републике Србије. Не сећа се ни састанка са представницима „Луке Београд“ у Министарству привреде из разлога што је у том периоду имао пуно састанака, па би често само на почетку састанка поздравио присутне и упутио би их на неког од његових сарадника, у зависности од теме поводом које је био састанак. На колегијумима који су држани у министарству није било приче о „Луци Београд“, већ су се присутни на колегијумима само међусобно информисали, а често су давале и иницијативе за нова законска решења, нарочито у вези са приватизацијом. Информације о томе да је дата понуда за преузимање „Луке“ добио је тек при крају трајања понуде, а можда чак и након окончања понуде. Састанка са пок. Зарићем се не сећа, можда се само поздравио са њим, а потом га упутио на неког од његових сарадника. Део исказа у коме каже да је информацију о понуди за преузимање „Луке Београд“ добио тек при крају трајања понуде или чак после понуде је у опреци са исказима сведока Векића и Благојевића

који су навели да му је Зарић предочио да је у току трајање понуде и понео Бубалу прелиминарну процену коју му је и показао.

Бубало сматра да је неистинит део исказа окр. Ђорђевића у коме овај наводи да је окр. Бубало казао окр. Мрђи током пута у Сједињене Америчке Државе још пре давања понуде за преузимање од стране „Worldfina“ да ће држава продати свој пакет акција „Луке“. Поставља се питање зашто би окр. Ђорђевић дао овакав исказ и теретио окр. Бубалу уколико заиста окр. Бубало нешто тако није казао окр. Мрђи? Док се налазио на месту министра привреде, сећа се да је било дато више понуда за преузимање, а о томе да ли је економски исплативо да се понуда прихвати или не прихвати одлучивали су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд. Министарство привреде реаговало би на одлуке Агенције за приватизацију и Акцијског фонда само уколико би било неких примедби, а у конкретном случају није било примедби.

Окр. Грачанац га је обавестио у предмету „Луке Београд“ да је Акцијски фонд депоновао акције, а Бубало га је само питао да ли је све било по закону, да би му Грачанац казао да јесте. Милана Бека познаје лично од 2004. године, али никада са њим није имао било какве контакте везане за „Луку Београд“, нити је знао да Беко стоји иза фонда који је купио „Луку Београд“.

Цео систем закона који се односи на приватизацију ишао је за тим да регулише деловање Министарства привреде, Агенције за приватизацију и Акцијског фонда, док је понуда за преузимање као институт више била везана за Министарство финансија. Министарство привреде, Агенција за приватизацију и Акцијски фонд више су се бавили приватизацијом друштвеног капитала, па су у том поступку коришћене стручне анализе, консултанти и др., док је понуда за преузимање више била под контролом Министарства финансија. Окр. Бубало сумња да су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд имали капацитет да врше анализе због великог броја предузећа која су била предмет њиховог поступања.

Није му познато да ли су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд имали одговарајуће секторе задужене да се баве анализама, али му је познато да је постојала тенденција код писања систематизација за државне органе да се ради веће плате у њима или давања већег значаја тим органима напише и оно што нису имали капацитете да обављају. Овде се оправдано мора поставити питање шта ова констатација у исказу окр. Бубала значи? Он не пориче да су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд имали обавезу да анализирају понуде за преузимање, али индиректно закључује да нису имали капацитета да то раде, а за то су између осталог примали плате. Чини се да је поступак контроле приватизације био ваљано нормиран, али је захваљујући непоступању државних органа надлежних за контролу процеса приватизације та норма остала само слово на папиру.

Бубало је својевремено са Владом Републике Србије покушавао да прогура измене Закона о приватизацији кроз које би била усвојена и могућност удруживања државе са малим акционарима код доношења одлука, али то није заживело јер мали акционари нису принципијелно имали поверења у државу. У таквој ситуацији министарство је имало политику да држава последња треба да се определи код продаје акција, налазећи да мали акционари боље знају да заштите приватни капитал. Из ових разлога се чекало да прво мали акционари одлуче, а потом је држава доносила одлуку. Оваква тврдња окр. Бубала директно је супротна

чињеничном стању утврђеном у истрази, пошто је велики број малих акционара у свом исказу навео да је одлуку да прода акције донео тек након што се сазнало да држава продаје свој пакет акција, односно Агенција за приватизацију је ту одлуку донела 27.09.2005. године када понуда још увек није успела, чак није била ни близу минималног износа од 25% акција потребних да понуда успе.

Окривљени **Миодраг Ђорђевић** у свом исказу датом у истрази навео је да је радио на месту генералног директора Агенције за приватизацију од 2004. године до 2006. године. Основни задатак Агенције за приватизацију била је приватизација већинског друштвеног капитала, па је у том циљу Агенција радила процену вредности друштвеног капитала, али и промоцију и припрему предузећа са већинским друштвеним капиталом за продају. Улоге су биле подељене тако да је Акцијски фонд имао акције државе у предузећима, док је Агенција за приватизацију доносила одлуке о методу продаје тог капитала из портфолиа Акцијског фонда.

У конкретном случају „Луке Београд“, стигла је понуда за преузимање коју је примила Агенција за приватизацију, након чега је Агенција била дужна да донесе одлуку да ли ће депоновати акције „Луке“ у власништву државу или то неће учинити, а у понуђеном року од 21 дан. У саставу Агенције за приватизацију постоји Центар за тржиште капитала који има задатак да се бави понудама за преузимање или продају акција из портфолиа Акцијског фонда. На основу извештаја које је радио Центар за тржиште капитала Агенција је формирала своју одлуку и потом је прослеђивала Акцијском фонду.

Ђорђевић је нагласио значај Центра за тржиште капитала при доношењу одлуке о депоновању акција „Луке Београд“, јер је Центар тај који је располагао кадровским капацитетима за вршење процене вредности акција и тај Центар је имао и директну комуникацију са Акцијским фондом мимо њега као директора Агенције. Центар за тржиште капитала у конкретном случају није урадио анализу акција „Луке Београд“, јер није имао података о тим акцијама, сем података које је добио од Комисије за хартије од вредности, а податке о вредности акција „Луке“ имао је Акцијски фонд. Дакле, окривљени Ђорђевић у свом исказу минимизира своју одговорност као директора Агенције за приватизацију и лица које је по закону овлашћено да донесе одлуку да ли ће се понуде за преузимање прихватити или неће. Иако је имао сазнања да анализа понуде „Worldfina“ није урађена, већ се одлука доноси само на основу основних података које је проследила Комисија за хартије од вредности, он је донео одлуку да се пакет државних акција „Луке Београд“ депонује по понуђеној цени.

Ђорђевић је мишљења да је Центар ову понуду за преузимање од стране „Worldfina“ оценио као разумну јер је она била дупло већа од књиговодствене вредности. Поред тога је и „Worldfin“ као понудилац истакао да не жели да ликвидира „Луку“ и њену делатност, већ да жели да настави развијање лучке делатности, што је био још један од битних момената приликом доношења одлуке о томе треба ли прихватити понуду за преузимање или не треба. Поред тога, Ђорђевић је нагласио да ни у другим случајевима преузимања акција Акцијски фонд и Агенција за приватизацију нису радили неке посебне анализе, па се ни случај „Луке Београд“ не издваја по томе. Он тврди да је у Закону о приватизацији децидирано стајало да је Агенција за приватизацију дужна да изврши анализу, тј. процену вредности акција само тамо где постоји већински, а не и мањински друштвени капитал, као што је то био случај

код "Луке Београд". На основу оваквог његовог исказа јасно је да у пракси нису рађене анализе ни у другим случајевима понуда за преузимање, што никако не ослобађа кривице за незаконито поступање окр. Ђорђевића и остале окривљене за конкретан случај "Луке Београд". Законски и подзаконски акти јасно су предвиђали постојање посебних организационих служби у Агенцији за приватизацију чији је задатак био да врше ове анализе, конкретно Центар за тржиште капитала, па је тако јасно да је невршењем анализе Агенција за приватизацију кршила закон, за шта окр. Ђорђевић као челни човек те агенције сноси и највећу одговорност.

Ђорђевић каже да му у току трајања понуде за преузимање није било познато да је у току нова процена вредности основних средстава "Луке Београд". Из документације која му је предочена уз кривичну пријаву видео је да је у јулу 2005. године Агенцији за приватизацију из Министарства привреде прослеђен захтев руководства "Луке Београд" за процену вредности акција, али он лично у том периоду није видео допис "Луке Београд" да је процена у току, јер у том тренутку није ни било никаквих активности Агенције за приватизацију везаних за "Луку Београд". Сматрамо да је његов исказ у овом делу неистинит, јер је допис послат из "Луке Београд" адресиран на његово име, а уз то га је и сигнирао, и морало му је бити познато да се врши нова процена вредности имовине "Луке Београд".

Ђорђевић се овде брани тако што каже да га нико није лично позвао и казао му да се ради нова процена за "Луку", иако допушта могућност да је овај допис лично сигнирао и потом га проследио Центру за тржиште капитала, али му је тај допис због велике количине поште промакао. Институција која је морала да буде обавештена о томе да се врши нова процена вредности акција "Луке Београд" је Акцијски фонд, али он не зна да ли је Акцијски фонд био упознат са том околношћу и да ли се о томе изјашњавао. Уколико је ово тачно, поставља се питање где је та координација државних органа, пре свега Агенције за приватизацију и Акцијског фонда, у коју је окр. Бубало толико слепо веровао да није покретао поступак службеног надзора од стране министарства?

Када је у питању критеријум којим се Агенција за приватизацију руководила када је донела одлуку да депонује акције у државном власништву, основни проблем на који је Агенција наишла је тај што акције нису биле котиране на берзи, па самим тим није била формирана њихова тржишна вредност. Са друге стране, дата понуда за преузимање је била виша од књиговодствене вредности, што је за њега као директора било довољно да оцени понуду као повољну. У току трајања понуде постојала је могућност да се појави и нека противпонуда, што би утицало на формирање неке цене акција која би била блиска тржишној.

Приликом доношења одлуке о депоновању државних акција „Луке Београд“ руководио се пре свега тиме да је понуда била виша од књиговодствене вредности, потом тиме да је понуђач рекао да не жели да ликвидира фирму и да хоће да настави лучки посао, као и тиме да ли мали акционари депонују своје акције. Динамику депоновања акција од стране малих акционара није пратио лично, али су то требали да раде Акцијски фонд и Центар за тржиште капитала и да га о томе обавештавају. Динамику депоновања није проверавао јер је сматрао да ће га наведени органи обавестити ако нешто буде спорно. Наравно да је овде била спорна одлука државе, јер у моменту када Агенција за приватизацију доноси одлуку да депонује акције из државног портфела, понуда за преузимање није успела, тако да држава директно

својом одлуком да депонује акције у датом тренутку прелама понуду за преузимање у корист понудиоца, имајући у виду велики број исказа малих акционара који кажу да су сви они масовно кренули да депонују своје акције тек након што су сазнали за одлуку државе да то учини.

Није му познато да ли је Алексеј Мисаиловић као директор Центра за тржиште капитала предузео неке од службених радњи када је стигла понуда за акције “Луке Београд”, нити ако јесте шта је од конкретних радњи предузео. Тачно је да је одлуку о депоновању доносио Ђорђевић, али је он то чинио само формално, а саму одлуку су састављали у Центру за тржиште капитала. Није имао разлог да сумња у ваљаност те одлуке, јер му нити Мисаиловић нити било ко други из Центра за тржиште капитала нису рекли да је нешто спорно код вредности акција “Луке Београд”.

Центар за тржиште капитала није анализирао вредност акција “Луке Београд”, јер се анализе нису вршиле ако је држава била мањински власник акција, односно поседовала између 1% и 49% акција, као код “Луке”, пошто ове анализе пуно коштају, а и у Центру је био недовољан број запослених. Ова тврдња окривљеног није законски фундирана, како је то у раније делу исказа тврдио, јер је увек постојала обавеза да надлежне службе врше анализе. Могло би се казати да је оправдано да се то не учини у ситуацији када држава поседује пар процената акција, па је скупо вршити дубље анализе. Али у ситуацији када држава поседује контролни пакет од 40,88% акција, није било никаквог оправдања да надлежне службе Агенције за приватизацију и Акцијског фонда не изврше анализе, нарочито у светлу околности да је “Лука Београд” упутила допис овим државним органима у коме их обавештава да је прелиминарна процена у току и да се очекује већа вредност акција.

Окривљени каже да је додатни разлог због ког је прихватио понуду за преузимање тај што је пракса показала да у ситуацијама када држава не прода свој пакет акција кроз понуду која успе, нови власници често потом изврше докапитализацију и срочају вредност акција државе, што у крајњој линији буде губитак за буџет. Пре доношења одлуке није се интересовао да ли је понуда већ претходно успела кроз депоновање акција од стране малих акционара, али су му претходна искуства указивала да ће успети.

Поред тога, Ђорђевић даље наводи да када је доносио одлуку да ли ће депоновати акције није никога питао да ли је понуда до тада успела или није, јер је очекивао да ће га из Центра за тржиште капитала и из Акцијског фонда информисати ако понуда не успева. Да је Агенција за приватизацију имала информацију да је у току нова процена вредности акција “Луке Београд”, онда би био заказан састанак на коме би било размотрено да ли депоновати акције “Луке” по понуди за преузимање. На основу овог дела исказа окривљеног, произлази да ни о чему није био обавештаван, и то као кључна особа која је доносила одлуку да ли акције “Луке” треба депоновати по понуди или то не треба чинити.

Без обзира на законску обавезу да Агенција за приватизацију треба да ради на максимизацији прихода од продаје акција, у конкретном случају се анализа свела на упоређивање понуђене цене акција са њиховом књиговодственом вредношћу, по речима окривљеног. Пре доношења одлуке о депоновању акција није разговарао ни са ким из Акцијског фонда, пошто је рачунао да ће га неко из тог фонда упозорити

ако постоје проблеми везани за депоновање, а у крајњем ни Акцијски фонд није био обавезан да поступи по његовом налогу ако неки проблем постоји. Акцијски фонд је био тај који има комплетнији увид у стање у предузећима него Агенција за приватизацију, тако да окр. Ђорђевић сматра да је и у случају „Луке Београд“ Акцијски фонд имао више информација.

На колегијумима које је имао са министром Бубалом, Ђорђевић га није извештавао о предузећима из портфеља Акцијског фонда, већ би то чинио представник Акцијског фонда. Претпоставља да се директор Акцијског фонда консултовао са министром Бубалом око својих одлука, иако то никада није видео, јер је министар баш био ауторитет за директора Акцијског фонда, па овај није доносио одлуке без министра, као и у случају „Луке Београд“. Није јасно како је могуће да је директор Акцијског фонда имао комуникацију са министром Бубалом мимо Агенције за приватизацију као споне између Министарства привреде и Акцијског фонда.

Убрзо након депоновања акција „Луке Београд“, негде почетком 2006. године, изврши директор Горан Мрђа је дошао код њега и казао му да прелази у неку фирму Милана Бека, што је њега прилично изненадило. Иако у тренутку депоновања акција није знао ко стоји иза понуђача „Worldfina“, чуо је причу да је то Беко, а после је сазнао да је укључен и Мишковић.

У том периоду је постојала законом прописана обавеза предузећа да избаце своје акције на берзу, а једини ко је био властан да их на ту обавезу опомене био је Акцијски фонд, а не Агенција за приватизацију. Тачна је констатација да Акцијски фонд није могао да прода акције неког предузећа без одлуке окр. Ђорђевића као директора Агенције за приватизацију, али суштински је Акцијски фонд доносио одлуку о томе, јер је он тај који у току понуде прати постоје ли ваљани параметри за продају акција из државног портфеља или не постоје. Поред тога, целокупна комуникација око продаје акција „Луке Београд“ се одвијала између Центра за тржиште капитала и Акцијског фонда. У пракси поступања Агенције за приватизацију Центар за тржиште капитала вршио је дубље анализе вредности капитала у власништву државе само тамо где је држава имала већински капитал, а не и тамо где је постојао мањински капитал државе, као у случају „Луке Београд“.

Иако сада зна да је до 27.09.2005. године, када је донео одлуку о депоновању државног пакета акција, свега 3% малих акционара депоновало своје акције, каже да би и данас донео исту одлуку и поново у таквој ситуацији депоновао државни пакет акција, јер зна да у Србији људи све раде у минут до дванаест, па тако и депонују своје акције у последњем тренутку.

Никада није лично примио допис „Луке Београд“ у коме стоји да Институт за економске науке врши процену вредности имовине „Луке Београд“, да се завршетак процене очекује у септембру и да се очекује већа вредност имовине него што је тренутна. Да је тај допис дошао до њега, вероватно би то захтевало да Центар за тржиште капитала изврши дубљу анализу вредности капитала „Луке Београд“. Исказ окривљеног Ђорђевића у овом делу контрадикторан је самом себи, с обзиром на то да је претходно тврдио да анализе уопште нису вршене у случајевима када је државни капитал био испод 50% акција у неком предузећу.

О постојању процене коју је вршио Институт за економске науке, сазнао је знатно касније, када је Савет за борбу против корупције поднео кривичну пријаву у вези са „Луком Београд“. Не може да се сети да је Мисаиловић уопште долазио код њега у вези са депоновањем акција „Луке Београд“, тако да му није било познато да је око тог преузимања било неких проблема. Одлука о прихватању понуде за преузимање парафирана је од стране одговорних лица у Центру за тржиште капитала, тако да би и они требали да сносе неку одговорност, јер он као директор не може лично да проверава сваку одлуку и на основу чега је та одлука донета. Јавна тужба се мора сложити са овом констатацијом окр. Ђорђевића да и одговорна лица из Центра за тржиште капитала треба да сносе одговорност, али њихова одговорност не брише аутоматски његову одговорност, поготово ако се има у виду да није предузео ништа у циљу тога да се информише око реалне вредности акција „Луке Београд“, нити је наложио стручним службама Агенције да врше било какву анализу.

Окр. Ђорђевић је казао да му је окр. Мрђа током 2011. године рекао да му је министар Бубало још 2005. године пренео да ће акције државног пакета бити продате, а то му је Бубало казао почетком септембра 2005. године када су били заједно у Вашингтону на неком састанку. Милана Бека је имао прилику да упозна, али никакве контакте са њим није имао у вези са депоновањем државног пакета акција „Луке Београд“, док са Мирославом Мишковићем није никада имао контакте и сарадњу.

Окривљени **Александар Грачанац** је у истрази казао да је било доста злоупотреба у приватизованим предузећима, која нису желела да поштују законску обавезу и ураде проспект са којим би изашли на берзу, а Акцијски фонд чији је директор био није могао да их натера да то учине, из простог разлога што није имао законски механизам за то. Овај део исказа окр. Грачанца није у складу са истином, с обзиром на то да Акцијски фонд коме се он налазио на челу није ни користио ову законску могућност и није доставио захтев руководству „Лука Београд“ а.д. ради сачињавања проспекта, нити је укључио на организовано финансијско тржиште акције емитента „Лука Београд“ а.д. из свог портфеља, у складу са чл. 11 и касније 11а Закона о Акцијском фонду. Због тога се акцијама „Луке Београд“ није ни трговало на берзи, иако је постојала законска могућност на основу наведене законске одредбе, чиме је онемогућено не само да се формира тржишна цена акција „Луке Београд“, већ је непоступањем Акцијског фонда омогућено да и даље фигурира ревалоризирана књиговодствена вредност акција „Луке“ из 1998. године.

Окр. Грачанац је навео да када код фирми попут „Луке Београд“, чије акције нису биле котиране на берзи, већ дође до преузимања, потенцијални инвеститори не долазе да се распитују за вредност имовине те фирме у Агенцију за приватизацију или у Акцијски фонд, већ иду у Комисију за хартије од вредности. Када инвеститор објави понуду за преузимање, Комисија за хартије од вредности би требала да обави комплетну анализу понуде, и увек мора да има комплетне податке о фирми за коју се даје понуда. Поред трговања на берзи, као други легалан метод јавља се и понуда за преузимање, која са собом носи ризик јер се може појавити и противпонуда, па онда цена обично иде горе.

Комисија за хартије од вредности поседовала је податке о свакој фирми, нешто попут личне карте тих предузећа, на основу које је могла да одобри или не одобри понуду за преузимање. Понуда за преузимање се по закону није могла прихватити

уколико је била испод књиговодствене вредности те фирме. Уколико Комисија за хартије од вредности одобри понуду, она је обавештавала мале акционаре да је понуда у току, а затим је о понуди обавештавала и Агенцију за приватизацију, пошто је она била налогодавац Акцијском фонду.

Код понуде за „Луку Београд“ Агенција за приватизацију није одмах донела одлуку о понуди, јер је чекала да види хоће ли се појавити конкурентска понуда, што је и иначе била пракса поступања. У случају „Луке Београд“ није се појавила контрапонуда, па је налог Агенције за приватизацију да се депонују акције из државног портфела спроведен од стране Акцијског фонда последњег дана трајања понуде.

По казивању Грачанца основна улога Акцијског фонда била је да се увери да је цена из понуде виша од књиговодствене, што је и учињено. Даље каже да Сектор анализе и припреме продаје Акцијског фонда нема обавезу да врши анализу када се појави понуда за преузимање, већ само када се акције предузећа котирају на берзи. Законски и подзаконски прописи који регулишу рад Акцијског фонда не потврђују овакве тврдње окр. Грачанца, уопште се не прави разлика између обавезе анализе вредности акција котираних на берзи и оних које се преузимају путем понуде.

Грачанац тврди да дана 27.09.2005. године, када је Агенција за приватизацију донела одлуку о депоновању државног пакета акција „Луке Београд“, Акцијски фонд није имао сазнања колики проценат малих акционара је у том тренутку депоновао своје акције, јер брокер који их је заступао није имао тај податак. У глобалу је налог Агенције за приватизацију ка Акцијском фонду извршан, сем у ситуацији када би цена из понуде била ниже од књиговодствене цене, што би довело до тога да Акцијски фонд не изврши налог Агенције за приватизацију и тако заштити државни капитал.

Још негде у априлу или мају 2005. године „Лука Београд“ је обавестила Акцијски фонд да ће бити вршена нова процена имовине „Луке Београд“, коју ће радити Институт економских наука. У истом допису је стајало да „Лука“ од те процене очекује и већу књиговодствену вредност акција. Што се тиче анализе, Акцијски фонд није поседовао капацитет да врши неку дубљу анализу вредности акција, већ би то требао да чини Центар за тржиште капитала у Агенцији за приватизацију. Мора се констатовати да је занимљиво како окривљени Ђорђевић и Грачанац пребацују кривицу на стручне службе једног, односно другог, констатујући да је управо служба оног другог требала да изврши анализу. Исказ окр. Грачанца је овде и противречан самом себи, пошто прво тврди да су анализе од стране Сектора анализе и припреме продаје Акцијског фонда требале да буду вршене само ако се акције котирају на берзи, а потом каже да тај сектор у ствари није имао капацитете да врши анализе. Дакле, остаје нејасно да ли тај сектор није имао капацитете, или није био дужан да врши анализе код понуда за преузимање?

Познате су му Процедуре у раду Сектора за анализу и продају Акцијског фонда, које су донете 2004. године, али суштина ових одредаба се сводила на то да Акцијски фонд финансијску контролу врши само кроз компарацију да ли је цена из понуде виша од књиговодствене цене акција. Ова тврдња није тачна, то што се у пракси рада овог Сектора незаконито поступало, односно анализе су се свеле на формалне ствари које су могли да упореде и људи са основним образовањем, а то је

да ли је понуђена цена виша од књиговодствене, не оправдава нечињење дубљих анализа са пажњом доброг домаћина.

Са тадашњим министром Бубалом имао је само службене контакте, а имали су честу комуникацију на заједничким колегијумима који су се држали једном недељно, на којим су представници Министарства, Акцијског фонда и Агенције за приватизацију разговарали о приватизацијама у току и подносили извештаје о томе министру. Није постојала никаква законска обавеза да се Министарство обавештава о свакој приватизацији посебно, па то у пракси није чињено ни за „Луку Београд“.

Без обзира на то што је имао сазнања да је „Лука Београд“ наручила нову процену имовине, Грачанец је мишљења да није постојала законска обавеза Акцијског фонда да уђе у додатне анализе вредности имовине „Луке“. Овакав став окр. Грачанца у колизији је са исказом окр. Ђорђевића, који тврди да у ситуацији да му је било познато да „Лука Београд“ врши нову процену, то би изискивало вршење додатних анализа.

Никада није причао са министром или било ким из Агенције за приватизацију у вези са дописом који је стигао из „Луке Београд“, а тиче се процене вредности имовине „Луке Београд“ од стране Института економских наука. У тренутку када је вршено преузимање акција „Луке Београд“, није знао ко стоји иза понуђача „Worldfin“, а никада није упознао ни Милана Бека нити Мирослава Мишковића.

У свом исказу датом у истрази окривљени **Горан Мрђа** је навео да је био запослен у Агенцији за приватизацију као извршни директор за оперативне послове, са задатком да координира рад центара у оквиру Агенције за приватизацију. Не признаје извршење кривичног дела и сматра да је у случају „Луке Београд“ вршио ваљано свој посао координатора рада центара у оквиру Агенције за приватизацију, као и да је вредност коју је у својој понуди истакао „Worldfin“ знатно већа од књиговодствене вредности акција „Луке Београд“. Пошто се „Лука Београд“ није котирала на берзи, није било могуће утврдити берзанску вредност њених акција, а она је једина била релевантна за утврђивање реалне вредности акција.

Каже да није био обавештен о новој процени вредности имовине „Луке Београд“ која је била вршена, односно да ипак јесте био обавештен али само усмено на састанку са малим акционарима „Луке Београд“ на једном од састанака организованим у Министарству. На том састанку мали акционари су навели да се врши нова процена вредности акција, али нису знали да одреде која би то нова вредност акција била.

По његовом казивању, Агенција за приватизацију није формално обавештена од стране „Луке Београд“ ни о каквој новој вредности акција, нити му је познато да су органи „Луке Београд“ усвојили било какву нову вредност акција до момента када је Акцијски фонд депоновео државни пакет акција. Нагласио је и да је у периоду када је вршено преузимање акција „Луке“ више био ангажован око преговора које је Република Србија водила са Међународним монетарним фондом, него што је обављао своје редовне задатке у Агенцији за приватизацију, а уз то су и сами директори центара били врло самостални у вршењу својих дужности.

Мишљења је и да Агенција за приватизацију ни на који начин није утицала на мале акционаре да депонују своје акције, јер када је донела одлуку да депонује државни пакет акција нигде то није јавно објавила нити је о томе обавестила било кога од акционара „Луке Београд“. Сматрамо да ова констатација окривљеног није тачна, већ да је у истрази утврђено да је управо одлука Агенције за приватизацију директно допринела томе да понуда за преузимање „Worldfina“ успе, јер је тек после тог момента настао акционарски стампедо кроз који је успела понуда за преузимање. Ова констатација коси се са исказом окр. Косовца, који је рекао да је поама код депоновања настала управо када су мали акционари сазнали да је држава депоновала свој пакет акција, као и са исказима већег броја сведока малих акционара који су то потврдили.

Агенција за приватизацију је депоновала државни пакет акција преко Акцијског фонда када је већ било депоновано преко 30% акција малих акционара, одакле следи да Акцијски фонд са својим пакетом акција више не би могао да прегласа новог власника и спречи евентуалну докапитализацију, што би у некој будућности довело до смањења вредности акција које је држава поседовала у „Луци Београд“. У складу са оним што је претходно констатовано, ни овај део исказа окривљеног није тачан, јер је кључни тренутак за успех понуде за преузимање био онај када је Агенција за приватизацију донела одлуку да депонује државни пакет акција (27.09.2005. године), а до тог тренутка су мали акционари депоновали свега 3% акција, тако да у том тренутку понуда за преузимање није била ни близу да успе.

Колико је њему познато, нова процена вредности акција „Луке Београд“ је достављена „Луци“ последњег дана трајања понуде, тј. 30.09.2005. године, а о њеном достављању „Лука“ није обавестила нити Агенцију за приватизацију, нити Акцијски фонд, како би могло да се реагује на ту процену, а уз све то та процена није била усвојена од стране неког од органа „Луке Београд“. Још једном је поновио да допис који је Агенција за приватизацију добила од „Луке Београд“ о вршењу нове процене никада није лично видео, тако да је прве информације о новој процени добио од малих акционара на већ поменутом састанку у Министарству. На том састанку су представници малих акционара казали да се врши нова процена вредности акција „Луке Београд“ и затражили од Агенције за приватизацију да не даје налог за депоновање државних акција по поднетој понуди за преузимање нагласивши да очекују већу вредност акција после процене, о чему је обавестио Ђорђевића као свог надређеног у Агенцији. Овај део исказа окр. Мрђе руши исказ окр. Ђорђевића у делу у коме окр. Ђорђевић тврди да је за нову процену „Луке“ која се врши сазнао тек након окончања понуде за преузимање, а да је сазнао раније, свакако би заказао састанак на коме би захтевао анализу стања у „Луци Београд“.

Такође, ни Центар за тржиште капитала Агенције за приватизацију фактички није могао да врши дубље анализе од оних које су вршене у случају „Луке Београд“, пошто је само од добре воље сваке фирме зависило да ли ће доставити Агенцији за приватизацију податке неопходне за дубљу анализу. Овај део исказа окр. Мрђе је у опреци са исказом окр. Дробац Мирославе, које је рекла у истрази да су све време били отворени да дају потребне податке државним органима, али нико није од њих тражио ништа. Агенција за приватизацију је у пракси вршила дубинске анализе само у случајевима где је држава имала већински друштвени капитал у свом власништву, и у тим ситуацијама би Агенција за приватизацију ангажовала правне и финансијске саветнике који би вршили дубљу анализу пословања. Овде је опет реч

о рђавој пракси поступања Агенције за приватизацију, која је била дужна да врши анализе вредности државног капитала у предузећима увек када је трговала тим капиталом, а не само када је тај капитал био већински.

Конкретно код „Луке Београд“ није било могућности да се у року трајања понуде од 21 дан ангажују ти саветници по процедури коју то ангажовање захтева, и да се затим пошаљу у „Луку“ и на време обаве све те анализе. Јавна тужба је мишљења да је управо околност да је постојао овако кратак рок за анализу, уз чињеницу да је Агенција за приватизацију располагала информацијом да се врши нова процена вредности „Луке Београд“ био више него довољан разлог да држава не депонује своје акције по понуди и сачека да се уради процена од стране Института економских наука.

Агенција за приватизацију је увек у пракси одлуку о депоновању доносила нека 3-4 дана пре краја понуде, како би Акцијски фонд имао времена да одради свој део посла и поступи по одлуци Агенције за приватизацију, а како се истовремено не би утицало на одлуку малих акционара да ли ће депоновати своје акције или то неће учинити. У тренутку када је донела одлуку о депоновању акција, Агенција за приватизацију није имала увид у број до тада депонованих акција, јер се одлука иначе доносила 3-4 дана раније, а Акцијски фонд је био тај који је био у сталном контакту са брокерима ангажованим од стране државе, и који су могли да изврше увид у стање депонованих акција. Овај део исказа окр. Мрђе коси се са одбраном окр. Бубала. Уколико је тачно да је држава чекала да акционари донесу одлуку, а на дан 27.09.2005. године било је депоновано свега 3% акција малих акционара, није јасно зашто Агенција за приватизацију преко Акцијског фонда није проверила динамику депоновања акција пре доношења одлуке о томе да ли ће депоновати акције. Јавно тужилаштво сматра да је овде реч о међусобном пребацивању одговорности челних људи институција које су требале да раде у координацији, а то нису учиниле, са једних на друге.

Акцијски фонд је имао могућност да не поступи по налогу Агенције за приватизацију уколико није депоновано довољно акција малих акционара, што се нпр. десило када им је дат налог за продају акција „Тозе Марковића“ или „Енергопројекта“.

Тачно је да је ишао са Бубалом у САД почетком септембра 2005. године, али се не сећа да је тада од њега чуо неки став везан за продају акција „Луке Београд“, нити се сећа да је било шта о томе помињао окривљеном Ђорђевићу. Није јасно зашто би окр. Ђорђевић измислио овако нешто, с обзиром да није ни у каквом сукобу нити са окр. Мрђом, нити са окр. Бубалом, сем уколико заиста *post festum* није овакво образложење чуо од самог окр. Мрђе.

Након што се завршило преузимање „Луке Београд“, дана 31.12.2005. године дао је отказ у Агенцији за приватизацију и потом прешао у „Стадлукс рилестејт“ чији је крајњи власник Милан Беко, а потом и у „Ладерну“ чији је такође крајњи власник Милан Беко, али наглашава да му у периоду док је трајала понуда за преузимање није било познато да је крајњи власник „Worldfina“ такође Милан Беко, већ је то сазнао накнадно, негде у фебруару 2006. године. Колико је реално да два челна човека Агенције за приватизацију као државног органа који је донео одлуку о депоновању акција без анализе њихове реалне вредности – Миодраг Ђорђевић и

Горан Мрђа не знају ко стоји иза понудиоца "Worldfina", тј. да је у питању Милан Беко, а да иза тога обојица (Мрђа „Стадлукс рилестејт“ и „Ладерна“, а Ђорђевић „Вечерње новости“) заврше на челним позицијама у предузећима у којима је Беко крајњи власник, остављамо суду да оцени.

Окривљени наводи да је одлука о депоновању државног пакета акција „Луке Београд“ донета из више разлога, пре свега јер је понуђена цена била знатно виша од књиговодствене, зато што су се акције из државног пакета морале продати до одређеног тренутка, пошто је закон предвиђао коначан рок за њихову продају, и коначно, уколико се не би прихватила ова понуда, то не би било у функцији максимизације прихода државе, јер друга понуда није постојала. Ови аргументи стоје насупрот околности да је окр. Мрђа признао да му је било познато након састанка са малим акционарима да се врши нова процена имовине „Луке Београд“, а да никаква анализа реалне вредности акција тог предузећа није вршена, иако је постојала обавеза Агенције за приватизацију и Акцијског фонда да приликом продаје државног капитала покушавају да штите интерес државе и тај акцијски капитал продају по што вишим ценама. Нити је тренутак предвиђен Законом о приватизацији да се приватизације окончају био близу, па су те акције морале да се продају 2005. године, нити је максимизација прихода за државни буџет остварена тиме што су акције депоноване без вршења анализе њихове реалне вредности.

Агенција за приватизацију није имала сазнања да постоји било каква друга понуда за акције „Луке Београд“, из разлога што Комисија за хартије од вредности нема обавезу да било кога обавести о пристиглим понудама, већ о тој понуди брокери обавесте своје клијенте акционаре уколико та понуда буде одобрена од стране Комисије за хартије од вредности.

Окривљена **Мирослава Дробац** навела је у свом исказу датом у истрази да је имовина „Луке Београд“ трпела сталне промене, а податке о том сталним променама водио је Сектор за развој „Луке Београд“. Током 2004. године појавили су се представници фирме „Фокус капитал партнерс“, тачније Вук Делибашић, који јој је казао да постоји њихов клијент који је потенцијално заинтересован за „Луку“. Том приликом је од ње тражио податке везане за „Луку“, и дати су му неки основни подаци којима је она у том тренутку располагала. Иза тога су се поново јављали из „Фокуса“ и казали су да желе да успоставе неку чвршћу сарадњу са „Луком“, али до тога није дошло у пракси.

Службе „Луке Београд“ су радиле неку интерну процену вредности имовине „Луке“, и дошле су до закључка да је вредност имовине неких 94-95 000 000 евра, с тим што приликом те процене није узета у обзир приносна метода, пошто није могла да се одреди метода којом ће се она рачунати. Материјал који се односио на ове интерне процене појединци из „Луке Београд“ су злоупотребљавали, дајући га људима ван „Луке“, иако је тај материјал био намењен искључиво потенцијалним инвеститорима како би имали јасан преглед имовине „Луке“. Познато јој је да је један примерак овог материјал добио и „Фокус“, иако му га она није дала. Није јасно на који други начин је примерак ове процене дошао до „Фокуса“, када сведоци кажу да је ова процена проглашена за пословну тајну и чувала га је директорка Дробац под кључем.

Током 2005. године у „Луку Београд“ долазио је и ревизор, који је препоручио руководству „Луке“ да коригује вредност основних средстава, која се по књигама водила на 26 000 000 евра. Ради нове процене, по препоруци финансијског директора „Луке“ Косовца изабран је Институт економских наука који је након ангажовања кренуо да ради детаљан попис и процену имовине „Луке Београд“, за коју је процену било предвиђено да буде завршена 2005. године и да од 2006. године уђе у књиге предузећа.

Из Института економских наука су их обавестили да ће због великог обима посла пробити уговорени рок од 60 дана и да ће каснити са проценом коју врше. Морамо да приметимо да није јасно зашто нико из „Луке“ није реаговао према Институту након обавештавања о пробијању рокова и тражио од њих, усмено или писмено, да поштују рокове из уговора. Иза тог обавештења Дропчава је покушала да ступи у контакт са надлежним државним органима и обавести их да се врши процена, и да уколико се неко буде интересовао у међувремену за куповину „Луке Београд“ одложе продају како би се та процена завршила. До директора Акцијског фонда Грачанца покушала је да дође барем три пута, али сваки пут безуспешно. Како није успела да закаже састанак са Грачанцем, упутила је писмена обавештења о процени Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду.

Поред тога, написала је писмо и министру Бубалу и у том писму навела да ће процена имовине „Луке“ бити завршена током септембра 2005. године, након чега је Бубало заказао састанак на који су отишли она, Косовац и Данијел Цвијетичанин. На том састанку је и усмено казала Бубалу да се врши процена имовине „Луке“ и да ће бити готова до септембра те године. Овде је исказ окр. Дробац Мирославе у колизији са исказом окр. Бубала, који је тврдио да до окончања понуде уопште није знао да се врши нова процена. Интересантни су напори челних људи Министарства привреде, Агенције за приватизацију и Акцијског фонда да побегну од чињенице да су знали да је процена имовине „Луке“ у току, иако и окривљена Дробац и сведоци из „Луке Београд“ тврде да су државни органи били о томе обавештени на састанцима који су заказивани на тражење људи из „Луке“.

Након састанка који је имала са Бубалом и Миром Прокопијевић, схватила је да држава нема припремљен сценарио за „Луку“ и да су препуштени сами себи. Лично је очекивала да ће добити неки став од државних органа да ли ће у случају понуде ту понуду прихватити или неће, али никакав њихов став није добила.

На скупштини „Луке Београд“ која је одржана 09.09.2005. године изнела је свој став да имовина „Луке“ по прелиминарним проценама вреди око 90 000 000 евра, али да би ту вредност требало умањити за неких 10 000 000 евра због земљишта испод објеката, које не може бити предмет продаје. На крају састанка је рекла акционарима да сматра да је реална вредност акција „Луке Београд“ 22 евра по акцији.

После ове скупштине чула је да је тога дана дата понуда за преузимање „Луке Београд“, али јој име понудиоца није ништа значило, пошто раније никада није чула за њега. Сутрадан је на конференцији изјавила новинарима да је дата понуда за преузимање „Луке Београд“ и да је по њеном мишљењу понуђена цена мала. У току трајања ове понуде, није имала никакву комуникацију са државним органима, нико је ништа није питао нити ју је звао.

Процену Института економских наука „Лука Београд“ је примила 27.09.2005. године, и по тој процени вредност имовине „Луке“ кретала се око неких 90 000 000 евра, док је приносна метода указивала на још неких 18 000 000 евра. Њен став је био да приликом вршења процене треба применити метод од 40% вредности нето имовине и 60% приносне методе, и по том пондеру вредност акција би била неких 11-12 евра по акцији, док је понуда за преузимање гласила на 10 евра по акцији. У тренутку када је текла понуда није знала ко су власници „Worldfina“, то је сазнала накнадно.

Додаје да на берзу „Лука Београд“ није излазила јер је процена Управног одбора „Луке“ била да то не би одговарало „Луци“ у том тренутку, а у књиге предузећа нису уношене промене вредности имовине „Луке“ које су утврђене на основу интерних процена служби саме „Луке“, јер су мали акционари тражили да те промене озваничи неко са стране, тј. да се оне изврше од стране неког овлашћеног органа са стране, изван „Луке“.

Да се било ко из Агенције за приватизацију или Акцијског фонда обратио „Луци“ са тражењем резултата те процене, или уопште са тражењем било какве документације „Луке“ потребне за вршење процене вредности имовине „Луке“, она каже да би државни органи све добили. Међутим, нико од државних органа ништа од „Луке“ није тражио, нити се за било шта обраћао, нити у „Луку“ долазио.

Окривљени Душан Косовац рекао је у истрази да је „Лука Београд“ током 2004. године извршила једну интерну процену њене имовине, која је показала да се вредност те имовине креће између 90 и 95 000 000 евра. Пошто је руководство „Луке Београд“ сматрало да је „Лука“ предузеће од стратешког значаја, одлучено је да се ангажује за вршење процене неко са стране, неко ко је стручнији од служби „Луке“ и за то је лиценциран, како би се обавила процена вредности имовине. Тако је дошло до ангажовања Института економских наука са задатком да уради процену која би обухватала како процену вредности нето имовине, тако и процену приносне методе која је битна за тачно утврђивање вредности капитала „Луке Београд“. Рок одређен за процену био је шест месеци, али је проблем то што је право својине на многим објектима на територији „Луке“ било спорно, што је продужило трајање процене.

Интерна процена вредности имовине „Луке Београд“ рађена је још почетком 2004. године јер је руководство „Луке“ знало да се могу појавити интересенти за куповину „Луке“, па се тако током 2004. године појавио Вук Делибашић из „Фокус капитал партнерса“ који је водио разговоре са „Луком“ у име потенцијалних купаца. Делибашић се приликом разговора није изјашњавао ко је потенцијални купац, а приликом разговора руководство „Луке“ му је пренело став да они не одбијају ниједног купца, али да су заинтересовани да лучка делатност остане.

Након што је прво урађена интерна процена, а потом и склопљен уговор са Институтом економских наука око вршења процене, „Лука Београд“ се обратила писмено државним органима, и то конкретно Министарству привреде, Акцијском фонду и Комисији за хартије од вредности, и обавестила ове државне органе да има прелиминарну процену вредности имовине „Луке“ која показује да је имовина већа од постојеће процене, и да би било у интересу како „Луке“ тако и државе да се

процес приватизације успори док се не заврши процена и потом унесе у пословне књиге „Луке Београд“. Чини му се да је на некој од седница УО „Луке Београд“ материјал везан за интерну процену вредности имовине „Луке“ проглашен за пословну тајну, с циљем да се не даје било коме, већ само ономе за кога се процени да је интересантан као потенцијални инвеститор.

Тактика руководства „Луке“ била је да се направи договор са државним органима који су поседовали 40% акција „Луке“ да се те државне акције не продају ако дође тзв. непријатељска понуда, а „Лука“ би истовремено обавестила мале акционаре да не продају своје акције и тако би био спречен непожељан сценарио. Косовац тврди да му није била позната обавеза „Луке“ да објави проспекат и котира своје акције на берзи, јер да је знао за ту обавезу, без поговора би је извршио. Овде је исказ окр. Косовца у контрадикцији са исказом окр. Дробац Мирославе, која је казала да је процена УО Луке била да се не излази на берзу. Његов исказ је и у опреци са записником са седнице Скупштине акционара „Луке Београд“ бр. 3605/1 од 09.09.2005. године, у коме стоји да је окр. Косовац на тој седници изјавио да оно што Институт ради представља реалну процену, као и да ће се настојати да акције "Луке Београд" не иду на берзу док се та процена не уради, а ко хоће може да иде на берзу, али ће акције дати за 5 еура како је првобитно процењено, а "Лука Београд" ће урадити процену и све што могу да добију оно што је најповољније за акционаре и за запослене. Сматрамо да је у овом делу исказ окр. Косовца нелогичан и усмерен на избегавање његове кривице као финансијског директора што "Лука Београд" није изашла на берзу и тако формирала тржишну вредност својих акција, која би се могла сматрати и реалном вредношћу.

На тражење руководства „Луке“ заказан је састанак у Министарству, коме су присуствовали министар Бубало и Мира Прокопијевић са једне, и Дробац Мирјана, Данијел Цвијетичанин и он са друге стране. На том састанку су људи из „Луке“ упознали министра Бубала са проценом која је у току и са намерама руководства „Луке“, тражећи сарадњу у правцу у коме би заједно сачували „Луку Београд“ и њену делатност. На састанку је договорено да се убрзају активности око процене и да се што пре унесу у књиге „Луке“, као и да држава и „Лука Београд“ направе заједничку стратегију у случају неке будуће продаје „Луке“. На основу оваквог исказа окр. Косовца и његовог упоређивања са исказом окр. Дробац Мирославе, стиче се утисак да нису присуствовали истом састанку са државним органима. Након састанка, Дропчева је изјавила да је имала утисак да их је држава оставила саме и без стратегије за "Луку", а Косовац износи да је договорено да се убрзају активности око процене и да се у будућности формира заједничка стратегија са државом за "Луку"!

После скупштине „Луке Београд“ одржане 09.09.2005. године сазнао је да је дата понуда за преузимање акција „Луке“ и био збуњен, није очекивао да се тако нешто деси. Сматра да се генерална директорка Дробац истрчала на тој скупштини када је изјавила да је реална вредност акција „Луке“ 20-22 евра по акцији, што је темељила само на основу процене вредности нето имовине, а како „Лука“ није била профитабилно предузеће вршење процене по приносној методи би знатно спустило укупну вредност акција. По коначној процени коју је Институт економских наука доставио „Луци“ дана 27.09.2005. године, а која је рађена по обе методе, вредност акција се кретала неких сто и нешто динара више од вредности акција из понуде за преузимање, дакле није постојала никаква драстична разлика у цени. Имајући у

виду резултате економско-финансијског налаза и мишљења од 22.11.2013. године, овај део његове одбране не стоји, јер је вештак утврдио да фер вредност једне акције обрачуната на основу процене вредности основних средстава и процене приносне вредности капитала износи **1450,93 динара**, што указује да је **постојала значајна разлика између фер вредности акција и вредности од 800,00 динара по акцији која је плаћена по понуди за преузимање.**

Током трајања понуде за преузимање није одржан ниједан састанак са представницима државе око доношења заједничке одлуке о продаји акција по понуди за преузимање, барем он није присуствовао таквом састанку.

Запослени у „Луци Београд“ су интензивно пратили динамику депоновања акција од стране малих акционара, али су 2-3 дана пред окончање понуде сазнали да држава продаје свој пакет акција и то је утицало да сви масовно крену да депонују своје акције, укључујући и руководство „Луке Београд“. Окривљени Косовац је остао недоречен око тога на који начин су акционари пратили динамику депоновања акција, али је његов исказ у овом делу у складу са бројним исказима малих акционара који су тврдили да су своју одлуку да продају акције донели након што су сазнали за одлуку државе да депонује свој пакет акција.

Окривљени **Алексеј Мисаиловић** је током истраге изјавио да је његов посао као директора Центра за тржиште капитала био само да изврши анализу акција из државног портфолија и наведе колико акција који од државних органа поседује, што би значило да је његова надлежност у оваквим случајевима ограничена.

Када би дошла понуда за преузимање, његова улога се сводила на то да обавести генералног директора Агенције за приватизацију о елементима те понуда, тако да он у пракси никада није радио нити имао надлежност да ради анализу вредности самих акција. Да би вршио анализу вредности акција, или било коју другу активност која одступа од устаљене праксе, морао је да има за тако нешто налог генералног директора. У конкретном случају генерални директор није од њега захтевао било какве анализе. Додатне анализе у Центру биле би вршене само када би то директор затражио, али су и тада капацитети центра били такви да је тешко могла бити урађена озбиљна анализа. Исказ окр. Мисаиловића у овом делу је дијаметрално супротан исказу окр. Ђорђевића, који тврди да је окр. Мисаиловић био тај који је био дужан да га обавести уколико сматра да нешто завређује анализу, док окр. Мисаиловић тврди да није могао да ради било какве анализе уколико му директор Ђорђевић то не одобри. На крају се њихово непоступање svelo на то да Ђорђевић није наложио анализу вредности „Луке“, нити му је Мисаиловић то предлагао, чиме су извршили омисивни деликт описан у диспозитиву оптужног акта.

У случају да добије информацију да акције вреде више од понуђене цене, било би важно само то да ли је предузеће ту промену вредности и спровело кроз своје књиге, јер уколико није, поставља се питању да ли Агенција за приватизацију ту уопште нешто може. Морамо да приметимо да итекако може, у смислу да не прихвати понуду уколико вредност акција није реално утврђена!

Окр. Мисаиловић подвлачи да се анализа коју је Центар вршио није односила на вредност акција, већ искључиво је била усмерена на то да се утврди колико акција држава има у свом власништву. Са ове временске дистанце не може да се сети да ли

је у периоду док је трајала понуда за акције „Луке Београд“ примио било какав допис у коме је стајало да се врши процена вредности имовине „Луке“, а и да га је примио и прочитао та околност не би ни на који начин променила делокруг послова које је обавио око акција „Луке Београд“. Овде је његов исказ у нескладу са оним што је изјавио окр. Ђорђевић, који је тврдио да у случају да је знао да се врши нова процена, заказао би сатанак на коме би наложио да се испитају наводи дописа „Луке“ и евентуално изврши потребна анализа.

Поред тога, у случају „Луке Београд“ директор Ђорђевић се уопште није консултовао са њим, нити га је питао било шта око вредности акција. Код „Луке Београд“ њему је наложено телефонским путем да уради одлуку о депоновању акција „Луке“ од стране Ђорђевића или Мрђе, више не може да се сети, и он је по том налогу поступио. Овде се оправдано мора поставити питање да ли су уопште директори Ђорђевић и Мрђа имали било какав канал комуникације са својим службама, а из оваквог Мисаиловићевог исказа могло би се закључити да нису. Све то јасно указује на њихову одговорност због пропуштања да врше своје дужности.

Центар за тржиште капитала у пракси је само прегледао елементе понуде и то ко је понуђач, која цена је понуђена, која цена је књиговодствена, који број акција се стиче минимално и максимално, као и у којим роковима Акцијски фонд и Агенција за приватизацију треба да се изјасне, чиме се исцрпљивала његова улога као директора Центра за тржиште капитала. У пракси није постојало никакво правило у ком моменту Агенција за приватизацију шаље своју одлуку ка Акцијском фонду. У овом делу исказ окр. Мисаиловића налази се у опречи са исказом окр. Мрђе, који је тврдио да је постојала пракса поступања у Агенцији по којој је одлука о прихватању понуде слата увек неколико дана пред крај трајања понуде за преузимање.

У тренутку када је дата понуда за преузимање акција „Луке Београд“, Мисаиловићу је било познато да је Милан Беко крајњи власник „Worldfina“. Врло је интересантно да је окр. Мисаиловићу било познато у тренутку давања понуде за преузимање да Милан Беко стоји иза те понуде, а да су окр. Ђорђевић и окр. Мрђа који су касније завршили у његовим предузећима били необавештени о тој околности.

На дан када је Агенција за приватизацију донела одлуку да депонује акције, није му било познато колико акција су до тада депоновали мали акционари.

Окривљена **Јасмина Драгутиновић** казала је у истрази да је била запослена као директор Сектора за анализу, припрему и организацију продаје у Акцијском фонду. На почетку рада Акцијског фонда једини метод продаје акција био је преко берзе, тако да њене надлежности из Закона о Акцијском фонду потичу из периода када је само Акцијски фонд продавао акције на берзи.

Када је Акцијски фонд добијао налоге за продају акција на берзи, њен сектор је радио анализе, припрему и организацију продаје, и том приликом рађена је и провера бонитета фирми чије се акције продају. Након што се понуда за преузимање појавила као метод, она није рађена као продаја акција на берзи, пошто се понуда радила по унапред одређеним условима. Ни код једне понуде за преузимање Акцијски фонд није се бавио анализом цене, из разлога што Акцијски фонд уопште није одлучивао о цени, за разлику од ситуације на берзи где су акције при изласку на берзу биле без цене, уз постојећу обавезу Акцијског фонда да максимизира

приход државе и да се понаша са пажњом доброг стручњака, јер је одлука о цени ту била на Акцијском фонду. Морамо да нагласимо да је тачно да Акцијски фонд није одлучивао о томе да ли ће понуда бити прихваћена или неће, али није тачно да није имао утицај на цену, јер су могли и били дужни да врше анализу и ако утврде несклад да о томе обавесте Агенцију за приватизацију, која би реаговала на њихову примедбу, што није учињено.

Драгутиновићева наводи да уколико се код понуде појављивао један понуђач, Акцијски фонд је у пракси депоновао акције по цени коју понуди тај понуђач, а уколико је било више понуђача, прихватана је понуда са највишом ценом акција. Како у случају „Луке Београд“, тако и код других понуда за преузимање нису рађене никакве посебне анализе, већ се једина обавеза Драгутиновићеве и осталих запослених у њеном сектору сводила на то да приспелу понуду проследи Агенцији за приватизацију уз упознавање са условима понуде. Понуда за акције „Луке Београд“ је превазилазила минималну понуду од 100% књиговодствене вредности и ван тога није постојала никаква обавеза да се било шта анализира. Било је битно да о свему буде информисан директор Агенције за приватизацију, који је једини доносио одлуку да ли ће понуда бити прихваћена или неће. Категорички тврди да њен сектор није радио анализу ни код једне понуде за преузимање, већ је само констатовао одређене чињенице, тачније рађена је припрема да се новац од продаје акција прими и потом проследи у буџет Републике Србије. Сматрамо да околност што сектор којим је руководила окр. Јасмина Драгутиновић није вршио анализе код понуда за преузимање, не значи да није био дужан да их врши и да то није требао да чини. Управо пропуштање да наложи запосленима у свом сектору да врше анализу представља предмет њене инкриминације, јер уопште није спорно да анализе нису вршене.

Драгутиновићева каже да је други велики проблем који се јавио у пракси чињеница да није било механизма којима је Акцијски фонд могао да натера предузећа да изађу на берзу и тамо листирају своје акције и израде проспекте. Као и код окр. Грачанца, сматрамо да овај део њеног исказа није у складу са истином, с обзиром на то да Акцијски фонд у коме је она радила као директор Сектора за анализу, припрему и организацију продаје није ни користио ову законску могућност и није доставио захтев руководству „Лука Београд“ а.д. ради сачињавања проспекта, нити је укључио на организовано финансијско тржиште акције емитента „Лука Београд“ а.д. из свог портфеља, у складу са чл. 11 и касније 11а Закона о Акцијском фонду. Због тога се акцијама „Луке Београд“ није ни трговало на берзи, иако је постојала законска могућност на основу наведене законске одредбе, чиме је онемогућено не само да се формира тржишна цена акција „Луке Београд“, већ је непоступањем Акцијског фонда омогућено да и даље фигурира ревалоризирана књиговодствена вредност акција „Луке“ из 1998. године.

Било јој је познато да се ради нова процена вредности имовине „Луке Београд“, пошто је била упозната са дописом који је стигао из „Луке“ у Акцијски фонд, али је имала сазнања и да је исти такав допис отишао у Агенцију за приватизацију, а на њима је била одлука. У поменутом допису је стајало да се процена врши и да се очекује виша вредност имовине „Луке“, али колико се сећа она није била укњижена, тј. валоризирана кроз билансе овог друштва.

Када је у Акцијском фонду примљен допис којим се обавештава о процени, консултовала се о томе са Грачанцем, и заједно су закључили да ће Агенција за приватизацију да донесе одлуку о томе. Мора се још једном констатовати да су водећи људи, тј. тадашњи директори у Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду најблаже речено олако констатовали да дописом „Луке“ којим се упозорава на несклад између књиговодствене и реалне вредности акција „Луке“ треба да се бави „онај други орган“.

Код понуде за преузимање конкретне обавезе Акцијског фонда су се сводиле на то да прими понуду за преузимање, као и евентуално сваку следећу понуду, а потом да поступи по налогу Агенције за приватизацију и ангажује брокера уколико понуда за преузимање буде прихваћена. У случају да се преузимају акције предузећа које није листирано на берзи, попут „Луке Београд“, анализа од стране њеног сектора се сводила на упоређивање понуђене цене са књиговодственом ценом. У пракси се понуђена цена подизала када је било више понуда за преузимање, али код „Луке Београд“ је упућена само једна понуда.

За налог Агенције за приватизацију ка Акцијском фонду може само да каже да је био извршан, а да ли је Акцијски фонд могао да не поступи по том налогу више је питање за окривљеног Грачанца. Акцијски фонд имао је могућност да се обрати „Луци Београд“ и да од ње затражи потребне податке за анализу, па је по том основу од „Луке“ и тражен билансни податак о књиговодственој вредности акција „Луке Београд“ за 2004. године. Овде морамо да кажемо да је ова активност била непотребна, имајући у виду да је још Комисија за хартије од вредности била орган који је утврђивао однос књиговодствене цене и понуђене цене приликом давања понуде за преузимање. Сектор за анализу, припрему и организацију продаје при Акцијском фонду није предузео нити једну суштински битну радњу у циљу вршења анализе реалне вредности акција „Луке Београд“, нити је окр. Јасмина Драгутиновић као директор тог сектора наложила да се анализа врши.

Када су добили допис од „Луке“ да је у току процена вредности акција, нико се из Акцијског фонда није обраћао „Луци“ у току трајања понуде да провери да ли је та процена готова, али колико се сећа „Лука“ је у свом допису навела да ће понуда бити достављена када буде готова. Акцијски фонд није имао увид у то како понуда тече, односно да ли је успела или није, увид у то имао је имао брокер купца. Овај део исказа окр. Драгутиновићеве није у складу са исказом окр. Ђорђевића који је тврдио да Агенција није вршила преглед динамике депоновања акција „Луке“, јер је између осталог то требало да ради Акцијски фонд и да обавештава Агенцију о томе.

Са Миланом Бекм и Мирославом Мишковићем није контактирала ниједном поводом преузимања „Луке Београд“. Није имала контакте са било ким из „Worldfina“.

Испитан у истрази, сведок Драган Живановић изјавио је да је „Лука Београд“ 1998. године направила елаборат у коме је извршена процена имовине „Луке“, да би накнадно руководство донело одлуку да је потребно вршити нову процену вредности услед промењених околности. Као грађевински инжењер Живановић је учествовао у обе процене вредности и сматра да су оне ваљано урађене и да је извршена процена реална.

Друга процена вредности имовине „Луке Београд“ рађена је 2004. године и њоме је извршена процена вредности нето имовине „Луке“, али постоје код процене и друге врсте метода попут приносне или ликвидационе методе, које могу увећати или умањити резултате добијене применом методе нето имовине. Након завршене процене из 2004. године, општи утисак који су запослени у „Луци“ имали је да је процена добро извршена, али је постојала иницијатива да се укључи у вршење процене Институт економских наука и он уради своју процену, јер би процена од стране органа изван „Луке Београд“ имала већу тежину. Елаборат о процени вршеној 2004. године проглашен је за пословну тајну и није било дозвољено да се износи ван „Луке“.

Када је дата понуда за преузимање акција „Луке“, једна група акционара сматрала је да је понуђена цена ниска, па је у том правцу заказан састанак малих акционара са министром Бубалом. Три представника „Луке“ су отишла на тај састанак са министром и са собом понели елаборате о процени имовине „Луке“ како би покушали да докажу да је вредност њене имовине већа. Живановићево сведочење јасно указује да је окр. Бубало пред собом имао прелиминарне процене које указују на већу вредност имовине „Луке Београд“, тако да је имао основа да ступи у контакт са Агенцијом за приватизацију и Акцијским фондом и провери да ли врше анализе вредности акција „Луке Београд“, те да покрене поступак надзора од стране министарства када утврди да то не чине, али то окр. Бубало није учинио.

Након тог састанка у министарству, који је кратко трајао, представници малих акционара су се вратили у „Луку“ и пренели запосленима да је став министра да приватизација мора да се заврши до краја 2007. године, и да је у плану да се у току 2006. године прода „Лука Београд“ и друге фирме те величине, јер држави требају паре. На тај начин је пропао покушај малих акционара „Луке Београд“ да стопирају преузимање акција „Луке Београд“. Ако је став министра Бубала на том састанку био да „Луку Београд“ треба продати током 2006. године, поставља се питање зашто није стао иза овог става, него је дозволио продају „Луке“ 2005. године, и поред захтева малих акционара за неприхватање понуде.

Сведок каже да су оног дана када се прочуло да ће држава продати свој пакет акција, сви мали акционари масовно почели да депонују своје акције, а руководство је то прво учинило, иако је Живановић имао сазнања да је депоновано свега 6-7% акција пре тога. Овај део исказа сведока Живановића негира тврдњу окривљеног Мрђе да Агенција за приватизацију доношењем одлуке да прода акције пре него што су мали акционари продали своје акције и пре него што је понуда успела, није утицала на мале акционаре ни на који начин. Живановић каже да је он је био један од оних који су и даље убеђивали људе да акције не треба продавати, јер вреде више.

Многи акционари нису ни били едуковани у правцу тога да знају шта су акције и њихова вредност, па би их појединци дали и за флашу пива, како метафорички каже сведок. Све у свему, мали акционари нису добили ни подршку државних органа у својим настојањима да стопирају депоновање.

Прва процена вредности имовине „Луке“ рађена још 1998. године се кретала око неких 100 000 000 ДЕМ, а друга процена имовине рађена 2004. године кретала се преко 95 000 000 евра, до неких 100 000 000 евра. Врло брзо након извршене и

усвојене процене имовине „Луке“, до Живановића је стигао глас да ће се као екстерни процењивач ангажовати Институт економских наука, још тамо негде у јануару или фебруару 2005. године. Њему је деловало логично да се ангажује неко споља, пошто је увек постојала опасност да запослени у „Луци“ у свом раду на процени имовине ту имовину потцене или прецене, нарочито из разлога што су постојале неке ствари чију је вредност било тешко одредити, попут реалне вредности али и правног статуса земљишта. Лично је био укључен и у рад на процени коју је вршио Институт економских наука, јер су се из Института више пута консултовали са њим када су одређивали вредност појединих објеката, јер је он знао доста о објектима у власништву „Луке“.

Своје мишљење да је цена из понуде за преузимање акција ниска, Живановић је формирао на основу процене вредности нето имовине, јер сматра да то даје праву слику вредности „Луке“, а да је све остало ирелевантно. По „Луци“ се у том периоду причало да је реална вредност 20 евра по једној акцији. Што се тиче амортизације имовине „Луке“, сведок је изјавио да је она узета у обзир приликом рада органа „Луке“ на процени вредности нето имовине „Луке“. Држава нигде није јавно објавила да продаје пакет државних акција у „Луци“, али су мали акционари то закључили након што су их њихови представници информисали о току састанка са министром Бубалом.

Информације о динамици депоновања акција он и остали акционари имали су тако што су ставили свог човека да гледа ко долази да депонује акције, а пошто им је било познато ко има колико акција, могли су да стекну угрубо слику колико акција је до тог момента депоновано. Дакле, јасно је да је малим акционарима било познато да понуда није успела у тренутку када држава доноси одлуку да депонује свој пакет, и да је тек одлука државе директно утицала да понуда за преузимање успе.

У оквиру процене имовине „Луке Београд“ која је вршена од стране служби „Луке“ рађена је процена комплетне имовине „Луке“, односно како покретних, тако и непокретних ствари. Приликом процене узета је у обзир локација као и амортизација ове имовине.

Сведок **Слободан Болтић** казао је да је у „Луци“ крајем деведесетих рађена стара процена вредности имовине „Луке Београд“, да би Институт економских наука добио од „Луке“ задатак да изврши нову процену. Фирма „Фокус капитал партнерс“ му је позната, јер је дана 13.09.2005. године, док је понуда за преузимање акција од стране „Worldfina“ била у току, на један од колегијума „Луке Београд“ дошао Вук Делибашић из те фирме и покушавао да увери присутне на колегијуму да је понуда за преузимање добра и да треба да буде прихваћена. Делибашић је бранио став да је реална цена „Луке“ 40 000 000 евра, као и да нови инвеститор има план да улаже у „Луку“ у следећих 5 до 10 година.

Кључни моменат који је преломио мале акционаре био је тренутак када је држава одлучила да прода свој пакет акција, јер се међу њих после тога увукао страх да ће инвеститор купити преко 51% акција и да ће због тога њихове акције бити обезвређене, па је после тога кренуо прави стампедо и практично утркивање ко ће пре да депонује своје акције. Болтић каже да су чак и запослени из „Фокуса“ помињали малим акционарима да ће држава продати свој пакет акција, али нису

хтели да му кажу одакле им је познат тај став, а нису хтели ни да им јасно кажу ко је власник „Worldfina“, па су људи само нагађали о томе.

Познато му је и да је покојни Зарић као представник малих акционара са још некима ишао на састанак код министра Бубала, који није директно казао да ће држава да прода свој пакет акција, али се то индиректно могло закључити из његове приче, па је убрзо и дошло до продаје државног пакета акција. Болтић је лично присуствовао састанку који су представници „Луке“ имали са Грачанцем, који на том састанку такође није изнео директан став о томе да ли ће држава да депонује свој пакет акција или неће, али је његов утисак по ставу који је Грачанац имао да је то већ решен посао и да ће држава продати свој пакет акција.

Процена није указивала да ће вредност акција „Луке“ бити далеко већа од понуђене, али се свакако очекивала већ вредност акција него она из понуде, посебно што му је познато да се од 2000. до 2005. године „мушки“ улагало у инфраструктуру „Луке“. Наглашава да није само став акционара, већ и комплетног менаџмента „Луке“ и целе фирме да је понуђени износ мали и да треба сачекати да Институт економских наука заврши процену коју ради, сећа се и да је осумњичена Мирослава Дробац помињала већу вредност акција, али не може да определи колику. Не може да определи одакле је дошла информација да је држава продала свој пакет акција, али је та информација у неком тренутку прострујала кроз фирму и сви су то знали.

Сведок **Дејан Грбић** навео је у исказу датом у истрази да се сећа да су у периоду када је још радио у „Луци Београд“ држани састанци на којима су Цвијетичанин и Васиљевић причали присутнима како је неопходно да се „Лука“ трансформише, и да је после тога и дошла понуда за преузимање акција. На неком од наредних састанака Цвијетичанин је изјавио да је понуђена цена за акције „Луке“ коректна, па након што је држава продала свој пакет од 40% акција, и он је продао своје акције, с тим што је и другима саветовао да продају, јер ако купац дође до 52% акција, нико не може да гарантује да ће задржати ту цену акција и да она неће падати.

За понуду „Worldfina“ је сазнао када су кренули штрајкови малих акционара у „Луци“ поводом те понуде. На састанцима на којима је током трајања понуде расправљано да ли мали акционари треба да депонују своје акције или не, прочуло се да ће држава да прода свој пакет акција, након чега су и мали акционари масовно кренули да депонују своје акције.

Био је упознат са околношћу да иза инвеститора „Worldfina“ стоји Милан Беко, и да је Вук Делибашић његов представник, али му није познато да ли је и када рађена процена имовине „Луке Београд“, јер је ретко са свог радног места које је било издвојено одлазио до управне зграде и интересовао се око процене било чега. Он је своје акције депоновао, а и другима је препоручио да то учине, онда када је сазнао да је држава депоновала свој пакет акција.

Сведок **Карановић Милан** напоменуо је у истрази да је велики број објеката у „Луци Београд“ био у спору између „Луке“ и града, као и да један број објеката уопште није био укњижен, а уз све поменуто је постојала опасност да „Лука“ изгуби и Савско пристаниште. Поред свега, постојали су и неки други, унутрашњи проблеми у „Луци“ који су отежавали јасну процену вредности њене имовине, али је и поред свих ових тешкоћа ипак урађена једна прелиминарна процена.

Део малих акционара „Луке“ инсистирао је да се изврши ревалоризација процене вредности средстава која је извршена 1998. године, али је ту био проблем што би се вршењем ревалоризације и повећањем књиговодствене вредности морало више издавајати за амортизацију, па би се можда чак морао приказати и губитак, против чега је био велики број малих акционара. Он је био један од оних који су захтевали да „Лука“ изађе на берзу, пошто би у берзанском проспекту све што се тиче имовине „Луке“ морало да буде објективно приказано.

Менаџмент „Луке“ је све време говорио да треба сачекати са изласком на берзу, и то из разлога јер претходно треба решити све те унутрашње спорове и проблеме које је претходно навео и тек потом изаћи на берзу. У овом делу исказ сведока коси се са исказима окривљених Дрбац Мирославе и поготово Косовца, који је тврдио да чак није ни знао за обавезу изласка „Луке Београд“ на берзу.

Током 2004. и 2005. године вршене су нове процене, прво су службе „Луке“ радиле процене, а потом је то радио и Институт економских наука као специјализована кућа која је ту процену квалитетно урадила, колико је њему познато.

У току трајања понуде сведок Карановић комуницирао је са Вуком Делибашићем из „Фокуса“, коме је износио аргументе зашто би вредност акција требала да буде већа, док је Делибашић објашњавао њему зашто инвеститори не могу толико да плате. Своју тезу о већој вредности акција „Луке“ Карановић је бранио на основу грађевинске вредности објеката „Луке“, које је објективно одредива. На скупштини „Луке Београд“ од 09.09.2005. године генерална директорка Мирослава Дрбац се изјашњавала о томе колико она процењује вредност акција „Луке“ и тада је помињала цифру 20-22 евра по акцији.

Након што је дата понуда за преузимање, као представник Клуба малих акционара „Луке“ отишао је на састанак са окр. Грачанцем, у коме су акционари „Луке“ природног партнера са којим би заједничким снагама пробали да подигну цену акција са понуђених 800 динара. Грачанац их је упутио да је потребно да разговарају са министром, па је потом Карановић отишао на састанак на коме су државне интересе представљали Грчанац, Мрђа и Бубало. Представници државе су им указали да их код процене имовине „Луке“ брине приносна метода, а истовремено су им указали да су све приватизације орочене до фебруара 2006. године, када их је потребно завршити. Представницима „Луке“ није директно казано, али је кроз причу представника државних органа провејавало као порука да мали акционари треба добро да размотре ову понуду и искористе је, пошто је у питању велики износ који је понуђен. Након овог састанка, Карановић се са Арсовићем и покојним Зарићем вратио у „Луку“ и пренео малим акционарима да је став државе да ће прихватити ову понуду или неку евентуално повољнију уколико се појави, и искористити своју прилику да прода акције из државног пакета. Дакле, из исказа овог сведока утврђује се да су окривљени Грачанац, Мрђа и Бубало јасно својим понашањем дали до знања представницима „Луке Београд“ шта је став државе, без обзира што им то нису директно саопштили. Тиме су допринели да мали акционари прихвате дату понуду са једне стране, а са друге стране су заједнички донели одлуку да продају државни пакет акција без икаквих анализа

Чињеницу да је држава заиста и донела одлуку да прода своја акције, сведок је схватио када је видео да је држава депоновала своје акције по овој понуди. Чини му се да је држава своје акције формално депоновала у тренутку када је већ био испуњен проценат акција потребан да понуда успе. Поред потеза државе, на мале акционаре је од утицаја било и то што су скоро сви бивши и тадашњи руководиоци „Луке“ депоновали своје акције.

Одлука да се ангажује Институт економских наука донета је јер се тежило ка томе да се процена уради по међународним економским стандардима, јер интерна процена није имала неку снагу ван колектива. Представници државе су на састанку који је одржан у Бубаловом министарству казали представницима „Луке“ да ће они депоновати државни пакет акција ако понуда пре тога успе. Дакле, једну ствар су казали на састанку у министарству, а другу ствар су учинили, јер по наводима њихових одбрана нису уопште пратили динамику депоновања акција од стране малих акционара пре него што су и формално донели одлуку да депонују акције.

Сведок **Миланко Кошанин** навео је током истраге да од 2001. године више не ради у „Луци“ па је о већини догађаја везаних за преузимање акција упознат посредно, преко колега из „Луке“. Сећа се да је 2004. или 2005. године одржана нека скупштина у „Луци“ на којој се дуго расправљало да ли је вредност акција „Луке Београд“ реална или није и да Институт економских наука ради нову процену вредности. Поменути скупштину су водили Дробац и Косовац, а излагао је Данијел Цвијетичанин који је говорио присутнима да је понуђена цена реална цена која се тренутно може добити на тржишту. Не може да се сети да ли је скупштини присуствовао неко из Института економских наука, али се сећа да је био присутан неко из неке ревизорске куће, с тим што не може да определи које.

Сећа се да су се и неке колеге организовале, на челу са покојним Зарићем, како би подigli цену која је понуђена за акције „Луке“, али сведок Кошанин није у томе учествовао и све је пратио са стране. Не може да се сети ни да ли су људи из делегације „Луке“ одлазили код представника државних органа у току трајања понуде, иако је било неких најава да ће се тај састанак одржати.

Сведок **Милан Радусиновић** је испитан у истрази где је навео да се сећа скупштине „Луке Београд“ од 09.09.2005. године, пре које је отишао код директорке Дробац и распитивао се о чему ће се расправљати на скупштини. Она је присутнима тада рекла да Институт економских наука ради нову процену „Луке“, а да је она разговарала са министром привреде Бубалом који јој је обећао да „Лука“ неће бити продата до краја године. Ову околност окр. Дробац Мирослава уопште није помињала у свом исказу.

Када је потом понуда за преузимање стигла, у „Луци Београд“ су мали акционари одржали штрајк на коме су од директорке Дробац тражили да се изјасни шта се догађа, и она се тада обратила окупљенима казавши им да није у могућности да све то заустави, да је све дошло са више инстанце.

Представници малих акционара Зарић и Карановић ишли су на састанак код Бубала у Министарство, а након тог састанка су пренели малим акционарима да је Бубало оценио да је понуђена цена акција повољна и да ће држава продати свој пакет

акција. После тога су људи пожурили да продају своје акције и већина малих акционара је продала своје акције већ у првом кругу понуде за преузимање.

О процени коју је вршио Институт економских наука сазнао је тек на скупштини одржаној 09.09.2005. године, а папир на коме стоји да је она окончана налазио се код Косовца и код покојног Зарића у фиоци, док је акционарима приказивана стара процена. На тој скупштини је речено да ће након процене цена бити много већа од књиговодствене, да ће се кретати између 22 и 23 евра, а Данијел Цвијетичанин је након пристизања понуде причао акционарима како је понуђена цена повољна.

Пошто је присуствовао састанку са Вуком Делибашићем кога је питао зашто је понуђена цена акција толика, када је „Лука“ у мају месецу 2005. године проглашена за једну од најуспешнијих фирми у Београду. На то му је Делибашић одговорио да нема разлога да се буни, кад се „Лука“ продаје за четири пута већу цену од годишњег промета, на шта га је Радусиновић запитао да ли зна колики су капацитети „Луке“, а Делибашић му казао да су капацитети једна ствар, а пословање друга.

У тренутку када је разговарано са Делибашићем, нико се није позивао на процену Института економских наука, већ су људи ишли вођени једноставном логиком да је 40 000 000 евра за практично пола града мала цена, јер када се вршила продаја земљишта у „Луци“ ишла је на неких 100 000 евра простора по ару. Није му било познато ко су инвеститори који су стајали иза „Worldfina“, али су људи помињали имена Бека и Мишковића.

Када су акционари „Луке“ сазнали да је држава одлучила да прода своје акције, пожурили су да и сами депонују акције, јер су се плашили шта ће бити са ценом акција ако то не учине. Сматра да су људи сазнали за то након састанка представника „Луке“ код министра Бубала, иако му је познато да је држава депоновала своје акције при крају трајања понуде, односно можда и 30.09.2005. године.

Сведок **Божо Драшковић** навео је у истрази да је током 2004. и 2005. године радио као директор Института економских наука и да се сећа да је 2005. године Институт извршио процену вредности некретнина, постројења и опреме „Луке Београд“ сагласно међународним рачуноводственим стандардима (МРС). Обавеза коју је „Лука Београд“ преузела према Институту била је да плати авансе за овај посао и да сарадницима Института обезбеди неопходну документацију на основу које би се могла извршити процена.

„Лука Београд“ је у том периоду по његовом виђењу била комплексна фирма са комплексним саставом имовине и специфичном делатношћу, али и једна добро очувана фирма након периода санкција и хиперинфлације. Крајем јуна или почетком јула 2005. године Институт је дошао до неких прелиминарних резултата и послао их је „Луци Београд“ како би их у „Луци“ прегледали и евентуално изнели неке примедбе уколико их има. Игром случаја, ови резултати су предати „Луци Београд“ пред годишње одморе, пошто се у Институту годишњи одмори традиционално користе током августа, тако да су запослени у Институту отишли на одморе на којима су били до почетка септембра 2005. године.

Већ приликом ових првих анализа људи из Института су закључили да вредност постројења, некретнина и опреме исказана у књигама „Луке“ не одговара могућој вредности коју би они могли имати на тржишту. Приликом процене вредности имовине, посебно некретнина, Институт је користио као параметре вредност имовине и неких других фирми чијом имовином се у том периоду трговало. Приликом вршења процене водило се рачуна о томе каква је структура градње, да ли су објекти који се процењују укњижени или нису и др. Од важности за процену била је и старост објекта, која је рауната по посебним формулама које су коришћене. Сведок Драшковић је посебно желео да нагласи да је Институт економских наука кроз овај пројекат вршио процену вредности имовине „Луке Београд“, а није одредио колика је та вредност, мада се у пракси још од 90-их када се почело са процењивањем вредности имовине није десило да је нека процена вредности извршена од стране Института оспорена.

Када је у питању процена вредности некретнина и постројења „Луке Београд“, треба имати у виду да она представља само један сегмент активе предузећа, тзв. фиксна или стална имовина. У конкретном случају, а у складу са уговором који је закључен са „Луком Београд“, није рађена процена других ставки активе (нпр. потраживања) нити пасиве (тј. обавеза) „Луке Београд“. Ипак, чињеница је да у већини српских фирми јесте кључан утицај имовине фирме на укупан капитал који нека фирма има. Дакле, и овај сведок као стручњак потврђује став тужилаштва да је кључна вредност на основу које је требало формирати реалну цену акција „Луке Београд“ њена имовина.

Код „Луке Београд“ се као посебан проблем појавила процена вредности земљишта, посебно грађевинског земљишта. Наиме, грађевинско земљиште није било искњижено из власништва „Луке“, а са друге стране не може се водити као власништво „Луке“ нешто што је у власништву државе. Институт је предложио „Луци“ да анализа обухвати и приносну методу, како би се лакше сагледала целина имовине.

Драшковић је нагласио да биланс предузећа није лако променити и да ту промену увек прати одређена процедура, која може трајати и два-три месеца. Процена је сваке фирме да ли ће урадити књижење промене вредности имовине, јер промену књиговодствене вредности прати и промена висине амортизације, што на крају може довести до тога да предузеће због високе амортизације мора да прикаже губитак.

Поред тога што у својој анализи Институт није користио приносну методу, није коришћена ни ликвидациона метода која увек даје 20-30% мању вредност ако се примени у односу на максималну процену. Околност да се неко обратио Институту да изврши процену потенцијалне вредности, не значи да је Институт у тој процени дао тржишну вредност те имовине, пошто тачну тржишну вредност могу да дефинишу само понуда и тражња.

Може се рећи да је Институт све кључне елементе процене имао још крајем јуна и почетком јула 2005. године, и да после тога није било неких корекција од значаја. Остало је да се заврше само неке техничке ствари, попут штампања и повезивања анализе, па су људи из „Луке“ позвани и обавештени да могу да преузму анализу,

при чему људима из Института није било важно када ће неко из „Луке“ то да преузме.

На питање бранилаца Драшковић је још једном поновио да се Институт приликом вршења процене није бавио утврђивањем тржишне вредности акција „Луке Београд“, а већ је образложио на шта се процена односила. У случају да се вршило књижење вредности имовине која је проценом опредељена, било би ту и пореских импликација, у смислу тога што би на већу вредност имовине био плаћан и већи порез.

Процена коју је Институт извршио је у пракси била само препорука „Луци“ да се по тој вредности књижи вредност акција „Луке“, а шта би тржиште донело то је друго питање, јер купац увек покушава да купи по најнижој цени и потенцира приносну методу, а продавац покушава да прогура оно што њему одговара, а то је метода нето имовине, али у пракси до трансакције никада не долази до максималног испуњења интереса једне или друге стране. Начин на који се у некој процени одреди пондер ових метода нема везе са тржиштем, јер је тржишна цена потпуно независна.

Нико није успоравао нити убрзавао Институт приликом вршења процене, а предаја наручиоцу је само један формалан акт и не значи ништа док се не спроведе кроз књиге, односно кроз званичне билансе предузећа. Процена коју је Институт послао „Луци“ 27.09.2005. године била је коначна верзија процене и ништа након тога Институт није допуњавао, нити је сведоку познато да је процена имала било каквих грешака.

У свом исказу у истрази сведок **Михаиловић Ђорђе** рекао је да је током 2004. и 2005. године радио у „Луци Београд“ и једно време је био и члан Надзорног одбора „Луке“. На неком од састанака Надзорног одбора почетком 2005. године одлучено је да је потребно извршити нову процену „Луке Београд“ како би се вредност усагласила са међународним стандардима. Пошло се од претпоставке да је реална вредност „Луке“ већа од оне која се у то време водила у пословним књигама.

У пролеће 2005. године ангажован је Институт економских наука са којим је „Лука Београд“ закључила уговор, и сећа се да је током процене било одређених тешкоћа јер је „Лука“ комплексан систем са доста непокретне имовине. Сећа се да је због комплексности имовине „Луке“ Институт тражио да му се продужи рок који је био предвиђен уговором, па се то одужило до краја јуна или почетка јула, па су се на тај рок надовезали годишњи одмори. Пред скупштину „Луке“ која је одржана 09.09.2005. године у „Луку“ је стигла информација да је Институт завршио неке прелиминарне процене, али да оне још увек нису коначне. На поменутој скупштини је директорка Дробац изнела став да би по прелиминарним проценама вредност акција могла да буде 20-22 евра по акцији. Такође, на скупштини је професор Цвијетичанин упозорио акционаре да је једна ствар вредност из процене, а сасвим друга тржишна вредност коју купац жели да плати.

После скупштине се појавила понуда за преузимање од стране „Worldfina“ након које су се сви нашли затечени и гледали су шта ће да раде, да би се у неком тренутку Управни одбор „Луке Београд“ обратио акционарима „Луке Београд“ преко дневног листа „Политика“ са инструкцијом да не журе са продајом акција, те да сачекају да виде хоће ли се појавити још нека понуда за преузимање.

Пред крај трајања понуде појавио се у „Луци“ покојни Зарић са још неким, чини му се са Миланом Карановићем и казао окупљенима да ће држава продати своје акције, након чега су акционари схватили да ће понудилац лако доћи до још 10% акција поред државних 40%, па ће мали акционари остати у мањини, те су сви масовно кренули да депонују акције по датој понуди. Не може да се сети да ли је у том периоду постојала обавеза привредних друштава да изађу на берзу и израде проспект.

Надзорни одбор „Луке Београд“ иницирао је процену вредности имовине „Луке“ током 2005. године, за коју је ангажован Институт економских наука. Задатак Института био је да изради процену у складу са међународним рачуноводственим стандардима, како би „Лука“ изашла са реалном стартном позицијом на тржиште, односно на берзу. Књиговодствена вредност „Луке“ није раније мењана, јер је постојао интерес да се она не мења, пошто повећана вредност ове имовине нужно води и ка већој амортизацији, а дажбине су веће на вишу вредност имовине ако се она прикаже кроз књиге.

Држава се као акционар није посебно интересовала за пословање „Луке“, не може да се сети да ли је држава уопште слала своје представнике на скупштине акционара, али му је познато да је „Лука“ уредно слала записнике са скупштина држави као акционару.

Током истраге у свом исказу сведок **Војислав Обрадовић** казао је да је он председник Клуба акционара „Луке Београд“ и да је овај клуб покренуо више поступака пред Трговинским судом у Београду везаних за продају акција „Луке Београд“, од којих су неки поступци окончани, а неки су још у току.

Мишљења је да је цена од 22 евра по акцији била адекватна, јер је произлазила из процене Института економских наука. Познато му је да се поред „Worldfina“ као потенцијални купац јављала и нека фирма из Лондона, чија је понуда била нешто виша него понуда „Worldfina“, али му није познато из ког разлога је тај купац одустао. Књиговодствена вредност акција „Луке Београд“ од 492 динара датира још из 1998. године.

Био је присутан на скупштини „Луке Београд“ која је била одржана 09.09.2005. године, на којој се причало о процени вредности имовине „Луке“ коју је радио Институт економских наука. На тој скупштини директорка Дробац је изјавила да сматра да ће реална вредност акција „Луке“ бити неких 22-23 евра, док је Данијел Цвијетичанин на истој скупштини причао да је мишљења да реална вредност акција „Луке“ износи неких 8-10 евра. Након ове скупштине прочуло се да је дата понуда за преузимање „Луке“.

До ангажовања Института економских наука од стране „Луке Београд“ дошло је након што је овлашћени ревизор дошао у контролу у „Луку“, па је након извршене контроле саопштио менаџменту „Луке“ да је њена имовина јефтино процењена и да је нужно урадити нову процену. Сведоку није позната околност да је „Лука“ током 2004. године радила интерну процену и да је постојао елаборат о томе, јер је он тада био пензионер и није у том периоду више радио у „Луци“.

Познато му је да је 12.09.2005. године одржан један велики састанак у „Луци“, јер су акционари тражили од директорке да појасни шта се дешава, па им је она на састанку рекла да треба продавати акције и да имају само једног купца. Морамо да констатујемо да је ово већ други испитани сведок који указује на околност да је директорка Дробац саветовала у личним контактима мале акционаре да продају акције по цени из понуде за преузимање, без обзира на то што је формално на скупштини од 09.09.2005. године казала да сматра да ће цена акција након процене Института бити између 20 и 22 евра.

После тог састанка су Зарић, Карановић и Арсовић отишли на разговор у Министарство привреде и тражили да се обустави продаја „Луке“ по понуђеној цени, па су након тог састанка њих тројица пренели акционарима да је став државе да ће продати своје акције, да би потом акционари масовно кренули да депонују своје акције, јер су се бојали да ако држава прода не остану и сами кратких рукава.

Потом је сведок ступио лично у контакт са брокерском кућом коју је ангажовала држава и њему је помоћник директора те брокерске куће саопштио да је добио допис од Владе Републике Србије да се државне акције отуђе 30.09.2005. године, што је потврдило претходна сазнања акционара, па су и преостали акционари кренули масовно да депонују акције.

Када је пок. Зарић ишао код министра, он је од директорке Дробац добио процену Института економских наука и понео ју је са собом у министарство, али је имао обавезу да је врати директорки одмах после тог састанка. Зарић му је казао да између прелиминарне и коначне процене Института није било никакве разлике. Дакле, сведок Обрадовић на овај начин руши кредибилитет одбране окр. Бубала који у својој одбрани тврди да уопште није био упознат са тиме да се врши процена од стране Института економских наука, а камо ли да је ту процену видео.

Сведок Обрадовић је рекао да он није имао никаквих контаката ни са Вуком Делибашићем, нити са окривљеним Ђорђевићем или било киме из државних органа. У току трајања понуде за преузимање није имао увид у процену Института економских наука и сматра да је томе кумовао сведок Драшковић, јер је Институт имао рок до почетка јуна да заврши процену, а она није била готова ни у септембру када је дата понуда за преузимање.

У „Сензалу“, брокеру кога је ангажовала држава, био је негде 27. или 28.09.2005. године, сутрадан му је саопштено да ће држава продати свој део акција 30.09.2005. године. Дакле, овај сведок је јасно објаснио начин на који су мали акционари сазнали за одлуку државе да депонује своје акције, и тиме директно допринели да понуда успе не само депоновањем државног пакета акција, него и индиректним утицајем на мале акционаре да промене свој став након сазнања да је држава одлучила да депонује своје акције.

Сведок **Вук Делибашић** био је директор предузећа „Фокус капитал партнерс“ и током преузимања „Луке Београд“ радио је као финансијски консултант инвеститора „Worldfina“. Први пут се у својству консултанта обратио „Луци Београд“ у јуну 2004. године. Након годину дана, у лето 2005. године, „Фокус“ је добио од „Луке“ документацију на основу које је „Лука“ могла ваљано да се представи новим инвеститорима. Задатак „Фокуса“ као консултантске фирме био је

да прибаве што више података на основу којих би могла да се изврши процена за понуду откупа акција „Луке“.

Посао „Фокуса“ се састојао од низа техничких послова којима би се омогућило преузимање „Луке“ од стране „Worldfina“. Препорука „Фокуса“ инвеститору је била да понуди цену која би била већа од књиговодствене, мада је и она могла представљати релевантну вредност у процени. Коначна понуђена цена била је одлука инвеститора, и она се показала као добра, с обзиром на то да је највећи број акционара прихватио понуду за преузимање.

До одзива малих акционара на понуду дошло је тек у последњих пар дана трајања понуде, с тим што је држава депоновала свој пакет акција последњег дана, али је до тада већ довољно малих акционара прихватило понуду да она успе. Сматрамо да ова констатација сведока није тачна, с обзиром на то да су бројни сведоци чији су искази претходно дати јасно определили да је управо сазнање за одлуку државе да депонује своје акције било од одлучног значаја за мале акционаре да и сами депонују акције по понуди за преузимање.

Имао је прилику да лично комуницира са Миланом Беком као представником купаца акција, а као инвеститора препознао је и „Делта холдинг“. „Лука Београд“ је била само једно од 10 до 15 предузећа у сличном статусу које је било атрактивно инвеститорима. Поред тога што је делатност „Луке“ била интересантна, било је интересантно и грађевинско земљиште које је „Лука“ поседовала.

На почетку комуникације са „Луком“ имали су мало података о „Луци“, али су временом прикупљали податке и састављали јасну слику о „Луци“ и њеним предностима, али и ризицима који прате овај пројекат. Прве информације о „Луци“ биле су општег карактера и пре свега су се односиле на земљиште које поседује „Лука“ и анализу основне финансијске слике формиране на основу података добијених од саме „Луке Београд“. Са предузећем Милана Бека „Стадлукс“ потписан је уговор 2005. године, да би се потом као заинтересовани инвеститор појавила друга Бекова фирма „Worldfin“.

На првим састанцима са менаџментом „Луке“ који су одржани још 2004. године било је само говора о томе зашто би та тзв. секундарна приватизација била добра за „Луку“, а није било говора о конкретним инвеститорима јер ни „Фокус“ тада још није имао дефинисаног инвеститора који је био заинтересован за „Луку“. Основни подаци које је „Фокус“ добио од „Луке“ су се односили пре свега на неке финансијске аналитике и билансе „Луке“ за последњих неколико година пре тога, као и земљишно-књижне улошке и податке постоје ли судски спорови на појединим објектима.

Књиговодствену вредност „Луке“ сведок је сазнао већ у првим контактима са њеним менаџментом, мада је у питању јавно доступан податак који је могао да се сазна и без контакта са менаџментом. Колико је њему познато, у питању је књиговодствена вредност која датира из 1999. године и од тада се није мењала. Менаџмент „Луке“ је сведоку представио то предузеће као фирму која послује позитивно, али код које је присутан пад лучке делатности као основне, па је главни извор прихода тог предузећа рентирање магацинског простора, а да би у случају повећања привредних активности у Србији приходи „Луке“ могли бити знатно већи.

Делибашићев лични утисак је да је менаџмент „Луке“ у комуникацији са њим био коректан, али да су имали идеју о „Луци“ као предузећу од посебног значаја за државу, које би требало да буде приватизовано по неком посебном програму у односу на друга предузећа.

Није му било познато током лета 2005. године да је „Лука“ наручила од Института економских наука вршење процене вредности имовине „Луке“, за ту процену сазнао је тек када је дата понуда за преузимање. Овај део исказа сведока није у складу са писаном документацијом, односно са досијеом „Амстердам“ у коме стоји да су људи из „Фокуса“ имали сазнања да таргет компанија („Лука Београд“) врши нову процену имовине.

У току трајања понуда за преузимање, представници „Фокуса“ имали су састанке у „Луци“ и ту је Делибашић упознат са резултатима процене Института. Сматра да није компетентан да коментарише резултате ове процене, али му је јасно да су акционари посматрали само горњу вредност те процене, а касније се испоставило и да постоје бројни правни проблеми око „Луке“, у смислу бројних спорова који се воде око објеката „Луке“, што све значајно отежава укњижбу тих објеката и да процена уопште није уважила ту врсту ризика за инвеститора. Менаџмент и акционари „Луке“ су се на том састанку распитивали да ли је могуће да дође до повећања понуде инвеститора, али у тренутку одржавања тог састанка понуду више ни технички није било могуће побољшати.

Познато му је да је постојао интерес фонда „Ашмор“ да да контрапонуду, али да у конкретном случају није дошло до противпонуде, јер су из тог фонда предали понуду која није садржала гаранцију, па самим тим није била валидна.

Преузимање као метод је одредио инвеститор, али је чињеница да је то био једини могући законит начин да се дође до акција „Луке“, пошто оне нису биле листиране на берзи. Сведок се није распитивао код менаџмента „Луке“ зашто акције нису листиране на берзи, он претпоставља да је то из разлога што је „Лука“ желела да задржи кохерентност структуре својих малих акционара.

Сведок је упознат и са околностима да је држава била власник неких 40% акција „Луке“, али је активност „Фокуса“ била усмерена ка самој „Луци“ и малим акционарима, јер су желели да обезбеде толики одзив малих акционара на понуду да на крају и сама држава придружи свој пакет акција понуди, тако да он конкретније није имао ниједан састанак са неким из државних органа на тему „Луке Београд“. Од окривљених познаје Мрђу, Мисаиловића, Грачанца и Драгутиновићеву, али су то све била површна познанства пословног карактера и никада нису комуницирали поводом „Луке Београд“, док Дропчеву и Косовца познаје из контаката које је имао са менаџментом „Луке“.

Пратио је висину депоновања акција и сећа се да је 28.09.2005. године било депоновано неких 4-5% акција, 29.09. нешто преко 20% акција, а последњег дана понуде још неких 10% акција малих акционара и 40% акција из државног пакета. Инвеститор „Worldfin“ је средства за куповину акција „Луке“ обезбедио са 40% средстава самог инвеститора и са 60% средстава из кредита узетог из „Хипо Алпе Адриа банке“.

Сведок **Будимир Вујачић** навео је у истрази да је брокерска кућа „Ас“ у којој је радио била корпоративни агент „Луке Београд“ и у тој кући је највећи број акционара „Луке“, њих око 4500, депоновало своје акције. Од тих 4500 акционара, негде 10% њих је још увек било запослено у „Луци“ и нису желели да продају акције, већ су желели да имају власништво у фирми у којој раде, док су остало били углавном пензионери који се вршили притисак на „Луку“ и на „Ас“ да акције изађу на берзу, јер су народу требале паре. Руководство „Луке“ то није чинило из разлога што су све време желели да се „Лука“ прода неком стратешком партнеру и чекали су великог купца, јер су „Луку“ посматрали као предузеће од стратешког значаја. Може се констатовати и да је исказ овог сведока у делу који се односи на разлог неизласка „Луке“ на берзу у супротности са исказима окривљених Дробац Мирославе и Косовац Душана.

Како је људима из брокерске куће „Ас“ било јасно да је књиговодствена вредност акција „Луке“ потцењена, они су се обратили руководству „Луке“ и тражили нову процену, што је руководство и прихватило. Потом је „Лука“ закључила уговор са Институтом економских наука у коме је било предвиђено да Институт изврши реалну процену вредности имовине „Луке“, што би се потом провело кроз књиговодство и представљало би цену испод које се не би продавале акције „Луке“.

Сведоку је познато да је писмо о намерама „Луке“ везаним за процену упућено надлежним државним органима – Министарству привреде, Комисији за хартије од вредности, Акцијском фонду и Агенцији за приватизацију, тако да су сви они били обавештени о намерама „Луке“. У наведеном писму је пислао да ће процена вредности „Луке“ бити окончана до краја септембра, а циљ процене је био да се постигне фер вредност акција, па да приликом продаје не буду оштећени ни мали акционари, ни држава.

Сведок није присуствовао скупштини „Луке“ која је одржана 09.09.2005. године, али јесу његови сарадници, који су му пренели да је на скупштини директорка „Луке“ рекла да су готови прелиминарни резултати процене вршене од стране Института економских наука, и да ће се по њој вредност акција кретати око 21 или 22 евра. Одмах следећег дана видео је у дневном листу „Политика“ понуду за преузимање по цени од 800 динара по акцији, коју је дао „Worldfin“. Понуђена вредност од 800 динара по акцији била је исправна јер је била виша од књиговодствене, али је била знатно мања од процењене вредности која је износила неких 1700 динара по акцији. Независно од тога што је у „Луци“ провејавала информација да је понуда ниска, постојало је расположење да се акције продају.

Како није било конкурентске понуде, а цена од 800 динара била је нижа од процењене, одржавани су *ad hoc* скупови акционара на којима се одлучивало шта ће чинити са акцијама. Поступање државе са акцијама му није познато, зна да је држава нешто касније депоновала своје акције, али и да је пре тог тренутка један број акционара депоновао своје акције. Држава јесте депоновала своје акције при крају трајања понуде, што је погурало мале акционаре да и сами то учине, али не може да се сети да ли је понуда већ успела пре него што је држава депоновала своје акције или није. По њему једино спорно питање које остаје је зашто процењена вредност акција од стране Института економских наука није раније спроведена кроз књиге.

Сведоку је јасно да је понуђена цена акција од 800 динара била нереална, али ретко ко је очекивао да неће бити конкурентске понуде која би подигла цену акција, па пошто те понуде није било и догодило се шта се догодило. Сведок познаје лично Вука Делибашића, али у време док се овај интересовао за „Луку“ није му било познато у чије име се интересује, него је тек касније сазнао за „Worldfin“, Бека и Мишковића. Познато му је и да је фонд „Ашмор“ дао противпонуду, али да је она била технички неисправна и није узета у обзир. Брокерска кућа у којој је радио очекивала је већи број понуда за акције „Луке“, али се те понуде нису догодиле.

Сведок **Катарина Николић** радила је у „Луци“ од 1995. године до 2009. године на различитим врстама послова. Током 2004. године у „Луци“ је одлучено да се изврши нова процена вредности имовине „Луке“, пошто је претходна процена вршена давно пре тога, а од тог периода је доста улагано у „Луку“. Интерна процена која је рађена указивала је да је вредност имовине „Луке“ знатно већа од књиговодствене, па је због тога Управни одбор „Луке“ ангажовао Институт економских наука да уради веродостојну процену која би могла бити спроведена кроз књиге „Луке“.

Институт је урадио процену и на скупштини „Луке“ од 09.09.2005. године је речено да постоји процена, али да није готова како би могла да буде презентована. Било је речи да би процена требало да буде готова у току септембра и разматрани су потребни кораци да се процена спроведе кроз књиге. Још 2004. године, пре процене Института, „Лука Београд“ је извршила једну процену која је носила назив „Пословне информације о Луци Београд“, а која је садржала информације која би могле бити интересантне у вези са „Луком“.

Сведоку је била позната законска обавеза „Луке“ да листира своје акције на берзи, али Николићева наводи да у то време није радила на било каквом послу везаном за акције, па не може да објасни зашто није израђен проспект и зашто се није изашло на берзу. Не зна чији је посао био да води рачуна о изради проспекта и листирању акција, мисли да су се тим пословима бавили генерални и финансијски директори „Луке“, а иначе је стручњак у тој области био Данијел Цвијетичанин са Економског факултета. Занимљиво је да су окр. Косовац и сведок Цвијетичанин, који би први морали да знају за ову обавезу „Луке“, обојица тврде да има није била позната обавеза „Луке Београд“ да листира акције на берзи.

Познато јој је да је генерални директор „Луке“ Мирослава Дробац добила неко циркуларно писмо у коме је неки државни орган позива да изађе на берзу, али не може да се сети који је то орган био.

Сећа се да је за понуду за преузимање сазнала након одржане скупштине „Луке“ 09.09.2005. године, када јој је пришао Душан Косовац и питао је да ли зна да је „Лука“ изашла на продају. У „Луци“ су сви били шокирани и изненађени понудом за преузимање, а међу радницима је завладао страх шта ће се даље догађати. На скупштини је било говора и о процени капитала „Луке“ коју је радио Институт економских наука, али није речено из којих разлога та процена није завршена. Сећа се да је коначна процена Института достављена у току септембра, али не може да се сети ког дана је то тачно било.

Између покојног Зарића и тадашње управе „Луке“ избила је свађа око тога што процена није раније била готова и прокњижена, јер је преузимање већ било у току. Ова околност коју износи сведок Николићева указује на то да је управа „Луке“ на челу са окр. Дропчевом и окр. Косовцем са намером одуговлачила да убрза рад Института на процени „Луке Београд“ и из тих разлога се није стигло са прокњижењем ове новопроцењене вредности акција.

Запослени у „Луци“ су чекали да виде како ће држава реаговати на понуду за преузимање, и када се сазнало да ће Акцијски фонд да прода државни пакет акција, тиме је држава дала сигнал малим акционарима и након тога је поприличан број акционара продао своје акције. По сећању Николићеве, није постојала само прича међу радницима да ће држава продати свој пакет акција „Луке“, већ су то објавили и поједини медији. Она је своје акције депоновала пред крај понуде за преузимање, након чега је добила информацију да ће држава продати своје акције. На скупштини од 09.09.2005. године било је речи о вредности акција „Луке“ и генерални директор је презентовала присутнима податак да би по процени та вредност требала да буде између 20 и 22 евра.

Сведок **Милко Штимац** изјавио је у истрази да је улога Комисије за хартије од вредности била да провери платежну способност понудиоца. Уколико Комисија утврди да је понудилац платежно способан и да нема других законских сметњи, одобрила би процес преузимања. Понуда за преузимање и услови под којима се она врши увек су јавни и доступни свима. Минимална цена код понуде за преузимање се одређивала на основу берзанске цене акција, а ако није постојала берзанска вредност ишло се на процењену или књиговодствену вредност.

Књиговодствена вредност је вредност имовине, а не капитала, која се води кроз књиге предузећа. Процењена вредност имовине је она која се може добити кроз примену неколико метода процене, у зависности од тога за који се одлучите.

Задатак стручних служби Комисије код понуде за преузимање јесте да провере и да ли је понудилац на исправан начин одредио цену. Сећа се да је код понуде за преузимање „Луке Београд“ стигао у Комисију допис из „Луке“ у коме је стајало да је у току нова процена вредности имовине, али та нова вредност мора бити унета у књиге предузећа да би Комисија уопште могла да је разматра, тј. та процена претходно мора бити озваничена. Тако је и Комисија за хартије од вредности могла да барата само оним што је прошло кроз књиге и што је кроз њих озваничено и формализовано. Ова тврдња сведока Штимца је тачна, јер је Комисија за хартије од вредности разматрала само формалне елементе понуде за преузимање, без постојања служби задужених да врше било какве анализе и без законских овлашћења да то чини, за разлику од Агенције за приватизацију и Акцијског фонда.

Комисија је одбацивала понуде за преузимање уколико недостаје неки од битних елемената понуде, с тим што би сваки понудилац претходно био упозорен на недостатке и био би му остављен рок да то исправи. Не може да се сети тачно, али допушта могућност да је понуда за преузимање „Луке“ коју је дао „Worldfin“ накнадно уврштена на дневни ред скупштине Комисије за хартије од вредности.

Није му познато да је у поступку преузимања „Луке“ постојала било каква противпонуда, сећа се да је постојао покушај „Ашмора“ за давања противпонуде,

али да противпонуа није била праћена гаранцијом банке, а није могло да се дозволи да неко нешто купује без новца.

Допушта могућност да „Worldfin“ пре подношења понуде за преузимање „Луке Београд“ није имао банкарску гаранцију, али претпоставља да је тај понудилац накнадно доставио гаранцију у року који му је остављен од стране обрађивача предмета у Комисији за хартије од вредности, а да „Ашмор“ то није учинио у остављеном року, па њихова понуда није прошла из тог разлога.

Комисија за хартије од вредности није имала увид у динамику депоновања акција „Луке“, јер то није било у њиховој надлежности. Податке о овој динамици имао је Централни регистар хартија од вредности, с тим што сведок мисли да подаци о динамици депоновања нису јавно објављивани.

Сведок **Данијел Цвијетичанин** рекао је у истрази да је од 1997. до 2005. године био председник Надзорног одбора „Луке Београд“. Крајем 2000. године, у складу са Законом о својинској трансформацији, 60% акција „Луке“ је подељено грађанима, а 40% је завршило у власништву државе.

Менаџмент „Луке“ имао је и састанке на којима је једна од тема била како да се акционарима омогући да на најбољи начин уновче свој минути рад који је био вреднован кроз акције. „Лука“ је ту била поприлично специфична јер је располагала великим средствима а имала мали профит. Јасно је било да је приносна вредност била ниска, па када би се у тој ситуацији ишло на берзу са проспектом у коме би била висока вредност средстава „Луке“, амортизација би врло брзо појела профит и „Лука“ би се нашла у губитку. Фирма која има губитак не може да има перспективу на тржишту капитала. Са друге стране, ако би се вредност капитала „Луке“ оценила као нижа него што стварно јесте, била би ниска и цена акција и акционари би били оштећени.

Код акционара „Луке“ основна грешка је то што су многи делили процењену вредност капитала „Луке“ са бројем акција, па су то што би на тај начин добили називали ценом акција. Међутим, то није цена акција, већ је цена акција само оно што настане сучељавањем понуде и тражње.

Главни страх менаџмента „Луке“ био је да ће изласком на берзу мали акционари „Луке“ изаћи са великом понудом акција и да ће наићи на малу тражњу, пошто је приносна вредност „Луке“ била мала. Сведок је указивао малим акционарима и на опасност да будући купац стекне преко 50% акција и самим тим већински управљачки пакет, а да потом не покаже заинтересованост за куповину осталих акција, пошто му оне уопште више не би биле потребне, па би акционари морали да продају своје акције по нижој цени.

„Лука“ је покушавала да оствари добру сарадњу и координацију са државом као већинским власником, па су организовани састанци у Министарству привреде и Акцијском фонду, на којима се разговарало о овим темама. Пројектовани план „Луке“ био је да процену имовине спроведе кроз књиге предузећа до 1. јануара 2006. године, да се после тога направи проспект и изађе на берзу и удовољи жељи акционара да продају своје акције.

На састанцима да представницима државе министар Бубало је показао добру вољу ка томе да држава своје деловање координира са „Луком“ и постигнут је договор да ће штитити заједничке интересе. Морамо да напоменемо да оно што је уследило везано за поступање државе и министра Бубала не говори у правцу тога да је држава деловала координирано са „Луком Београд“, а још мање да је поштовала договор да штите заједничке интересе. Мишљење сведока је да су мали акционари журили са продајом, али је управа „Луке“ водила рачуна да се постигне што већа вредност акција. Приносна метода није ишла у корист ових настојања управе, па је због тога управа инсистирала да се што пре утврди вредност нето имовине.

На скупштини „Луке“ 09.09.2005. године директорка је охрабрила мале акционаре рекавши им да се ради студија о примени Међународних рачуноводствених стандарда и да ће од 01.01.2006. година та вредност бити спроведена кроз књиге, јер се пре тог периода није очекивала никаква понуда за преузимање нити излазак на берзу. Директорка је том приликом казала и да очекује да ће цена акција бити између 20 и 22 евра по акцији.

Одмах иза ове скупштине стигла је понуда за преузимање „Worldfina“ од 10 евра по акцији, а УО „Луке“ је размишљао да ли ће бити бољих понуда, поготово имајући у виду директоркину процену са скупштине, па је из тих разлога УО дао оглас у „Политици“ у коме је изнет став Управног одбора где се каже да понуђена цена није фер и да је фер цена акција знатно виша.

Одлучујући потез у очима малих акционара требала је да буде одлука државе да ли ће продати свој пакет акција или неће, а по ономе што је сведок накнадно сазнао познато му је да је већина малих акционара после одлуке државе да прода своје акције и сама продала акције. Чињеница је да цена понуђена од стране „Worldfina“ није привукла друге на лицитацију, па се није појавила друга понуда.

Иако је његово лично мишљење било да је цена од 10 евра за акцију била добра за акције „Луке“, придружио се већини која је била мишљења да акционаре треба саветовати на начин како је то учињено кроз оглас у „Политици“. Што се процене тиче, сећа се да је „Лука“ још 2004. године вршила једну интерну процену, али се на основу ње није могао вршити упис нове књиговодствене вредности акција, док се не израчуна и приносна метода.

Састанке са представницима државе иницирала је „Лука“ која је непрестано настојала да координира своје поступање са државом и договори се са њом о заједничком изласку на тржиште капитала. Процена коју је вршио Институт економских наука помињана је на састанцима са министром Бубалом, али је она била уопштена. Координација коју је „Лука“ желела састојала би се у томе да уколико „Лука“ оцени да је понуђена цена акција таква да штети акционарима „Луке“, онда и држава треба да обузда своју жељу за приходом и да не прода свој пакет акција по тој цени.

Међутим, након што је дата понуда за преузимање није дошло до било каквог контакта „Луке“ и представника државе, а који су разлози за тако нешто, није му познато. Напомињемо да овај део догађања сматрамо кључним, с обзиром да је јасно да ако су и постојали контакти између државних органа и менаџмента

„Луке“, пасивношћу и једних и других дошло се до тога да ништа не буде урађено заједнички и координирано.

Сведок не зна да ли је пре давања понуде за преузимање било конкретних информација о новом инвеститору, али је он био екстерни члан управе „Луке“ па није учествовао у свим активностима и нису му биле познате све информације.

У својству сведока **Душко Вуковић** изјавио је у истрази да је током 2005. године радио као саветник у Министарству привреде и приватизације. Познато му је како тече поступак надзора од стране министарства, и тај поступак могао је бити покренут како по службеној дужности, тако и са стране, односно тако што неко са стране укаже министарству да би требало извршити надзор над неком приватизацијом.

Право надзора ресорно министарство имало је и над Агенцијом за приватизацију и Акцијским фондом, што је све било дефинисано законом. Лично није био умешан ни у какве активности које је Министарство привреде имало у вези са „Луком Београд“.

Сведок **Горан Милошевић** навео је у истрази да је радио у „Фокус капитал партнерс“. Та консултантска кућа податке о књиговодственој вредности акција „Луке Београд“ добила је од менаџмента „Луке“, при чему нису имали сазнања о томе да је у току нова процена вредности, нити о било чему другом што би имало утицаја на одређивање друге вредности цене акција „Луке“.

„Фокус“ је ступио у контакт са „Луком“ још 2004. године, када им је упутио писмо о намерама, и ти су контакти трајали све до септембра 2005. године и преузимања „Луке“ од стране „Worldfina“. Оно што је било карактеристично за те контакте јесте да им је „Лука“ дала врло мало података о себи, недовољно да се направи комплетна анализа података за потенцијалног инвеститора.

Контакт са менаџментом „Луке“ је био периодичан, на свака два или три месеца, и када су представници „Фокуса“ питали на једном од састанака директорку Дробац зашто им не доставља документацију, она им је одговорила да пре тога жели да чује став надлежних институција о „Луци“ на основу кога ће се она одредити према потенцијалним инвеститорима. У току 2005. године „Фокусу“ је саопштено да треба да припреми процес преузимања и саопштени су им елементи те понуде од стране инвеститора. Након тога је „Фокус“ завршио оперативни део припреме са брокером „M & V Investments“, а за то је употребљена документација коју је „Фокус“ у том тренутку поседовао о „Луци“.

Мишљење сведока је да је понуђена цена од 800 динара по акцији од стране инвеститора била коректна, јер је била неких 60% изнад књиговодствене, а што се у пракси преузимања није често сретало. Специфичност „Луке“ је била та што је било тешко извршити процену вредности имовине „Луке“, што се огледало у инфраструктурним проблемима – мало земљишта је било укњижено, путна инфраструктура била је лоша, постојали су проблеми са канализацијом и др. Из свих тих разлога било је тешко да неко изврши процену нечега што имовинскоправно није доведено у ситуацију у којој треба да буде.

„Фокус“ није имао информацију пре давања понуде за преузимање да се врши нова процена имовине „Луке“, већ су представници „Фокуса“ то сазнали тек на неком од састанака који је одржан у „Луци“ у току трајања те понуде. Након што је сведоку предочен документ који носи назив пројекат „Амстердам“, а у коме је наведено да је таргет компанија (тј. „Лука“) наручила нову процену вредности имовине и да ће та процена бити књижена у наредном периоду, сведок одговара да му документ није познат. Исказ сведока Милошевића у овом делу сматрамо неистинитим, јер је документ који носи назив пројекат „Амстердам“ достављен тужилаштву од стране сведока Милана Бека и датиран на 02.09.2005. године, дакле пре давања понуде за преузимање.

Иако тврди да међу запосленима у „Фокусу“ који су радили на преузимању „Луке Београд“ није било тајни, остаје при тврдњи да му није познат овај документ и да му нико из „Фокуса“ није казао да тај документ постоји. Задужење „Фокуса“ било је само да припреми документацију „Луке“ која би била потребна да се изврши анализа њене имовине, али је одлуку о томе колику ће понуду дати за „Луку“ донео сам инвеститор, без икаквих сугестија које би дао „Фокус“ у том правцу.

Сведок се изјаснио да му је била позната динамика депоновања акција „Луке“ по понуди за преузимање. У почетку је одзив акционара био врло мали, али то по њему није ништа чудно јер се критеријум од 25% акција потребних да би понуда успела најчешће и испуни у последњим данима трајања понуде. На крају трајања понуде је и држава депоновала свој пакет акција, и сећа се да је на крају првог круга понуде било депоновано неких 75% акција. Слаб одзив акционара првих дана је нормална ствар, јер се обично чека прво противпонуда, која се овде није догодила. Није му познато у ком тренутку је донета одлука Агенције за приватизацију, односно Акцијског фонда да се прода државни пакет акција, али му је познато да у пракси они обично не депонују акције први, већ прво сачекају да одређени број акционара депонује своје акције, па потом то и они учине.

Сведок **Гордана Мрдак** навела је у истрази да је понуда за преузимање од стране „Worldfina“ послата Комисији за хартије од вредности, и износила је 800 динара по акцији уз могућност да се откупи 100% акција „Луке“. У процесу одређивања цене прво се узима тржишна цена акција ако се њима трговало у последњих шест месеци, а ако се није трговало гледа се књиговодствена цена за претходну годину (код „Луке Београд“ би то била 2004. година), или се узима процењена цена уколико је рађена. Ова понуда достављена је и Акцијском фонду у коме је била запослена, као једном од акционара „Луке“. Након пријема понуде за преузимање, Акцијски фонд би ту понуду достављао Агенцији за приватизацију уз пропратно писмо, јер је Агенција доносила одлуку о продаји државних акција и давала налог за продају.

Акцијски фонд је редовно радио анализе док понуда траје, а оне би обухватале чињенице да ли је било трговања акцијама на берзи пре тога, да ли је претходно власништво над акцијама стечено на берзи, да ли постоји концентрација власништва, која је књиговодствена цена акција и која количина акција се по понуди преузима, и др. Један од сегмената анализе био је и шта би могло да се догоди са акцијама ако не би дошло до продаје акција у поступку по понуди за преузимање. У случају „Луке Београд“ налог за продају државног пакета акција стигао је из Агенције за приватизацију, а Акцијски фонд је депоновао акције дана 30.09.2005. године, како се не би утицало на одлуку малих акционара. Морамо да

кажемо да сматрамо да све ово што сведоци који су били запослени у Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду називају анализама, не заслужује да понесе тај епитет, јер се њихова активност очигледно сводила на просто прикупљање података о акцијама које би биле предмет понуде за преузимање, а што је могао да ради и неко ко није био посебно квалификован за било какве послове из области економије, а нарочито приватизације. Отуда можемо да се сложимо са констатацијом окр. Бубала да су многе ствари биле предвиђене у подзаконским актима ових државних органа ради веће плате и бољих положаја, али се то у пракси није одвијало на начин на који је кроз прописе било замишљено.

Код понуде за преузимање Акцијски фонд није радио анализе као што би радио код продаје акција на берзи. Наиме, сведок каже да је највећи број акција Акцијски фонд продавао на берзи, а путем понуде за преузимање и тендера продат је мањи број акција разних предузећа која су била у власништву државе. Код продаје акција на берзи, Акцијски фонд је приступао анализи, припреми и организацији продаје. Анализе код изласка на берзу обухватале би финансијске перформансе предузећа, анализу финансијског тржишта, припрему документације и отварање власничких рачуна. Акцијски фонд био је дужан да све ове послове ради са пажњом доброг стручњака, водећи рачуна о максимизацији прихода за буџет и приливу нових инвестиција. Сведок каже да је Акцијски фонд у пракси то и чинио, односно покушавао је да повећа заинтересованост инвеститора и да постигне максимизацију прихода за државу. Међутим, код понуде за преузимање нису рађене анализе као код изласка на берзу, пре свега из разлога што је овде цена већ одређена од стране понуђача. Улога Акцијског фонда овде се сводила на то да проследи понуду за преузимање Агенцији за приватизацију, која је одлучивала да ли ће је прихватити или неће, сагледавајући параметре попут односа књиговодствене и понуђене цене, количине акција које се купују, концентрације власништва и др. Нејасно је на основу којих законских прописа је сведок Мрдакова, извела закључак да код понуде за преузимање не треба радити анализе, већ само код продаје акција на берзи. Овакве њене тврдње немају утемељење у тада важећим законским и подзаконским актима који су регулисали ову материју.

Одлука која се доноси код понуде за преузимање може се односити само на прихватање или неприхватање понуде, а ту одлуку доносила је Агенција за приватизацију и о томе је обавештавала Акцијски фонд. Након предочавања чл. 14 Закона о акцијском фонду сведоку, у коме стоји да Акцијски фонд треба да обави одређене анализе и код понуде за преузимање, сведок тврди да то у пракси није било потребно чинити, јер су перформансе предузећа „Лука Београд“ већ биле дате кроз билансе стања из понуде за преузимање, пре свега била је дата књиговодствена цена. За разлику од садашњег закона, тадашњи закон је дозвољавао понуду за преузимање акција које нису биле листиране на берзи, па је као почетна цена узимана књиговодствена цена акција.

Упозната је са чињеницом да је „Лука“ упутила Акцијском фонду и другим државним институцијама допис у коме их је обавестила да је у току нова процена имовине и да се очекује да ће вредност имовине бити виша, али иза тог дописа у Акцијски фонд није стигло ништа, односно није пружен никакав егзактан податак колика би та будућа вредност била. У сваком случају, нова вредност би морала да буде спроведена кроз књиге „Луке“ да би имала значај за рад Акцијског фонда. Овде треба рећи да су државни органи кроз поменути допис били упознати са

околношћу да се врши нова процена имовине „Луке“, али да нису и сами показали никакву иницијативу да прибаве информације о томе. Са друге стране, докази прикупљени у истрази указују да су мали акционари „Луке“ ишли у току трајања понуде на састанке са челним људима државних органа, али да нису наишли на њихово разумевање и да нису учинили ништа како би проверили да ли је вредност акција „Луке“ у државном портфељу адекватно процењена.

Понуда за преузимање коју је „Worldfin“ дао била је 1,6 пута виша у односу на књиговодствену цену. Да је у Акцијски фонд стигао било какав допис у смислу постојања коначне или прелиминарне процене, фонд би то свакако доставио Агенцији за приватизацију као институцији надлежној за доношење одлуке да ли ће се прихватити понуда или неће.

Акцијски фонд није током трајања понуде имао увид у то колико је акција малих акционара претходно депоновано, јер само овлашћени брокер има увид у динамику депоновања акција. Акцијски фонд је морао да поступа по налозима Агенције за приватизацију, а сведоку није познато да ли је постојала нека санкција ако Акцијски фонд не поступи по налогу Агенције за приватизацију. Ако нешто очигледно не би било у реду у налогу Агенције за приватизацију, Акцијски фонд је могао да обавести о томе ресорно министарство ради вршења надзора. Уколико би дошло до промене цене која би била релевантна, Акцијски фонд би о томе обавестио Агенцију за приватизацију и чекао њену одлуку, а не би вршио анализе цене. Овај део исказа сведока Мрдакове коси се са исказом окр. Ђорђевића, који тврди да је Акцијски фонд био државни орган задужен да заједно са Централним регистром хартија од вредности прати динамику депоновања акција и да га обавести „ако постоје неки проблеми“, а мора се констатовати да околност што је држава донела одлуку да депонује акције пре него што је понуда успела представља „проблем“, нарочито ако се има у виду део исказа окр. Бубала који тврди да је министарство имало политику да држава последња треба да се определи код продаје акција, налазећи да мали акционари боље знају да заштите приватни капитал. Такође, исказ сведока Мрдакове није тачан ни у делу у коме тврди да Акцијски фонд није могао сам да врши анализе без налога Агенције за приватизацију, посебно у светлу околности да је Акцијски фонд имао посебну службу која је била задужена да врши анализе.

Мрдаковој је познато и да „Лука Београд“ није трговала акцијама на берзи, пошто није имала потписан проспект. Акцијски фонд је имао законску могућност да иницира поступак листирања на берзи, али то нису чинили ни код „Луке“ ни код других предузећа у сличној ситуацији.

Сведок **Кристина Радовановић** радила је као сарадник у Акцијском фонду. Од момента слања понуде до пријама одлуке Агенције за приватизацију, Акцијски фонд није имао никакве активности. После пријама одлуке, активности Фонда огледале су се у припремању акција у власништву Републике Србије за депоновање.

Понуда за преузимање мора да испуњава одређене формалне услове, што прво утврђује Комисија за хартије од вредности, па се потом одобрена понуда шаље свим акционарима на адресе. Код понуде је Акцијски фонд само проверавао цену која је понуђена и упоређивао је са књиговодственом и ту се завршавао сав посао Акцијског фонда, јер је Агенција за приватизацију била надлежна за доношење

одлуке о депоновању или недепоновању по датој понуди. Та би се понуда потом слала Агенцији за приватизацију, конкретно Центру за тржиште капитала, који би потом вршио неопходне анализе. Из овог дела исказа сведока Радовановићеве видно је да се лопта опет пребацује у двориште Агенције за приватизацију, јер се тврди да су они требали да изврше анализе и донесу одлуку, а да је Акцијски фонд само имао улогу да ту одлуку сачека и спроведе. С обзиром на то да је сведок прво констатовала у свом исказу да је посао око формалне валидности понуде за преузимање прво проверавала Комисија за хартије од вредности, која је утврђивала да ли је понуђена вредност виша од књиговодствене вредности акција, поставља се питање да ли је могуће да је законодавац замислио да се потом улога Акцијском фонду сведе на то исто, односно на упоређење висине цене из понуде и књиговодствене цене акција?

Радовановићева даље каже да има сазанања да се „Лука Београд“ обраћала Акцијском фонду у току 2005. године са обавештењем да се у „Луци“ спроводи поступак усаглашавања са Међународним рачуноводственим стандардима. Поводом тог дописа Акцијски фонд није ништа предузео, а дубља анализа вредности капитала предузећа које имају државни пакет акција Акцијски фонд је радио само приликом трговања акцијама на берзи. Акцијски фонд није вршио те анализе сматрајући да нема потребе да се врше, пошто су свакако морали да поступе по налогу Агенције за приватизацију. Одлука Агенције за приватизацију је обавезујућа за Акцијски фонд, и сведок мисли да није постојао никакав механизам да Акцијски фонд не поступи по овој одлуци или да одложи њену примену. Колико се сећа, окр. Јасмина Драгутиновић јој је рекла да одложи допис „Луке“ о вршењу процене, па стога ништа и није рађено по том допису. На основу овог дела исказа сведока Радовановићеве може се индиректно извући закључак о одговорности окривљене Јасмине Драгутиновић за невршење потребних анализа у случају „Луке Београд“.

Одлука Агенције за приватизацију стигла је пар дана пре истека понуде, што је био уобичајен поступак, како би Акцијски фонд имао довољно времена да одради технички део посла око депоновања акција до краја трајања понуде. Још једном је нагласила да се активност Акцијског фонда код датих понуда за преузимање исцрпљивала са упоређивањем понуђене цене са књиговодственом вредношћу, што је представљало цену акција „Луке“ закључно са 31.12.2004. године.

Сведок сматра да је у предмету „Луке Београд“ Акцијски фонд у свему поступао у складу са чл. 14 Закона о Акцијском фонду, јер је финансијско пословање „Луке“ могло да се види кроз износ књиговодствене вредности акција. Понуђена цена била је виша од књиговодствене вредности и ту је поштован принцип понашања доброг привредника јер је остварен већи приход него да су акције биле листиране на берзи. Да се излазило на берзу, укључивање би ишло по књиговодственој вредности од четиристо и нешто динара, а питање у ком правцу би ишла реализација пакета државних акција на берзи.

Сведок **Малиша Милић** изјавио је пред тужиоцем у истрази да су запослени у „Луци“ сазнали да је дата понуда за преузимање након одржавања скупштине „Луке“. Они су сматрали да је понуђена цена акција ниска, па су се поводом тога окупиле испред зграде управе „Луке“, али то није дало никаквог ефекта. Након тога, покојни Зарић је отишао код министра Бубала на разговор како би скренуо пажњу на ситуацију око „Луке“. После овог састанка, пок. Зарић се вратио и одржао

састанке са запосленима у фирми по групама, и свима је казао да ће држава продати свој пакет акција како би попунила буџет, након чега су и мали акционари полако почели да депонују своје акције.

Сведок Милић није продао своје акције до данашњег дана, јер сматра да су много лошије фирме него „Лука Београд“ продате по вишој цени, а да „Лука“ има значајне ресурсе због чега аутоматски више вреди. Чуо је да је рађена процена „Луке“ и да је она била виша од понуђене цене, али не зна колико је била виша. Познато му је и да постоји елаборат из 2004. године, односно интерна процена коју је „Лука“ урадила, али не зна детаље о томе.

Сведок **Милан Беко** рекао је током истраге да су његова интересовања за „Луку“ иницирана сазнањима која је добио од фирме „Фокус капитал партнерс“. Беко је један од оснивача „Фокуса“, по предлогу Вука Делибашића. Делибашић је био мишљења да треба формирати предузеће које би на једној страни прикупљало слободна финансијска средства заинтересованих инвеститора, а са друге стране информације о предузећима која би могла бити занимљива за улагање капитала у њих.

Код „Луке Београд“ прикупљање информација о њој није ишло уобичајеним током, јер је менаџмент „Луке“ био вољан да достави „Фокусу“ само основне податке. Сведок је инсистирао код „Фокуса“ да му прибаве додатне информације о „Луци“ из разних извора који су били доступни, па је на основу додатних информација сазнао да је „Лука“ имала доста правних спорова везаних за њену имовину. Сазнао је и да су приходи „Луке“ били изузетно ниски, те да „Лука“ живи првенствено од издавања простора, а мање од лучких делатности.

Беку и његовом пословном партнеру Мишковићу „Лука“ је била интересантна јер су увидели да је град Београд предвидео да у будућности на њеном подручју дође до развоја урбанистичких садржаја. Приликом доношења одлуке о инвестирању имали су у виду чињеницу да град разматра измештање „Луке“ још од 1972. године, као и да промена намене земљишта „Луке“ захтева законску процедуру, односно измену генералног урбанистичког плана. Када су прерачунали све претходно, донели су одлуку да „Worldfin“ као инвеститор понуди цену од 800 динара по акцији, оценивши да је у питању разумна цена, а уз то је била скоро дупло већа од књиговодствене цене.

Закон о привредним друштвима је дефинисао шта представља тржишну цену, и то може бити само она цена која се остварује на слободном тржишту и у присуству конкуренције. Изузетно, чл. 259 Закона о привредним друштвима каже да се као тржишна цена може прихватити и она цена која је утврђена проценом на законом ваљан начин.

Реална вредност предузећа може се проценити кроз употребу различитих метода, а најуобичајенија метода јесте дисконтовање новчаних токова, јер предузеће вреди инвеститору онолико колико финансијских ефеката може у њему да оствари. Инвеститор може продавати имовину предузећа или узимати дивиденде, или може обе те ствари радити у комбинацији. С обзиром на висину приносне методе „Луке“, она као бизнис није била уносна, што је потврдио и налаз Института економских наука.

Процена коју је радио Институт економских наука није чак била ни процена нето имовине „Луке“, јер процену нето имовине добијамо када од вредности онога што имамо одузмемо оно што дугујемо, већ је та процена била само процена постројења, опреме и некретнина. У случају да је вредност имовине „Луке“ подигнута на ниво на који је процена Института указивала да се може подићи, то би аутоматски подгило и порез на имовину и амортизацију, па би „Лука“ исказала губитак на крају године. Једина проверено тржишна цена акција „Луке“ која се остварила у 2005. години јесте она од 800 динара по акцији, све су остало индикације на путу до утврђивања цене акција. Сведок је мишљења да је код „Луке Београд“ само он тај који је претрпео штету, и да је погрешно што је понудио акционарима 800 динара по акцији, па када би се са овим сазнањима вратио уназад понудио би четиристо и нешто динара по акцији.

Није имао никакве контакте са менаџментом „Луке Београд“ или са надлежним државним институцијама. Окривљену Дрбац је упознао тек након подношења кривичне пријаве од стране Савета за борбу против корупције, а окривљене Мрђу, Ђорђевића и Грачанца је видео само по једном пре тога, што се не може назвати познанством. Мрђу јесте касније запослио у свом предузећу „Ладерна“, али њега је упознао након преузимања „Луке“ на предлог свог адвоката и закључио да се ради о квалификованој особи. Што се Ђорђевића тиче, тачно је да је постављен на место директора „Новости“, али је то постављење сведок учинио искључиво на инсистирање „Ваца“ као стратешког партнера у куповини акција „Новости“, а не због неког личног познанства са Ђорђевићем. Косовца уопште није познавао, а Бубала је знао из приватизације „Књаза Милоша“ и са њим је имао проблеме приликом те приватизације.

Његов план био је да упуту понуду за преузимање још у августу 2005. године, јер би у том периоду потенцијални противпонуђачи имали тешкоће да се мобилишу и дају противпонуду, али је то успео да учини тек у септембру. Инвеститори су се трудили да што мањи број људи буде упознат са намером да се „Лука“ преузме, па су пројекат водили под шифрованим називом „Амстердам“, а са тим пројектом је у „Фокусу“ био упознат само мали тим људи од њих четворо или петоро који су тамо радили.

У јулу је добио извештај од „Фокуса“ да Институт за економске науке ради процену, али га то није интересовало, јер је знао да је потребна озбиљна процедура да би се изменила књиговодствена вредност „Луке“, а њему је важније од тога било да се не појави неки конкурент код давања понуде. Из сведочења овог сведока извлачи са закључак да није истинито сведочење сведока Милошевића у делу у коме је тврдио да као запослени у „Фокусу“ није знао да се ради процена имовине „Луке“ од стране Института економских наука.

У извештају „Фокуса“ се помињало и да је вредност основних средстава значајно већа по тој процени, дакле само основних средстава а не и капитала, јер се није знало ништа о процени приносном методом, за коју су сазнали мало касније. Иако нису имали обавезу, људи из менаџмента „Луке“ су одлучили да не препоруче понуду инвеститорима као задовољавајућу, па су то и огласили у дневном листу „Политика“. Овакав поступак управе није био у интересу инвеститора.

Сведок је објаснио да је на одређивање цене од 800 динара по акцији утицало више фактора – мали приходи „Луке“, чињеница да је било у плану да се она дислоцира и нејасан став око тога ко би требао да финансира то дислоцирање. Од значаја је било и то што су складиштари напуштали складиштење у „Луци“, па су приходи од издавања опадали, као и то што закон није уредио право власништва на земљишту, већ само право коришћења.

Тужилаштво сматра да је овај део његовог исказа у опречи са материјалним доказом - роковником бордо боје „Фокус капитал“ (доказ се налази у регистратору 7 документације, страница 2236). Наиме, на стр. 126. овог роковника налази се писање неког од запослених у „Фокусу“, где је написано „измештање Луке!!!!“, што јасно доказује да је намера „Worldfin“ као инвеститора који је унајмио „Фокус“ да га заступа била да елиминише лучку делтност и да измести „Луку“ са садашње локације, а да потом на простору „Луке“ направи грађевинско земљиште. **О томе колику потенцијалну вредност је овај пројекат формирања грађевинског земљишта на подручју „Луке Београд“ могао да донесе инвеститору јасно указује писање запослених у „Фокусу“ на страни 133. роковника, где стоји „Лука – куповина права на земљу ... проспект – финансирање, идеја (шта градити), управљање“ и даје се процена „200-350 000 000 евра“.** На основу овога тужилаштво извлачи закључак **да је инвеститор „Worldfin“ био свестан потенцијалне вредности земљишта „Луке“, те да је знао да је понуђена цена од 800 динара ниска ако се има у виду какав грађевински потенцијал представља лучко земљиште.**

Са друге стране, Беко сматра да је позитивно било то што је давање у закуп доносило какав такав приход за исплату плата, а смањењем бројем запослених ће се временом повећати приходи, што се и догодило. Беко сада као власник „Луке“ иде ка сређивању ситуације у њој, уз потенцијалну могућност да у будућности искористи њене урбанистичке потенцијале.

Сведок је пратио динамику депоновања акција и мора да нагласи да се по његовом искуству мали акционари увек добро информишу пре него што одлуче да ли ће продати акције или неће. Уз то они увек очекују и контрапонуду, па сасвим сигурно да не журе да депонују своје акције. У конкуренцији више понуда, сваки од понуђача има право и да обезбеди додатна средства и да подигне своју понуду, ако то жели. Није разматрао са Мишковићем докле су спремни да евентуално подигну своју понуду, јер се није појавила контрапонуда, па није ни било разлога за то. Када прођу рокови за давање контрапонуде, онда у тих последњих недељу дана лагано расте динамика депонованих акција, све до последњег дана. Уколико је сведок заиста пратио динамику депоновања и ситуацију у „Луци Београд“ као што каже, онда је морало да му буде јасно да је прихватање понуде омогућила одлука државе да депонује свој пакет акција, а не мали акционари.

Није му познато да је „Фокус“ имао било какве састанке са представницима државе као акционарима, нити је икада присуствовао таквом састанку. Сматра да је од утицаја на понашање малих акционара била информација да држава тражи брокера, па су и мали акционари вероватно сматрали да је то готов посао, а могла је бити од утицаја и завршена процена од стране Института економских наука која је указивала на изузетно малу висину приносне методе.

Накнадно је сазнао и да су представници „Луке“ ишли у министарство на разговоре у циљу опструирања понуде за преузимање „Worldfina“, али им је тамо Мира Прокопијевић рекла да прво усвоје ту процену као књиговодствену вредност, па да онда виде шта даље да раде.

Сведок **Мирослав Мишковић** изјавио је у истрази да је његова улога у поступку давања понуде за преузимање била искључиво улога финансијског инвеститора, који није управљао предузећем „Worldfin“, већ је само преко њега улагао новац са могућношћу да профитира куповином „Луке Београд“ или да изгуби уложени новац. Одлуку да инвестира у куповину акција „Луке Београд“ донео је на основу информација које је прикупио о пословању „Луке“. Први разлог због кога се одлучио за куповину акција „Луке“ јесте изузетно атрактивно земљиште које поседује „Лука Београд“, које је близу центра града, а мањим делом и због лучке делатности. Није вршио неке посебне анализе пре уласка у посао са „Луком Београд“, јер је већ „шац“ методом, увидом у земљиште које „Лука“ поседује било јасно да је то добар посао. Његова идеја и добра намера била је да улаже у Србију, а данас има проблема управо због тога што се одлучио да улаже у Србију. Новац који је преко своје фирме са Кипра уложио у куповину акција „Луке“ потиче од продаје његове банке, дакле у питању је легалан новац. Са Миланом Беком није причао о начину на који ће Беко обезбедити новац за свој део улагања, јер није сматрао пристојним да о томе са њим прича. Није му познато на који начин је формирана цена од 800 динара по акцији која је понуђена за акције „Луке Београд“. У току трајања понуде за преузимање „Луке Београд“ није му било познато да је била наручена процена коју је вршио Институт економских наука, већ је за ту околност сазнао тек након покретања истраге. Више није сувласник у „Worldfin“, свој део је уступио по 1/3 удела својој деци, а 1/3 удела је продао Ивани Веселиновић. Након што је постао сувласник акција „Луке Београд“, колико је њему познато није вршена никаква процена имовине „Луке“. Од окривљених познаје Предрага Бубалу, али са њим никада није причао о „Луци Београд“, а верује да ни Бубалу није било познато у тренутку када је „Лука“ купована да иза „Worldfina“ делом стоји и Мишковић.

Сведок **Миланка Драгутиновић** учествовала је у интерној анализи имовине „Луке Београд“ која је рађена током 2004. године, и наглашава да су неколико година пре ове анализе почели бројни спорови око земљишта на коме је „Лука“ имала право трајног коришћења. Права на то земљиште полагали су „Слободна зона Београд“ и град Београд, због чега је „Лука“ водила велики број спорова, па је било врло тешко направити анализу имовине „Луке“ и приказати тачно шта припада „Луци“ а шта јој не припада. Други проблем је чинио велики број закупца који су улагали своја средства у простор „Луке“ у коме су складиштили ствари, па је „Лука“ са њима склапала уговоре по којима на основу својих улагања нису више били дужни да плаћају закупнину неко време, или су је плаћали по нижој цени. Међутим, по протеклу тог периода „Лука“ је кренула да наплаћује закупнине по редовној цени, па су многи од закупца кренули да тужбама оспоравају вредност ове закупнине.

Ова процена је рађена јер је једне године овлашћени ревизор дао примедбу да вредност основних средстава „Луке“ треба усагласити кроз њено књиговодство са Међународним рачуноводственим стандардима. Сведок се сећа и да су пре преузимања „Луке“ стигли неки резултати прелиминарне процене који су указивали да је вредност имовине „Луке“ знатно већа од приказане. У том тренутку је „Лука“

стабилно пословала, па је финансијски сектор имао проблем, јер ако би прокњижили ову нову вредност у пословним књигама, то би аутоматски повећало порезе и администрацију. Стога се размишљало на колегијумима шта „Лука“ да учини а да не „потоне“ након што се ова вредност искаже у књигама. Руководство је чекало да се процене скроз заврше, па да се потом та вредност спроведе кроз књиге.

Драгутиновићева је била у шоку када је након скупштине „Луке“ одржане у септембру 2005. године сазнала да је дата понуда за преузимање. На тој скупштини је директорка казала да се утврђивање вредности имовине „Луке“ приводи крају и да се назире већа вредност акција, након чега може да се размишља о модалитетима продаје акција. Те вечери јој је директорка Дробац саопштила да је предузеће „Worldfin“ S.A. дало понуду за преузимање „Луке Београд“, а пошто она није знала ко стоји иза те фирме, Драгутиновићева је исте вечери позвала телефоном мужа своје другарице који је добро информисан о тим стварима, и који јој је саопштио да иза „Worldfina“ стоје Беко и Мишковић.

На поменутој скупштини је Данијел Цвијетичанин објашњавао да је вредност од 10 евра реална, што се и њој чинило логично, пошто је знала колико је тешко утврдити шта јесте имовина „Луке“ а шта није. Створила се таква клима да су сви акционари кренули да трагају за информацијама које би им дале одговор да ли да продају своје акције по понуђеној цени или да то не учине. Две су ствари биле кључне за доношење ове одлуке: прво, да ли ће уследити нека контрапонура, и друго, да ли ће држава продати свој пакет акција или неће, јер уколико држава прода свој пакет акција, акционарима је било јасно да ће понудилац лако намаћи већински управљачки пакет од 51% акција.

Држава дуго није заузимала било какав став везан за понуду за преузимање. Сведок се сећа да су покојни Зарић и Милан Карановић отишли на састанак код Бубала и вратили се са информацијом да је држава одлучила да прода свој пакет акција „Луке“. Нико није имао разлога да сумња у веродостојност ове информације, пошто су њих двојица били највећи заговорници тога да се „Лука Београд“ не продаје. Након овога су мали акционари „потонули“ и пред крај рока их је већина депоновала своје акције. Овај део сведочења Драгутиновићеве у потпуности потврђује став тужилаштва да је држава својом одлуком о продаји акција из државног пакета директно омогућила успех дате понуде за преузимање.

„Лука“ је у периоду пре давања понуде за преузимање тражила стратешког партнера са којим би наставила лучку делатност, а након спровођења процене имовине „Луке“ одлучивало би се о начину продаје акција, или је барем такав утисак сведок имао о политици руководства.

Што се тиче процене Института економских наука, сведок је и на седници Управног одбора „Луке“ одржаној у јулу 2005. године казала да сматра да се са том проценом ништа не може чинити док се она не спроведе кроз пословне књиге и да ће тек тада ова процена бити релевантна. Она је на поменутој седници изјавила да ће бити велики проблем ако се тај елаборат не спроведе кроз земљишне књиге, јер би то значило да неко скрива праву вредност имовине „Луке“.

Није јој познат допис „Београдске берзе“ из јуна 2004. године у коме берза упозорава „Луку“ да је дужна да се укључи на тржиште хартија од вредности у року

од три дана, јер да јој је тај допис дошао у руке, сигурно би предузела нешто поводом тога. Сматрамо да у овом делу исказ сведока није истинит, јер су запослени у Луци знали за ову обавезу, али из других разлога су донели одлуку да се још увек не излази на берзу.

Вука Делибашића је упознала тек након давања понуде за преузимање, а за предузеће „Фокус“ уопште није чула. Позната јој је околност да је „Лука“ упутила дописе надлежним државним органима да је процена вредности имовине „Луке“ у току, а сви у „Луци“ су се некако надали да држава ипак на крају неће продати свој пакет акција.

Сведок **Миломир Новосел** у истрази је рекао да се на скупштини „Луке“ из септембра 2005. године разматрала могућност продаје акција „Луке“. На тој скупштини директорка Дрбац је обавестила присутне да Институт економских наука врши процену вредности акција „Луке“ и казала присутнима да ће вредност бити нешто преко 20 евра по акцији. После скупштине сведок је сазнао да је дата понуда за преузимање „Луке“. Своје акције продао је у другом кругу понуде за преузимање, а не у првом.

Колико је њему било познато, интерне процене које су вршили запослени у „Луци“ су указивале да ће вредност акција бити неких 10 евра по акцији, али су у „Луци“ сматрали да није узет у обзир један број објеката који је у међувремену изграђен, те да стога ова процена није добра, па је наручена нова процена.

Лично се као акционар и неко ко је запослен у „Луци“ никада није обраћао менаџменту са питањем зашто се „Лука“ не продаје, из једноставног разлога што му је одговарало стање какво је постојало, пошто је „Лука“ у том тренутку била стабилно предузеће са редовним платама. Велики број малих акционара продао је своје акције након што је држава продала свој пакет акција.

Сведоку пре одржавања скупштине у септембру 2005. године није било познато да постоји неко заинтересован за куповину акција „Луке“ и тек после преузимања акција сазнао је ко стоји иза „Worldfina“, односно да су у питању Беко и Мишковић. Налаз Института економских наука никада није видео, а сматра да су сви акционари самостално одлучивали да ли ће продавати своје акције или неће.

Сведок **Мира Прокопијевић** је у исказу из истраге навела да се сећа да је током јуна 2005. године у Министарству привреде био одржан један састанак са представницима „Луке“ који је везан за процену имовине „Луке“. Том разговору је присуствовао Данијел Цвијетичанин и још неколико људи из „Луке Београд“, и на састанку се разговарало о процени имовине „Луке“ и како би се спроводио поступак процене. Било је речи и о специфичностима делатности „Луке“ и о ревизији од стране овлашћеног ревизора за велика правна лица, што „Лука“ свакако јесте. Све су то била уобичајене теме за разговор са представницима једног предузећа које се налазило у поступку својинске трансформације. Поред тога, сведок се сећа да је присуствовала и седници скупштинског Одбора за приватизацију, на којој су разматране опције за продају портфеља акција „Луке“ у државном власништву.

До састанка са представницима „Луке“ дошло је на њихову иницијативу, преко дописа који је упућен Министарству привреде. Сведок је у тренутку вођења

разговора са представницима „Луке“ радила као помоћник министра Бубала. Колико се сећа, у то време је постојала нека процена вредности капитала „Луке“ која је потицала још из 1998. или 1999. године, а која је гласила на неких сто милиона немачких марака. Обавеза „Луке“ по Закону о рачуноводству и ревизији налагале су да се примене међународни стандарди рачуноводства и ревизије и да се књиге „Луке“ усагласе са њима.

Разговор који је водила са представницима „Луке“ био је саветодавног карактера, и улазио је у делокруг послова који је иначе обављала и није се ни на који начин разликовао од разговора које је водила са представницима других фирми које су биле у сличној ситуацији. Питала је представнике „Луке“ да ли имају нерешених имовинскоправних послова, да ли су велико или средње правно лице и др. Поред тога њено питање за представнике „Луке“ било је зашто већ нису усагласили књиговодство „Луке“ са овим стандардима, а затим их је замолила да о тој процени обавесте Акцијски фонд, као и Министарство привреде као орган који врши надзор над Акцијским фондом. Познато јој је да је потом дошао допис из „Луке“ у Министарство, а она га је потом проследила и Акцијском фонду како би могао да предузме мере из своје надлежности. О овом допису разговарала је са државним секретаром Зором Симовић, а не сећа се да је на ту тему разговарала са министром Бубалом.

Поменути допис је морала да проследи Акцијском фонду, пошто је он имао базу података о свим субјектима приватизације, и у њу су се уносили сви подаци од значаја. Податак да неко привредно друштво врши процену вредности у циљу утврђивања истините реалне тржишне вредности свакако је представљао податак од значаја. Чињеница да се ради процена вредности капитала указивала је да ће том проценом бити проверени и финансијски извештаји.

Агенција за приватизацију била је овлашћена да донесе одлуку о продаји државног капитала, и ту одлуку достављала би Акцијском фонду који би преко овлашћених учесника на финансијском тржишту вршио продају. Између Агенције за приватизацију и Министарства привреде постојала је одређена координација приликом продаје пакета државних акција, и она је вршена кроз разне састанке и кроз писану кореспонденцију. Што се тиче „Луке“, не може да се сети да ли је на неком од колегијума било речи конкретно о продаји пакета акција „Луке“.

Надзорни орган у поступку приватизације било је Министарство привреде, с тим што се тај надзор могао вршити по иницијативи са стране или по службеној дужности. У већем броју случајева надзор је вршен по нечијој иницијативи, али је било и случајева вршења надзора по службеној дужности. Решење о покретању надзора доносио је министар, а најчешће би први корак био прибављање релевантне документације од Агенције за приватизацију и Акцијског фонда.

Упозната је са тим да су и Агенција за приватизацију и Акцијски фонд имали секторе чији је задатак био да се баве анализом предузећа у којима је продаван државни капитал. У оквирима ових сектора постојале су обавезе да се воде евиденције о државном портфељу акција, да прикупљају писма заинтересованости, да обрађују финансијске показатеље и све што је потребно за анализу тог портфеља, односно да кроз један аналитички посао раде припрему о избору метода продаје акција, као и о давању налога за продају.

У том периоду постојала су три начина продаје акција: преко берзе, преко понуде за преузимање и преко тендера. Службе Акцијског фонда и Агенције за приватизацију биле су дужне да ураде упоредну анализу за примену различитих метода продаје, што би у ствари обухватало оцену целисходности продаје у смислу остваривања што већег прихода за државу. Акцијски фонд је био обавезан да поступа по налогу Агенције за приватизацију, изузев у ситуацији када би одлука Агенције за приватизацију била незаконита.

Сведок **Мирко Васиљевић** казао је у истрази да сматра да је обавеза „Луке“ да изађе на берзу била упитна. Наиме, закон јесте обавезивао предузећа да изађу на берзанско тржиште. Међутим, „Лука“ није емитовала своје акције по закону из 2002. године, већ је то учинила по Закону о својинској трансформацији из 1997. године. Поводом тога, Комисија за хартије од вредности дала је своје мишљење да предузећа које су пре овог закона из 2002. године емитовала своје акције, немају обавезу да изађу на берзу. Ово мишљење Комисије за хартије од вредности као надзорног органа свакако је релевантно. У том смислу Комисија за хартије од вредности предложила је измене закона које су реализоване током 2006. године, па је „Лука“ током 2007. године изашла на берзу. Да „Лука“ у 2005. години није имала обавезу изласка на берзу сведочи и допис „Београдске берзе“ у коме она наводи 418 предузећа која нису поступила по обавези предвиђеној законом из 2002. године, а на том списку се није налазила „Лука“. Сматрамо да је у питању сведоково право да слободно тумачи ове одредбе закона, али је став тужилаштва да обавеза изласка на берзу „Луке Београд“ није била упитна и да су како припадници менаџмента, тако и мали акционари знали за ту обавезу, на коју их је уосталом упозоравао и Акцијски фонд, али је нису поштовали.

Исто тако, пре измена Закона о Акцијском фонду из јуна 2005. године није било могуће купити државни пакет акција путем понуде за преузимање, што је одобрено овим изменама. Пошто држава до ових измена није могла продати државни пакет акција, реална процена је била да понуда за преузимање не би успела, што се показало и код „Луке Београд“. Наиме, до 26.09.2005. године у 24.00 било је депоновано тек неких 3% акција по датој понуди за преузимање, да би наредног дана у штампи било објављено да је Агенција за приватизацију дала налог за продају државног пакета акција, што је потом проузроковало тзв. акционарски стампедо. У периоду када је дата понуда за преузимање, УО „Луке“ није био овлашћен да предузима било какве мере у циљу олструкције понуде, јер су законска решења била таква.

Када су извршене измене закона из јуна 2005. године, и када је постало јасно да и држава може да прода свој пакет акција путем понуде за преузимање, „Лука“ је у јулу 2005. године одржала седницу управног одбора. Размишљање менаџмента „Луке“ увек је ишло ка томе да је „Лука“ предузеће од стратешког значаја за државу и да се држава у неком тренутку мора укључити у секундарну приватизацију „Луке“. Због тога су из „Луке“ у јулу 2005. године упућени дописи којима се сви релевантни државни органи обавештавају о томе да је у току процена имовине „Луке“ и да се очекује знатно већа вредност те имовине, као и да ће процена бити готова до септембра. Током августа је поводом „Луке“ у Министарству привреде одржан састанак на коме је кратко присуствовао и министар Бубало, као и представници „Луке“. Пошто је министар био кратко присутан, представници

„Луке“ углавном су водили разговоре са Миром Прокопијевић, а генерални утисак који су понели са тог састанка је да држава нема никакву стратегију везану за „Луку“ и државни портфељ акција у њој. Ако би се поредио исказ сведока Васиљевића са исказима окр. Косовца и сведока Цвијетичанина, може се само закључити да тај утисак није био генералан, како то сведок Васиљевић мисли.

Сведок се сећа интерне процене вршене 2004. године, а тај елаборат је носио назив „Пословне информације о Луци Београд“, али пошто је био пословна тајна тај елаборат никада није био предочен сведоку. На једној од седница УО „Луке“ предложено је да се уради сажета верзија овог елабората, која би се могла давати заинтересованима, док би се комплетан елаборат давао само озбиљним купцима. Покојни Зарић био је најгласнији у заступању става да се интерна процена не може прихватити као званична, па је тај став прихваћен и закључен је уговор са Институтом економских наука као лиценцираним процењивачем. Институт је пробио рокове који су му уговором били дати, и у јуну 2005. године дао је тек прелиминарну процену. Прелиминарни резултати представљени су надлежним државним институцијама, а комплетна процена достављена је „Луци“ 27.09.2005. године.

Васиљевић се сећа да је Данијел Цвијетичанин на седници одржаној 15.07.2005. године инсистирао да се прокњижење нове вредности имовине „Луке“ уради са 01.01.2006. године, јер је према тада важећим рачуноводственим прописима било могуће пролонгирати обавезу примене међународних стандарда. Свој предлог Цвијетичанин је образлагао тако што је тврдио да Управни одбор мора да се определи, јер већа вредност имовине повлачи и знатно већу амортизацију што ће водити „Луку“ у губитке и даље произвести снижење цена акција „Луке“. Са друге стране, кориговање цене процењене по нето вредности имовине приносном методом смањило би амортизацију и не би водило „Луку“ ка пословању са губицима.

Након што је дата понуда за преузимање „Луке“, сведока је позвао финансијски директор „Луке“ који му је саопштио да Управни одбор треба да изда обавештење акционарима, са чим се сведок сложио, пошто је сматрао да Управни одбор треба да се определи у односу на понуду. Послато је писмо свим акционарима да ће 21.09.2005. године у дневном листу „Политика“ бити објављено обавештење о ставу УО „Луке“. Акционари су том приликом били обавештени о резултатима прелиминарне процене и било им је препоручено да прво виде да ли ће бити конкурентске понуде, као и да сачекају став државе везан за државни портфељ акција, па да тек након тога донесу одлуку да ли ће продати своје акције или неће. На овај начин је Управни одбор прећутно сугерисао акционарима да се суздрже од продаје, па су због тога многи чланови Управног одбора након преузимања „Луке“ избачени из Управног одбора.

О интересовањима финансијских фондова за „Луку“ сазнао је још 2004. године, али тада та интересовања нису била озбиљна, јер да у била озбиљна то би захтевало да се Управни одбор састане и да расправља о томе. Што се тиче динамике депоновања, мисли да је током трајања понуде штампа објављивала ток депоновања акција. Што се тиче Управног одбора, његова дужност је била стално информисање акционара, и сведок је мишљења да је Управни одбор ту своју активност добро обављао, како кроз сталну комуникацију са удружењима акционара „Луке“, тако и кроз обавештавање акционара које је вршено преко дневног листа „Политика“.

Колико је сведоку познато, мали акционари никада нису упутили менаџменту „Луке“ захтев да „Лука“ изађе на берзу, а сеће се и да је генерална директорка Дробац на некој од седница Управног одбора изјавила да су акционари тражили да се не излази на берзу док се не заврши нова процена. На акционаре није смело да утиче директно у смислу да им се говори да ли да продају или да не продају своје акције, али по овој понуди је сасвим легално било издати саопштење са садржином какву је имало саопштење које је издао УО „Луке“ у „Политици“. Акционари који су депоновали своје акције имали су законску могућност да те акције повуку до краја трајања понуде. Исто тако, акционари су могли и сами да изађу на берзу уколико се организују, а за акционаре „Луке Београд“ може се рећи да су били прилично добро организовани.

Сведок **Миша Петровић** казао је да је током преузимања „Луке Београд“ 2005. године радио у Агенцији за приватизацију. Запослени у Агенцији за приватизацију, конкретно у Центру за тржиште капитала, нису били упознати са новом проценом коју је вршио Институт економских наука, и сматрали су да је цена из понуде за преузимање пристојна цена. Тачно је да „Лука“ није имала акције листиране на берзи, али се може рећи и да је понуда за преузимање била један облик формирања тржишта, без улажења у разлоге зашто нико у конкретном случају није дао контрапону. У периоду док је сведок радио у Центру за тржиште капитала Агенције за приватизацију, директор Центра био је Алексеј Мисаиловић, а директор Агенције за приватизацију био је Миодраг Ђорђевић. Агенција за приватизацију је доносила одлуку о продаји акција из портфеља државе, а Акцијски фонд је спроводио поступак продаје.

Поступање Агенције за приватизацију се разликовало од тога да ли се акције котирају на берзи или је дата понуда за њихово преузимање. Код понуде за преузимање, Агенција за приватизацију је била дужна да у року у коме траје понуда сагледа који број акција се нуди и која је њихова цена. Ако се акцијама није трговало на берзи, као код „Луке“, као критеријум на основу кога је Агенција за приватизацију доносила одлуку узимала се књиговодствена вредност акција. Од прве понуде за преузимање у Агенцији за приватизацију је успостављена пракса да се не врши дубља анализа капитала предузећа за које је понуда дата. Важан фактор због кога се није вршила анализу представљало је време, јер је за темељну анализу капитала предузећа било потребно барем месец или два дана, па у року у коме су трајале понуде за преузимање није било времена да се такве анализе изврше. Други разлог је било то што Агенција за приватизацију није имала никакве користи од продаје акција из портфеља Акцијског фонда, већ је то само био трошак за Агенцију.

Овај део сведочења сведока Петровића најбоље одсликава какав накардан и незаконит став у поступању са акцијама из државног портфеља је имала Агенција за приватизацију. Како је могуће да државни орган који је био дужан да се труди да максимизира профит државе дозвољава себи да не врши анализе вредности акција пре него што донесе одлуку да ли ће продати акције по понуди или то неће учинити? Да ли је могуће да се улога Агенције за приватизацију код понуде за преузимање, као трећег државног органа у ланцу (после Комисије за хартије од вредности и Агенције за приватизацију) своди на рађење истог посла – упоређивање цене из понуде са књиговодственом вредношћу?

Петровић даље каже да закон није постављао препреке да се Агенција за приватизацију обрати предузећу чије се акције продају ради провере вредности капитала, али то није била пракса у раду Агенције за приватизацију, пошто се претпостављало да су биланси тачни, као и да ће предузеће само да изађе у јавност ако постоји нека неусклађеност. На овом месту морамо да констатујемо да је „Лука Београд“ управо изашла ка државним органима упућујући им дописе којима их упозорава на ову неусклађеност, али нико није реаговао на та упозорења „Луке“.

У време када је донета одлука да се депонује државни пакет акција „Луке“ сведоку није било познато да је „Лука“ слала допис Агенцији за приватизацију у коме је назначено да је у току нова процена капитала друштва и да се очекује много већа књиговодствена вредност, већ је то тек накнадно сазнао. Такође му није познато да је та процена накнадно достављена Агенцији за приватизацију, пошто није заведена у њиховој архиви. Да је знао за овај допис, заказао би састанак са људима из „Луке“ како би проверио веродостојност информације о висини цене акција, а верује да би то питање требало подићи и на виши ниво, односно на ниво министарства и ту донети одлуку. Очигледно је овде реч о још једном у ланцу „необавештених“ државних службеника и функционера који су поступали у предмету продаје државног пакета акција „Луке Београд“.

Закључак да је цена дата у понуди за преузимање солидна, донео је на основу два показатеља: први је то што је понуђена цена била изнад књиговодствене, пошто сведок и његове колеге из Центра за тржиште капитала нису знали за нову процену; други разлог је то што нико није дао контрапонуду, што говори у прилог тези да је понуђена цена реална. Сведок је чуо за појам пажње доброг стручњака, и мисли да је Акцијски законом био обавезан да поступа са тим степеном пажње, а познато му је да се Акцијски фонд тако понашао у неким случајевима када су вршене докапитализације.

Сведок сматра да је Агенција за приватизацију законито поступала када је размотрила понуду за преузимање „Луке“, у ситуацији када се акцијама „Луке“ није трговало на берзи. Важан моменат је био и постојање рока од шест година за окончање процеса приватизације, који је дат у Закону о приватизацији из 2001. године.

Поступак за одлучивање о датој понуди је текао тако што када понуда стигне у Агенцију за приватизацију, запослени који је за то задужен припреми све елементе неопходне за сагледавање понуде. У периоду када је дата понуда за преузимање „Луке“, овим послом бавила се Слађана Ђапић. Након прикупљања информација, она би све што је прикупљено давала директору Центра за тржиште капитала, а он би даље о томе обавештавао своје претпостављене.

На предлог Центра за тржиште капитала, одлуку о прихватању понуде за преузимање доносио би директор Агенције за приватизацију. Та одлука била је обавезујућа за Акцијски фонд. У случају „Луке“, одлука о прихватању понуде за преузимање прослеђена је Акцијском фонду неколико дана пре истека понуде, чини му се негде 27.09.2005. године. Обично је Агенција ову одлуку доносила пред крај понуде, како се не би утицало на мале акционаре. Док је понуда трајала, мали акционари су често звали у Агенцију да се распитају какав је став државе око

продаје акција, али је одлука Агенције за приватизацију била да се не дају информације акционарима. Колико је сведоку познато, у току трајања понуде за преузимање није било сусрета руководиоца Агенције са малим акционарима „Луке“.

Сведок **Младен Лукић** изјавио је током истраге да је као заступник малих акционара учествовао на једној седници у „Луци Београд“ током септембра 2005. године, на којој је било речи да се ради процена од стране Института економских наука, да се очекује да ће процена довести до веће цене и да би цео поступак требао да буде готов до Нове године. Том приликом је директорка Дрбац изјавила да се очекује цена акција од 22 до 23 евра, да би потом Данијел Цвијетичанин изнео супротан став казавши да акционари не би требало да очекују већу цену од 10 евра по акцији. Овај раскорак у мишљењима директорке и Цвијетичанина изазвао је нелагодност код акционара „Луке“. Том приликом је директорка Дрбац изјавила и да мисли да до продаје „Луке“ неће доћи скоро.

Наредног дана након ове скупштине сведок је сазнао да је дата понуда за преузимање, што је негативно утицало на акционаре и кренула су окупљања испред управне зграде, где су окупљени тражили упутства од менаџмента како да се поставе у односу на понуду. Тим поводом је и покојни председник синдиката Зарић ишао у Министарство на састанак. Иако лично није разговарао са Зарићем, после тог Зарићевог одласка на састанак сазнало се да је држава решила да прода акције. Ово је веома дестимулативно деловало на запослене, који су почели да резонују како морају да продају акције, јер ако држава продаје свој пакет акција, купац ће лако намаћи још 10-11% акција и постати већински власник „Луке“. И сам сведок је одлучио да прода своје акције када је чуо да ће држава продати свој пакет акција.

Сведок **Оливера Савовић** у истрази је навела да је радила као секретар у Комисији за хартије од вредности и њен задатак био је да омогући функционисање Комисије у организационом смислу. Пре давања понуде за преузимање сећа се да је током 2005. године „Лука“ доставила Комисији некомплетну документацију, па јој је Комисија слала опомене и тражила да допуни документацију. Када је Комисија примила понуду за преузимање „Луке“ 06.09.2005. године, колегиница која је радила на валидности документације предложила је Комисији да одобри понуду, па је дана 09.09.2005. године ова понуда одобрена.

Седнице Комисије су заказиване по одређеном распореду који је прављен и увек је постојао унапред предвиђен дневни ред, али се у пракси дешавало да се тај ред измени и пред саму седницу. Код датих понуда за преузимање Комисија је и иначе интерно себи одредила кратак рок за разматрање дате понуде, и свака понуда није смела да чека више од седам дана, што је касније ушло и у закон. Овакав став је Комисија заузела јер су понуде за преузимање најчешће подразумевале да је велики новац у игри, па су сви били нестрпљиви да новац не стоји блокиран, а Комисија је ионако доносила само формалну одлуку да ли понуда испуњава законом предвиђене услове или не.

По пристизању понуде, задатак обрађивача те понуде увек се састојао у томе да утврди да ли недостаје неки од потребних докумената, и да тражи да се документација допуни уколико нешто недостаје. Што се тиче понуђене цене, Комисија за хартије од вредности је само проверавала да ли је она изнад процењене

или књиговодствене вредности акција. По мишљењу сведока, једина реална цена акција је била она коју даје тржиште, али у време давања понуде за преузимање „Луке“ није било законских механизма да се предузећа натерају да изађу на тржиште. Књиговодствену цену акција комисија је утврђивала из завршних рачуна које би предузећа достављала. Задатак Комисије није био да улази у то да ли је књиговодствена вредност акција реална или није. Познат јој је инестициони фонд „Ашмор“, али не може да се сети да ли је тај Фонд давао понуду за преузимање „Луке“.

Сведок **Радмило Милошевић** казао је у истрази да је био председник Управног одбора Агенције за приватизацију. Управни одбор се није бавио контролом поступка приватизације предузећа, већ је само усвајао план по коме је требала да се обавља приватизација предузећа током године, али и на месечном нивоу. Поред тога, Управни одбор добијао је и извештаје о томе које од планираних приватизација су успешно извршене.

Став који је сведок у Управном одбору заузео био је да држава не треба да продаје свој пакет акција док мали акционари не донесу одлуку како ће да поступају са својим пакетом акција, и од тог времена је држава почела да продаје своје акције тек након малих акционара, као код приватизације „Књаза Милоша“. Није сигуран ко је доносио одлуке о отуђењу државног пакета акција, да ли директор Агенције за приватизацију или Министарство привреде, можда чак и Влада Републике Србије. Није му познато ни да ли је вршено право надзора од стране Министарства привреде над Агенцијом за приватизацију, али верује да је постојала контрола и сарадња између надлежних служби.

Сведок не зна да ли су у Агенцији за приватизацију постојале службе надлежне за анализу датих понуда за преузимање. Извештај који је Агенција за приватизацију подносила Управном одбору увек је био кратак, без неких детаља о приватизацијама. Управни одбор није могао да захтева да се проверава да ли је књиговодствена вредност реална или није. Логично је било очекивати да свако предузеће које је предмет приватизације има жељу да се прода што скупље, јер би самим тим и акције акционара биле вредније. Нема сазнања о томе да ли је неко обавештавао Агенцију за приватизацију да је у току нова процена вредности капитала „Луке Београд“.

Сведок **Славомир Вулетић** навео је током истраге да је радио као помоћник министра за привреду Предрага Бубала у Сектору за приватизацију. Његов сектор био је надлежан за приватизацију предузећа која су имала већински државни или друштвени капитал, а све у складу са Законом о приватизацији. Са друге стране, преузимање „Луке Београд“ вршено је у складу са Законом о Акцијском фонду, где је Агенција за приватизацију доносила одлуку о продаји мањинског пакета државних акција, а Акцијски фонд је потом извршавао ту одлуку. Сведок у процесу продаје државног пакета акција „Луке“ уопште није био ангажован.

Сектор у коме је сведок радио имао је Одељење за приватизацију и реструктурирање, као и Одељење за надзор, с тим што је ово друго вршило само надзор над поступком приватизације предузећа која су имала већински државни или друштвени капитал. Министарство је надзор могло да врши по нечијој иницијативи или уколико и само сазна да нешто није у реду по службеној дужности. Када је у

питању продаја акција из портфеља Акијског фонда, надзор над том активношћу требао би по природи ствари да врши Сектор за тржиште капитала, на чијем челу се налазила Мира Прокопијевић.

Када би у његовом Сектору био вршен надзор, Министарство би прво захтевало све потребне информације од Агенције за приватизацију, након чега би Министарство доносило закључак у коме би било наведено како треба поступити. Ако је у питању био проблем који превазилази капацитете Министарства, странке би биле упућиване на надлежни суд.

Сведок **Стојанка Вучковић** објаснила је у истрази да је била шеф Административно-техничког одсека у Министарству привреде и њен посао био је да се стара о исправности документације у Министарству и да координира службе, али конкретно са предметом „Лука Београд“ није имала додирних тачака. Иако на самом предмету није радила, пошто је сва пошта пролазила кроз њене руке, имала је увид у све дописе који су се тicali „Луке“. Мали акционари „Луке“ су звали и обавештавали Министарство да је у току процена вредности „Луке“, али поступак није могао вечно да се пролонгира због тога што процена траје. Позиви акционара нису били од значаја, само да је процена стигла на папиру могла би бити узета у обзир.

На колегијумима који су држани у Министарству било је у то време доста речи о приватизацијама пошто је то била тада врло жива активност, али су на тим колегијумима углавном помињане бројке и шта је од приватизација реализовано, како би се о томе обавестила Влада. Када би се на колегијумима расправљало о понудама великих инвеститора, све је било подложно анализи, јер су постојале процедуре по којима би продаја морала да се врши.

Није упозната са дописом „Луке“ из јуна 2005. године, а сећа се да је на колегијумима у Министарству привреде помињана „Лука“, с обзиром на то да је у питању велико и стратешко предузеће, попут лука у другим државама. Сећа се да је видела Милана Бека 4-5 пута у Министарству привреде, али то је било за укупно четири године колико је тамо радила као помоћник министра. Не може да се сети да ли је у Министарству одржан неки састанак поводом „Луке“, али претпоставља да јесте.

Сведок **Душан Векић** рекао је у истрази да су у „Луци“ практично сви били ошамућени када су чули да је дата понуда за преузимање, чиме су доведени у мат позицију, јер нису знали ко стоји иза купца. Сведок се консултовао са директорком Дробац и директором Косовцем, али су му они казали да је најбоље да свако сам одлучи да ли ће да прода или неће, али ако се не продају акције, после може доћи до губитка радног места. И из овог дела сведочења Векића може се закључити да су интерно окривљена Дробац и окривљени Косовац индиректно стављали до знања малим акционарима да би било пожељно да продају акције.

Сведок сматра да има доста „криваца“ за продају „Луке“ и да су томе кумовали Цвијетичанин и професори са Правног и Саобраћајног факултета који су били у Управном одбору. Против продаје „Луке“ се највише борио покојни Зарић, који је лично ишао и код министра Бубала и носио му процену, али је по повратку са

састанка са Бубалом пок. Зарић изјавио да Бубало није хтео да дискутује о „Луци“, да је то готово и да је „Лука“ продата.

Од момента када је ангажован Институт економских наука за вршење процене сведок је био упознат са тиме. О томе га је обавестила директорка Дробац, која му је казала да се очекује већа вредност акција, негде између 22 и 23 евра.

Сећа се и да је видео Вука Делибашића у „Луци Београд“ и питао га шта мисли, да ли треба да прода акције, а овај му је рекао да је за њега најбоље да прода акције, јер ко зна ко ће после доћи и шта ће после бити, а Делибашић је био тада саветник код Милана Бека. Пошто се није знало ко стоји иза понуђача, сведок је извео закључак да понуду треба прихватити да се не би дошло у ситуацију да се буде шиканиран.

Сведока је изненадило и то што Институт није завршио своју процену на време када је то уговорено, јер када се неко прихвати посла требао би да се придржава предвиђених рокова. На питање докле се стигло са проценом, од менаџмента би стизао одговор да се процена још ради и да се очекује цена од 22 до 23 евра по једној акцији. Исказ овог сведока потврђује наводе оптужнице да је менаџмент „Луке Београд“ на челу са окривљенима Дропчевом и Косовцем одговоран за одуговлачење процене од стране Института економских наука, јер је својом пасивношћу дозволио да се процена не изврши у уговореним роковима.

Било му је познато да се ради неки елаборат током 2004. године у „Луци“, али није упознат са детаљима његове израде. Од покојног Зарића и још неких људи из „Луке“ чуо је да је Цвијетичанин на неком састанку још у периоду док је трајала понуда за преузимање рекао присутнима да је све готово и да је „Лука“ продата. Има сазнања да је око тога колика је књиговодствена вредност акција „Луке“ расправљано још у току 2004. године.

Сведок **Владета Благојевић** навео је да му је познато да је цена која је била понуђена од стране „Worldfina“ за акције „Луке Београд“ била неких 800 динара по акцији. Познато му је и да је вршена процена од стране Института економских наука, која није била завршена, а чуо је да је по тој процени фер вредност акција требала да буде око 22 евра по акцији. Међутим, и да су ти резултати добијени на време, постављало се питање да ли би се вршила промена књиговодствене вредности акција, јер би то могло да одведе „Луку“ у губитак. Сведок је био скептичан према изменама вредности, јер уколико би се оне извршиле и потом довеле до тога да се прикаже губитак, питање је ко би после купио губиташа. Благојевић је као саобраћајни инжењер био заљубљен у лучку делатност и на памет му није падало да неко може да купи „Луку“ и да потом измени лучку делатност у нешто друго.

Процена од стране Института је била наручена да би се добила објективна процена са стране, мада је сведок мишљења да су већ имали објективну процену која је интерно урађена од стране служби „Луке“. Он сматра да је „Лука“ имала сасвим способне и компетентне људе који су ваљано урадили још ту прву процену. Интерна процена показивала је да је вредност око 20 евра по акцији, али је она одрађена без приносне и ликвидационе методе.

Није му позната фирма „Фокус капитал партнерс“, а Вука Делибашића је видео укупно два пута. Сећа се да су у то време радници почели да праве неку „револуцију“ у „Луци“ и да су оптуживали руководство да је „Лука“ продата, а он је свима одговарао да сами одлуче да ли ће продати своје акције или неће. Радници у „Луци“ су се плашили шта ће се догодити ако „Лука“ прода свој пакет акција и онда купац откупи преко 50% акција, па ће због тога остале акције постати само безвредни папири, због чега је и сам Благојевић продао своје акције. Када је стигла понуда за преузимање, сведок није био у Београду, али су га обавестили да заседа Управни одбор „Луке“ и он је одмах дошао у „Луку“, и тамо је на састанку упознао Делибашића. Други пут је Делибашића видео након откупа акција, када је као члан УО „Луке“ давао оставку на ту функцију. Први пут када је видео Делибашића, он је дошао у „Луку“ са још двојицом и уверавао присутне да је понуђена цена ваљано утврђена. Сведок је сматрао да је понуђена цена ниска на основу процене од 22 евра по акцији, за коју је чуо да је при крају.

„Лука“ је одабрала Институт за вршење процене како би проверила интерно рађену процену која је указивала на 20 евра по акцији „Луке“, зато што се хтело да једна респектабилна кућа изврши ту процену, па да то буде званична процена и за државу и за све остале. Књиговодствена вредност не би била промењена барем до краја године, како се не би исказали губици. Сећа се да је на некој од седница био и представник Института који је казао да процена још није готова, али да она указује на цену акција од 22 евра, како је касније и процењено. Завршена процена је стигла у „Луку“ када је понуда за преузимање већ трајала.

Покојни Зарић је ишао код министра Бубала и носио му ову процену, али му је Бубало казао да ће држава продати своје акције, јер нико не може да гарантује да ће неко дати већу понуду од ове. Након тога, сви у „Луци“ су кренули да продају своје акције, а све ово се одвијало при крају трајања понуде. Није му познато да ли је било сусрета менаџмента „Луке“ са надлежним органима државе, нити да ли је менаџмент обавештавао државне органе да је наручена процена од стране Института економских наука. Није знао ни како је текла динамика депоновања акција.

Управни одбор је изразио свој став кроз саопштење дато у дневном листу „Политика“, али је чињеница да Управни одбор није смео јасно акционарима да каже да ли да депонује акције или не. Сведок ни својим најближим пријатељима није хтео да саветује шта да раде, јер је то било врло незахвално. Процену Института је видео, али је није прочитао, пошто је већ тада била дата понуда за преузимање. Процена коју су интерно радили у „Луци“ 2004. године проглашена је за пословну тајну и није показивана свакоме. Сведок је био против тога да Институт врши процену, јер је сматрао да је интерна процена одлично урађена и да на њу треба само додати вредност новоизграђеног пристаништа, у коју је уложено неких милион евра.

Сведок **Владета Чолић** рекао је у истрази да је радио у УО „Луке“ од 1997. године и да може да констатује да је „Лука“ дуги низ година била једно стабилно предузеће без негативности. У јулу 2005. године УО „Луке“ је имао седницу на којој је коментарисана прелиминарна процена Института економских наука, који је ангажован након што је установљено да последња процењена вредност „Луке“ датира из 1998. године и да је врло ниско постављена. Том приликом је речено да ће

коначна процена бити завршена у септембру, али је Косовац нагласио да не би било упутно одмах нову вредност спровести кроз књиге, јер би „појела“ сву добит „Луке“ и први пут би „Лука“ имала негативан биланс. Стога је одлучено да се нова вредност прикаже од 01.01.2006. године. Из сведочења овог сведока утврђује се да је окр. Косовац био тај који је на Управном одбору „Луке“ пледирао став да коначну процену не треба спроводити кроз књиге до краја 2005. године, чиме је допринио одуговлачењу спровођења те процене кроз књиговодство, а што је директно допринело продаји „Луке Београд“ по цени из понуде за преузимање.

Сведок је навео и да му је директорка Дробац рекла да је била код министра Бубала и казала му за процену од стране Института, а Бубало је похвалио менаџмент „Луке“ што раде нову процену. Нажалост, након тога се сведок разболео и све око преузимања је сазнао од других лица или из новина.

Од 1998. године до 2005. године било је доста инвестиционих улагања у „Луку“, пре свега у разна складишта, велики паркинг простор који је изграђен и др. Нису му познати ни „Фокус“ ни Вук Делибашић. Познат му је елаборат „Подаци о Луци Београд“ из 2004. године, кроз који је „Лука“ хтела да упозна озбиљне партнере са својим деловањем. Пошто је то била практично лична карта „Луке“ коју би неко могао да злоупотреби и искористи, тај елаборат је проглашен пословном тајном. Институт је потом ангажован из жеље да се ангажује стручни кадар који би реално проценио „Луку“.

Питао је људе из „Луке“ зашто је директорка Дробац ишла код министра Бубала на разговор, на шта му је речено да то мора да се уради јер је држава власник 40% акција „Луке“. На берзу се није излазило јер се чекало да се проценом добије нека фер вредност, па да се потом изађе на берзу. Накнадно је сазнао да је постојала законска обавеза изласка на берзу, а за то се он тада није интересовао јер није у питању било нешто из његове струке.

У периоду када је „Лука“ продата сведок је био у болници, и за понуду за преузимање је сазнао из новина, па је иза тога позвао сведока Владету Благојевића и питао га што продају „Луку“, а овај му је одговорио да не продају они „Луку“ већ држава. Потом га је Чолић питао шта да ради са акцијама, а Благојевић му је одговорио да сачека, па му је накнадно јавио да су чланови управе одлучили да и сами продају своје акције. После тога, и сведок Чолић је продао своје акције. Из овог дела исказа сведока Чолића јасно се изводи закључак да је држава фактички донела одлуку о томе да се акције продају по цени из понуде. Једначина је сасвим јасна, јер прво држава самим депоновањем свог пакета акција директно утиче на то да понуда успе, јер се прескаче доњи праг за успех понуде од 25% депонованих акција, а уз то индиректно својим поступком подстиче и мале акционаре да прихвате понуду и продају свој пакет акција, јер су сви они чекали став државе по питању понуде, а то им је препоручио и Управни одбор у свом обраћању преко дневног листа „Политика“.

Оно што је зачудило сведока је одлука државе да прода своје акције, јер је он француски ђак и имао је прилику да види како тамо луке послују. У Француској су луке увек у власти државе, града или регионалне привредне коморе, а у Србији једина лука која није прешла у приватне руке је она у Новом Саду. Своје акције је продао, иако није сматрао да је понуђена цена реална. Што се тиче процене

Института, чуо је да је она достављена „Луци“ током септембра 2005. године, али се није распитивао о њеној садржини, пошто је воз већ прошао и понуда за преузимање је успела.

Сведок **Здравко Лукић** током истраге изјавио је да се сећа да се на скупштини „Луке“ одржаној 09.09.2005. године појавио представник „Worldfina“. На поменутој скупштини се искристалисало мишљење да је вредност акција „Луке“ већа него што је била приказана, и да је Институт економских наука био задужен да изврши реалну процену. Сутрадан је у дневном листу „Политика“ објављено да је дата понуда за откуп акција „Луке“ по цени од 800 динара. За околност да се ради процена „Луке“ од стране Института чуо је незванично неких 15-20 дана пре одржавања поменуте скупштине.

На дискусији која се повела на скупштини „Луке“, помињало се да је реална цена акција „Луке“ неких 20 до 22 евра. Сведок се сећа да су покојни Зарић и још неки из „Луке“ ишли на састанак у државне органе, на коме је од представника државних органа тражено да се стане са понудом или да се барем сачека, док се кроз процену не види колико „Лука“ заиста вреди. Акционари су се до краја трајања понуде држали одлуке да не продају своје акције, али када се сазнало да ће држава продати свој пакет акција, иза тога је највећи број акционара током последња два дана трајања понуде депоновао своје акције.

Књиговодствена вредност акција „Луке“ била је одређена тако како је била одређена, али сведок сматра да је „Лука“ вредела много више, имајући пре свега у виду њен стратешки значај и локацију, али и околност да је добро пословала и није имала велике кредите, тј. да није била задужена.

Сведок **Зора Симовић** била је по њеном казивању у истрази 2005. године државни секретар у Министарству привреде, и сећа се да је то министарство примило од „Луке“ информацију да је у току нова израда нове процене капитала или вредности, а познато јој је да је допис са истом садржином „Лука“ упутила и другим државним органима надлежним за приватизацију, пре свега Акцијском фонду и Агенцији за приватизацију. Познато јој је и да је за „Луку Београд“ била дата понуда за преузимање од стране „Worldfina“, али сведок није имала никаквих задужења у министарству везаних за предмет „Лука Београд“. Сећа се и да је дата понуда за преузимање успела, али јој није познато да ли су Министарство привреде, Агенција за приватизацију или Акцијски фонд било шта предузимали поводом писања „Луке“ да је нова процена у току.

Анализа дате понуде за преузимање била је у надлежности одговарајућег сектора Агенције за приватизацију, а нема сазнања да ли је поводом тога било каквог консултовања између Агенције за приватизацију и Акцијског фонда. У сваком случају, Агенција за приватизацију је била задужена да даје налоге Акцијском фонду, а Акцијски фонд је био задужен да поступа по тим налозима. Анализа би требала да садржи анализу одговарајућих докумената у привредном друштву, као и комуникација са привредним друштвом.

У пракси се сећа да је за време мандата министра Маршићанина било случајева када је министарство вршило надзор, док је за време Бубаловог мандата тај надзор вршен кроз сталан процес комуницирања и консултовања са Агенцијом за приватизацију и

Акцијским фондом. Кроз састанке на Одбору за приватизацију доношене су одлуке које су биле заједничке и усаглашене. Пракса у министарству била је и одржавање редовних колегијума сваке недеље, на којима су поред челних људи из Министарства присуствовали и директори Агенције за приватизацију и Акцијског фонда.

Министарство привреде није било орган који је доносио одлуку о томе како ће се одговорити на понуде за преузимање – да ли ће бити прихваћене или неће, имајући у виду сложености на тржишту капитала и околност да Министарство није имало капацитет да врши анализу тих поступака, нити је за то било задужено. Не може да се сети да је било неких иницијатива или писаних представки ка Министарству привреде за вршење надзора у случају „Луке Београд“. Да је министарство имало информације о незаконитом поступању код преузимања „Луке Београд“, сигурно би то испитало. Не можемо се сложити са овом констатацијом сведока Зоре Симовић да није било информација о незаконитом поступању државних органа – Агенције за приватизацију и Акцијског фонда, с обзиром на то да су имали информације о новој процени која се врши у „Луци Београд“, а нису проверавали да ли њима подређени државни органи врше било какве провере у циљу утврђивања реалне вредности акција „Луке“.

Сведок **Слађана Ђапић** рекла је у истрази да је до 2004. године радила у Акцијском фонду, да би након тога прешла да ради у Агенцију за приватизацију, где је радила и током преузимања „Луке“ од стране „Worldfina“. Њен главни посао био је да прати свакодневно која су нова предузећа листирана на берзи и цене по којима се крећу акције тих предузећа, па би потом састављала извештаје о тим околностима, а у циљу формирања јасније слике о тим предузећима. У податке које је она прикупљала и давала их директору Агенције за приватизацију улазила је цена предузећа на берзи, број акција, процентуално учешће Акцијског фонда, коригована књиговодствена вредност, делатност предузећа и ништа друго ван тога. Она није давала никакву оцену директору Агенције у смислу треба ли понуду прихватити или не треба.

Остало јој је у сећању када је дата понуда за преузимање „Луке“, пошто је то било врло атрактивно предузеће и његова продаја није могла да прође неопажено. Реч је о предузећу за које се доста људи јављало и тражило разне информације, мада она о томе никада није посебно разговарала са окр. Мисаиловићем. Не може да се сети да ли је она лично састављала налог за продају акција „Луке Београд“ или је то учинила нека од њених колегиница. У пракси се никада није десило да позове предузеће чије се акције продају и да тражи додатне податке, јер су понуде за преузимање подразумевале постојање проспекта са најбитнијим подацима о предузећу, што је било сасвим довољно за део посла који је она радила.

Њен задатак био је само да физички припреми налог за депоновање акција ако јој то буде речено, а одлуку о томе да ли ће понуда бити прихваћена или неће доносили су директори. Њен посао се није разликовао код продаје акција на берзи и продаје акција путем понуде за преузимање. Никада није чула за допис „Луке Београд“ упућен Агенцији за приватизацију којим се обавештава да је у току процена нове вредности капитала „Луке“, нити се та информација тицала њеног делокруга посла.

Сведок **Рајко Радић** објаснио је у истрази да је запослен у Агенцији за приватизацију од 2004. године, и сећа се да је у то време процес понуде за преузимање био дефинисан кроз Закон о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената. Продаја државног портфеља акција у Акцијском фонду први пут је рађена 2004. године. Што се тиче понуде за преузимање акција „Луке“, ту је био проблем што акције нису претходно биле котиране на берзи. Дату понуду за преузимање прво је морала да одобри Комисија за хартије од вредности. Након што би је одобрила, понуду би слала на адресу свим акционарима, а такође би понуда била објављивана и у дневним новинама. Одлуку о датој понуди доносила је Агенција за приватизацију, и уколико би је прихватила, давала би налог Акцијском фонду да изврши продају акција из државног портфеља. Код „Луке“ се 40,88% акција налазило у државном власништву, а остало су поседовали мали акционари, пошто је већ била извршена приватизација у складу са Законом о својинској трансформацији из 1997. године.

Сведоку је познато да је у тренутку давања понуде за преузимање „Луке“ књиговодствена вредност акција била нешто испод 500 динара, а да је цена из понуде износила 800 динара. На основу тог податка Агенција за приватизацију је одлучила да да налог Акцијском фонду да прода акције. Код понуде за преузимање могуће је дати конкурентску понуду, али је код „Луке Београд“ није било. Услед изостанка конкурентске понуде, цена од 800 динара по акцији остала је дефинисана као тржишна цена и по тој цени су акције продате. Да се догодило да су Агенција за приватизацију и Акцијски фонд одлучили да не продаје акције по овој цени, постојала је опасност да мали акционари продају своје акције и да инвеститор преко њих стекне већински пакет акција, па да после тога буде незаинтересован да купи акције државе. Сматрамо да су ове спекулације које је сведок изнео неосноване, јер је у истрази утврђено да су у току трајања понуде постојали напори менаџмента „Луке“ да постигне договор са државом да се акције не продају, а мали акционари од почетка нису били расположени да продају своје акције, те су променили свој став тек након продаје акција од стране државе. Дакле, да је држава показала било какву жељу да координира своје поступање са малим акционарима „Луке Београд“, то би свакако довело до тога да понуда не успе и омогућило би да се заврши процена имовине „Луке“ која би се потом спровела кроз књиге и акције се не би продавале испод те цене.

У оквиру Агенције за приватизацију сведок Радић је радио у Центру за тржиште капитала као руководилац пројекта иницијалне јавне понуде. Лично није предузимао било какве службене радње везане за „Луку“. Анализу понуде требало је да врши Центар за тржиште капитала, и то у Одељењу мањинских пакета, у коме је у то време радила по систематизацији само Слађана Ђапић. Њен посао се састојао у том да упореди књиговодствену вредност акција и понуђену цену. Фонд информација којима је располагала Агенција за приватизацију везано за акције „Луке Београд“ сводио се на информације из јавних регистара и из самог предузећа, с тим што сведок не зна да ли је неко из Агенције за приватизацију тражио било какву информацију из „Луке“ након што је стигла понуда за преузимање.

Када се састави одлука о прихватању понуде, прво ту одлуку парафира директор сектора, а затим иде на потпис директору Агенције, након чега би одговарајућа служба ту одлуку прослеђивала Акцијском фонду. Није му познато да ли је директор Агенције за приватизацију добијао било какву пратећу документацију уз

налог за прихватање понуде за преузимање, али би обично уз тај налог долазило и неко објашњење од стране директора сектора о томе зашто треба прихватити понуду.

Током трајања понуде за преузимање „Луке“ није му било познато да је менаџмент „Луке“ упутио Агенцији за приватизацију допис у коме ју је обавестио о новој процени вредности капитала „Луке“, нити се сећа да се у Агенцији о том допису причало.

Принцип код понуда за преузимање био је да Агенција за приватизацију одлуку о прихватању понуде доноси неколико дана пре последњег дана одређеног за депоновање акција. Одлука о прихватању понуде требала је да буде тајна информација, која није смела да изађе из Агенција за приватизацију, па се сећа да он и још један колега из Центра за тржиште капитала уопште нису знали да је донета одлука да се депонују акције „Луке“.

Генерално су сви налози Агенције за приватизацију извршни према Акцијском фонду, али уколико Акцијски фонд утврди да је повређен неки принцип или Акцијски фонд као акционар, а самим тим и буџет Републике Србије, он би био дужан да реагује. Подаци о динамици депоновања акција „Луке“ нису требали да буду познати било коме у Агенцији за приватизацију, јер је о томе водио рачуна Централни регистар хартија од вредности, и то је требао да буде тајни податак.

Када су у питању дужности и обавезе окривљених **Миодрага Ђорђевића, Горана Мрђе и Алексеја Мисаиловића**, који су током 2005. године радили као директори у Агенцији за приватизацију, оне су одређене **Законом о Агенцији за приватизацију, Законом о приватизацији, Законом о Акцијском Фонду, Статутом Агенције за приватизацију и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места**. У циљу јасног разумевања тада важећих прописа које су својим поступањем прекршили окривљени Ђорђевић, Мрђа и Мисаиловић, навешћемо прописе које сматрамо релевантним, а у складу са којима окривљени нису поступали и тако су злоупотребили службени положај на коме су се налазили.

Чланом 15 ст. 2 Закона о Агенцији за приватизацију (Службени гласник РС бр. 38/2001 и 135/2004) прописано је да директор Агенције **организује и руководи радом Агенције**, а тачком 5 да се **стара о законитости рада и одговара за законитост рада Агенције**. Чланом 9 истог Закона предвиђено је да у обављању послова спровођења приватизације **Агенција организује поступак продаје акција пренетих на Акцијски Фонд**, чланом 10 да у обављању послова контроле приватизације **Агенција проверава између осталог и процењену вредност капитала и имовине субјеката приватизације**.

Чланом 21 Статута Агенције за приватизацију прописано је да директора Агенције именује и разрешава Влада РС, а да је **делокруг рада директора Агенције да организује и руководи радом Агенције и одговара за законитост рада Агенције**, чланом 9 Статута (изменама од 18.08.2005. године) је прописано да Агенција за приватизацију обавља делатност, и то: 1) продаје капитала, односно имовине, 2) посредовања у продаји државног и друштвеног капитала и

имовине и 3) промовисања, иницирања, спровођења и контролисања поступка приватизације, у складу са Законом.

Чланом 6 **Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места** у Агенцији за приватизацију прописано је да су за обављање послова из делокруга Агенције, образовани Центри и Сектори, међу којима је и **Центар за тржиште капитала**, у чијој надлежности су, а на основу члана 12 Правилника послови: прикупљања захтева од потенцијалних купаца, **анализе акција конкретних предузећа на основу података из привременог регистра**, дефинисања начина продаје акција, **сарадње са учесницима на тржишту капитала, организовање продаје акција или удела који су предати Акцијском Фонду**, координације продаје акција односно удела од стране домаћих или страних специјализованих финансијских организација и контроле извршене продаје. Чланом 29 Правилника предвиђено је да **радом Агенције руководи директор Агенције**. Чланом 33, тачка 4.1.а. систематизовано је радно место директора Агенције и дат опис послова: **организује и руководи радом Агенције**, заступа Агенцију у правном промету, **предлаже акте које доноси УО**, извршава одлуке УО и предузима мере за њихово спровођење, **одговара за законитост рада и коришћење и располагање имовином Агенције**, доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, **предлаже програм рада**, врши и друге послове утврђене Законом и Статутом. Чланом 30 прописано је да **извршни директор координира рад помоћника директора**, односно рад **Центра за тендере, аукције, реструктурирање и тржиште капитала, Центра за спровођење стечајних поступака, Центра за контролу, Центра за правне послове, Центра за подршку приватизације и Центра финансија, рачуноводства и администрације**. Чланом 34 Правилника, тачка 4.2.б систематизовано је радно место **извршни директор** и предвиђено је да он **координира рад помоћника директора**, односно рад **Центара за тржиште капитала, аукције, тендере и реструктурирање**, одговара за благовремено и законито обављање наведених послова, стара се о јавности рада Агенције, контролише извештаје које Агенција за приватизацију има обавезу да подноси Влади РС као и другим надлежним институцијама о делу који се односи на рад горе наведених организационих јединица и стара се за њихово благовремено достављање, обавља и друге послове утврђене Законом и Статутом, као и остале послове које му повери директор Агенције. Чланом 38 Правилника предвиђено је између осталог да **Директор центра за тржиште капитала (тачка 4.6.а) руководи и организује рад у Центру, координира радом одељења, одговара за благовремено, законито и квалитетно обављање послова руководиоца одељења и непосредних извршилаца**, непосредно извршава најсложеније послове из делокруга центра, израђује програм рада и извештај о раду центра, обавља и друге послове по налогу директора Агенције (Правилник донет 27.01.2005. године).

Чланом 2 тачка 4 **Закона о приватизацији** (Службени гласник РС 38/2001, 18/2003 и 45/2005) прописано је да се приватизација заснива на **начелу формирања продајне цене према тржишним условима**. Чланом 3 је предвиђено да је **предмет приватизације друштвени, односно државни капитал у предузећима и другим правним лицима**, ако посебним прописима није другачије одређен. Члан 5 каже да је Агенција за приватизацију правно лице које продаје капитал односно имовину и промовише, иницира, **спроводи и**

контролише поступак приватизације, у складу са законом, а ставом 3 овог члана да у обављању послова контроле у смислу прописа о приватизацији, Агенција између осталог проверава и процењу вредности капитала или имовине субјекта приватизације!

Чланом 9 Закона о Акцијском Фонду (Службени гласник РС 38/2001 и 45/2005) прописано је да Агенција за приватизацију организује поступак продаје акција или удела из члана 8 овог Закона, као и да Акцијски Фонд продаје акције, односно уделе на основу налога Агенције. Акције из става 1 и 2 овог члана продају се на финансијској берзи јавном аукцијом и ван берзе прихватањем понуде за преузимање.

Што се тиче прописа на основу којих су ова тројица окривљени обављала директорске послове у Агенцији за приватизацију, релевантно је навести следеће: 1) Директора Агенције за приватизацију на основу чл. 15 Закона о Агенцији за приватизацију именује Влада Републике Србије. На основу наведеног члана Влада РС је 15.07.2004. године донела решење 24 број 119-5203/2004-1 којим је именovala Миодрага Ђорђевића за директора Агенције за приватизацију; 2) Агенција за приватизацију закључила је уговор о раду бр. 05-34/2004 од 09.07.2004. године са Мрђа Гораном којим је окр. Мрђа дошао на радно место руководиоца пројекта у Центру за тендере. Анексом 1 Уговора о раду бр. 05-02-35/2004 од 02.08.2004. године Горан Мрђа прелази да ради на радно место извршног директора у кабинету директора Агенције за приватизацију; 3) Агенција за приватизацију закључила је уговор о раду са Мисаиловић Алексејем бр. 05-37/2004 од 31.08.2004. године са дужношћу да ступи на рад 01.09.2004. године на радно место директора Центра за тржиште капитала Агенције за приватизацију.

Поред тога, Агенција за приватизацију се у свом допису број ДТ-42/13 од 28.02.2013. године изјаснила да је увидом у архиву Агенције за приватизацију утврђено да у пословној документацији Агенције не постоји анализа Центра за тржиште капитала која се односи на поступак преузимања акција емитента "Лука Београд" а.д. у току 2005. године. Дакле, потпуно је неспорно да и поред свих законом предвиђених обавеза Агенција за приватизацију није вршила било какву анализу нити процену вредности акција „Луке Београд“, за шта су одговорни окривљени Ђорђевић, Мрђа и Грачанац као директори у Агенцији у чији делокруг посла је улазила обавеза да обезбеде законито поступање Агенције и свих њених служби.

Када су у питању дужности и обавезе окривљених Александра Грачанца и Јасмине Драгутиновић, који су током 2005. године радили као директори у Акцијском фонду, оне су одређене Законом о Акцијском Фонду, Законом о приватизацији, Статутом Акцијског Фонда, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији, Процедурама у раду Сектора анализе и припреме продаје, Планом рада Акцијског фонда за 2005. годину са Стратегијама продаје акција. Како би били јасни тада важећи прописи које су својим поступањем прекршили окривљени Грачанац и Драгутиновићева, навешћемо прописе које сматрамо релевантним, а у складу са којима окривљени нису поступали и тако су злоупотребили службени положај на коме су се налазили.

Чланом 14 Закона о Акцијском Фонду (Службени гласник РС бр. 38/2001) прописано је да је Акцијски Фонд дужан да послује са пажњом доброг стручњака водећи рачуна о приходима које остварује Република продајом акција и приливу нових инвестиција у правна лица чије се акције продају. Чланом 11 предвиђено је да су привредна друштва чије су акције пренете Акцијском Фонду дужна да на захтев Акцијског Фонда у року од 7 дана од дана пријема захтева доставе проспект финансијској берзи и закључе уговор са финансијском берзом о листингу и котацији, односно обезбеде услове за трговање акцијама на финансијској берзи, а ако привредно друштво не поступи по захтеву Акцијског Фонда трговина акцијама се одвија на финансијској берзи без проспекта. **Изменама Закона о Акцијском Фонду** (Службени гласник РС 45/2005 од 31.05.2005. године) и то чланом 11а, утврђено је да су привредна друштва чије су акције пренете Акцијском фонду дужна да на захтев Акцијског фонда у року од седам дана од дана пријема захтева доставе проспект финансијској берзи и закључе уговор са финансијском берзом о листингу и котацији, односно обезбеде услове за трговање акцијама на финансијској берзи. Ако привредно друштво не поступи по захтеву Акцијског фонда или по писменој иницијативи акционара који имају најмање једну десетину основног капитала издаваоца, трговина акцијама се одвија на финансијској берзи без проспекта.

Када је у питању пажња доброг стручњака, она је јасно дефинисана у облигационом праву као изузетно висок степен пажње, а Акцијски фонд није показао у свом деловању ни део пажње на коју је био законом обавезан. Теорија пажњу доброг стручњака дефинише као степен брижљивости који мора показати лице приликом извршења обавезе из своје професионалне делатности (професионална пажња). То лице своје обавезе мора испуњавати са повећаном пажњом, према правилима струке и обичајима (*culpa levis in abstracto*). Из утврђеног чињеничног стања јасно је да окривљени Грачанац и Драгутиновићева нису показали ни просечну пажњу у свом поступању и располагању акцијама из државног портфеља, а камо ли пажњу доброг стручњака на коју их је Закон о Акцијском фонду обавезао.

Чланом 2 тачка 4 Закона о приватизацији прописано је да се приватизација заснива на начелу формирања продајне цене према тржишним условима. Чланом 3 истог Закона предвиђено је да је предмет приватизације друштвени, односно државни капитал у предузећима и другим правним лицима, ако посебним прописима није другачије одређен.

Чланом 21 Статута Акцијског Фонда прописано је да директора Акцијског фонда на предлог надлежног министарства именује и разрешава Влада РС, а чланом 22 утврђен је делокруг рада директора који: 1) организује и руководи радом Акцијског фонда, 2) заступа Акцијски фонд у правном промету, 3) предлаже акте које доноси УО, 4) извршава одлуке УО и предузима мере за њихово спровођење, 5) одговара за законитост рада и коришћење и располагање имовином Акцијског фонда, 6) доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, 7) предлаже програм рада и 8) врши друге послове утврђене законом и Статутом. Чланом 23 утврђено је да је директор Акцијског фонда дужан да обустави од извршења општи акт за који сматра да је супротан закону и другим прописима и о томе обавести орган Акцијског фонда који је тај акт донео. Чланом 24 предвиђено је да у правном

промету Акцијски фонд заступа директор. Чланом 27 предвиђено је да се правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места утврђује унутрашња организација, радна места, посебни услови за заснивање радног односа запослених и њихово распоређивање у Акцијски фонд. Чланом 30 предвиђено је да је Акцијски фонд дужан да у обављању послова предвиђених законом и овим Статутом поступа са пажњом доброг стручњака.

Чланом 5 Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији од 01.06.2005. године образоване су организационе јединице – сектори међу којима Сектор за анализу, припрему и организацију продаје. Чланом 6 прописано је да **Сектор за анализу, припрему и организацију продаје има два одељења и да се у Одељењу анализе и продаје обављају послови анализе и припреме документације неопходне у поступку продаје акција односно удела, организацију процеса продаје, објављивање огласа о продаји акција, координација са брокерско-дилерским друштвима и Трезором Министарства финансија као и реализација одлука о методу и налога за продају од стране Агенције за приватизацију и друге послове у складу са Законом и Статутом.** Чланом 11 прописано је да радом Фонда руководи директор Фонда који је именовано лице од стране Владе РС, а чланом 14 је предвиђено да директор Фонда **организује и руководи радом Фонда, одговара за законитост рада,** доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Чланом 17 прописано је да **директор сектора организује и руководи радом сектора и одељења, одговара за благовремено, законито и квалитетно обављање послова, израђује програме рада и извештај о раду сектора, извршава најсложеније послове из делокруга рада сектора, координира са Министарством привреде, Агенцијом за приватизацију, Фондом за развој и осталим институцијама финансијског тржишта капитала, обавља и друге послове по налогу директора Фонда и заменика директора.**

Процедурама у раду Сектора анализе и припреме продаје које постоје у оквиру Процедура за продају акција из портфеља Акцијског Фонда у поступку понуде за преузимање је између осталог обрађена Стратегија прихвата понуде за преузимање у којој се наводи да се „**односи на предузећа чијим се акцијама не тргује на берзи а за која су купци покренули сходно Закону о тржишту хартија од вредности понуде за преузимање,** а потом те понуде доставиле свим акционарима а тиме и Акцијском Фонду (одредбама Закона о тржишту хартија од вредности из 2003. био је регулисан институт понуде за преузимање све до доношења посебног Закона о понуди за преузимање – Службени гласник РС бр. 46/2006)“. У оквиру ове Стратегије дефинисано је да уколико је један понуђач у питању, Акцијски Фонд ће прихватити понуду сходно чл. 14 Закона о Акцијском Фонду, **претходно анализирајући са финансијског аспекта цену акција, претходних успешних/неуспешних реализација продаја, перформанси предузећа а потом и величину пакета који се преузима, водећи рачуна о реализацији целог пакета из портфеља Акцијског Фонда.**

Планом рада Акцијског фонда за 2005. годину са Стратегијама продаје акција из портфеља Акцијског фонда предвиђено је у оквиру стратегије прихвата понуде за преузимање да „уколико постоји више понуђача, односно конкурентских понуда, Акцијски фонд ће прихватити понуду сходно чл. 14 Закона о Акцијском фонду у циљу максимизирања прихода, са обавезом да се води

рачуна о величини пакета који се преузима од стране купаца и могућностима реализације целог пакета из портфеља Акцијског фонда. Ово је посебно значајно уколико се након понуде за преузимање формира већинско власништво од стране понуђача а Акцијски фонд не успе да реализује свој пакет у целости због редукације. Уколико је један од понуђача у питању, Акцијски фонд ће прихватити понуду сходно чл. 14 Закона о Акцијском фонду, **претходно анализирајући са финансијског аспекта цену акција**, претходних успешних/неуспешних реализација продаја, перформанси предузећа, а потом и величину пакета који се преузима, водећи рачуна о реализацији целог пакета из портфеља Акцијског фонда.“

Што се тиче прописа на основу којих су ово двоје окривљених обављали директорске послове у Агенцији за приватизацију, релевантно је навести следеће: 1) на основу члана 6 став 5 Закона о Акцијском фонду Влада РС донела је решење 24 бр. 119-14010/2001 од 08.11.2001. године којим је именовала **Александра Грачанца** за директора Акцијског фонда РС; 2) решењем директора Акцијског фонда бр. 04-1/2003 од 09.01.2003. године заснован је радни однос са **Драгутиновић Јасмином** којим је ступила на радно место директора Сектора анализе, припреме и организације продаје.

Обавезе и дужности окривљеног **Предрага Бубала** као министра за привреду у Влади Републике Србије током 2005. године биле су уређене **Законом о Влади Републике Србије, Законом о приватизацији, Законом о Агенцији за приватизацију, Законом о Акцијском фонду, Законом о државној управи и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде.**

Чланом 14 **Закона о Влади Републике Србије** прописано је да министар може подносити Влади предлоге за уређивање питања из надлежности Владе и Народне скупштине и захтевати да Влада заузме став о питању из његове надлежности, да је министар дужан да обавештава Владу о свему што је битно за вођење политике и одлучивање Владе, као и да је министар одговоран за спровођење програма и политике Владе, за донете одлуке и мере које је донео или пропустио да донесе или предузме извршавање обавезних упутстава и посебних задужења које му је одредио председник Владе.

Чланом 62 **Закона о приватизацији** прописано је да надзор над применом одредаба **Закона о приватизацији** и прописа донетих на основу њега врши министарство надлежно за послове приватизације, а контролу рада Владе Републике Србије и министарства надлежног за послове приватизације у поступку спровођења приватизације врши надлежни одбор Народне Скупштине Републике Србије. Министарство надлежно за послове приватизације је дужно да надлежном одбору Народне Скупштине Републике Србије подноси редовне месечне извештаје о стању поступка приватизације, закљученим уговорима о продаји капитала односно имовине са приложеним уговорима, покренутим поступцима приватизације, раду субјеката надлежних за спровођење приватизације као и да пружа све потребне податке и инфомације по захтеву надлежног одбора.

Чланом 18 **Закона о Агенцији за приватизацију** прописано је да надзор над радом Агенције врши министарство надлежно за послове приватизације, а Агенција најмање два пута годишње подноси извештај о пословању министарству

надлежном за послове приватизације које у року од 15 дана од дана пријема извештаја обавештава Владу Републике Србије и орган територијалне аутономије.

Чланом 23 **Закона о Акцијском фонду** прописано је да **надзор над законитошћу рада Акцијског фонда обавља надлежно министарство**, а надлежно министарство тромесечно обавештава Владу Републике Србије о резултатима свог надзора, **Влада Републике Србије једанпут годишње извештава Народну Скупштину Републике Србије о раду Акцијског фонда**, као и да годишњи рачуноводствени искази Акцијског фонда подлежу ревизији.

Чланом 23 **Закона о државној управи** утврђен је делокруг послова и одговорности министара тако да министарством руководи министар, да он представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства, **да је одговоран Влади и Народној скупштини за рад министарства и стања у свим областима из делокруга министарства**. Чланом 45 прописано је да је **унутрашњи надзор представља надзор који органи државне управе врше над другим органима државне управе и имаоцима јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе** а он се састоји од надзора над радом, инспекцијског надзора преко управне инспекције и других облика надзора одређених посебним законом. Чланом 46 прописано је да се **надзор над радом састоји од надзора над законитошћу рада и надзора над сврсисходоношћу рада** органа државне управе и ималаца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе. **Надзором над законитошћу рада испитује се спровођење закона и других општих аката, а надзором над сврсисходоношћу рада делотворност и економичност рада и сврсисходност организације послова**. Члан 47 дефинише општа овлашћења у вршењу надзора над радом – одређујући да је орган државне управе у вршењу надзора над радом: **захтева извештаје и податке о раду, утврђује стање извршавања послова, упозорава на уочене неправилности и одређује мере и рок за њихово отклањање, издаје инструкције, налаже предузимање послова које сматра потребним, покреће поступак за утврђивање одговорности, непосредно може да изврши неки посао ако оцени да се другачије не може извршити закон или други општи акт, предлаже Влади да предузме мере на које је овлашћена**. Извештај о раду садржи приказ извршавања закона, других општих аката и закључака Владе, предузете мере и њихово дејство и друге податке.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде од 24.06.2005. године је образовано 6 сектора међу којима Сектор за управљање процесом приватизације и реструктурирање привреде (раније Сектор за за приватизацију и структурно прилагођавање привреде) и Сектор за развој тржишта капитала из процеса приватизације. У Сектору за управљање процесом приватизације и реструктурирање привреде обављају се послови, између осталог који се односе и на: праћење и анализирање привредног система у области приватизације, координацију послова у вези са власничким повезивањем предузећа са стратешким иностраним инвеститорима, уређивање и унапређење процеса приватизације и активности на убрзању процеса приватизације друштвених и државних предузећа, надзор над спровођењем прописа којим се уређује приватизација као и прописа донетих на основу њега, вршење надзора над спровођењем одредаба прописа из области стечаја, припрема

одговора на тужбе, решавање по приговорима и другостепено решавање по жалбама на акта Агенције за приватизацију и Агенције за лиценцирање стечајних управника, првостепено решавање по захтевима за спровођење статусних, организациони и управљачких промена у субјектима приватизације. У овом Сектору образоване су уже унутрашње јединице и то Одељење за послове управљања процесом реструктурирања и приватизације и **Одсек за надзор и управне послове у процесу реструктурирања и приватизације**. У оквиру Одсека за надзор и управне послове у процесу реструктурирања и приватизације обављају се послови који се односе на: **надзор над спровођењем прописа који су у вези са приватизацијом и прописа донетих на основу њих**, вршење надзора над спровођењем одредаба прописа из области стечаја, припрема одговора на тужбе, решавање по приговорима и другостепено решавање по жалбама на акта Агенције за приватизацију и Агенције за лиценцирање стечајних управника, првостепено решавање по захтевима за спровођење статусних, организациони и управљачких промена у субјектима приватизације. У **Одељењу за надзор** обављају се послови **надзора: над применом одредаба закона којим се уређује приватизација и прописа донетих на основу њега**, над спровођењем одредаба прописа у области предузећа, над спровођењем одредаба прописа из области стечаја, послови другостепеног решавања по жалбама на акта Агенције за приватизацију, као и други послови које одреди помоћник министра. У оквиру **Одсека за надзор и управне послове у процесу реструктурирања и приватизације** који је формиран новим **Правилником из 2005. године** обављају се послови који се односе на: **надзор над спровођењем прописа који су у вези са приватизацијом и прописа донетих на основу њих**, вршење надзора над спровођењем одредаба прописа из области стечаја, припрема одговора на тужбе, решавање по приговорима и другостепено решавање по жалбама на акта Агенције за приватизацију и Агенције за лиценцирање стечајних управника, првостепено решавање по захтевима за спровођење статусних, организационих и управљачких промена у субјектима приватизације.

У оквиру **Сектора за развој тржишта капитала из процеса приватизације**, обављају се послови које се односе на: координацију послова са институцијама финансијског тржишта у делу који се односи на евидентирање, емитовање и промет хартија од вредности, **надзор над радом Акцијског фонда, Агенције за приватизацију и финансијског тржишта**, праћење функционисања система емитовања и промета хартија од вредности у поступку приватизације и предлагање законодавне активности у тој области као и друге послове одређене законом, формирање и одржавање базе података Приватизационог регистра, контролу и верификацију започетих, а незавршених послова својинске трансформације и процене вредности капитала, послови контроле процене вредности и структуре капитала учесника статусних промена, ако је један од учесника статусних промена у облику организовања који располаже друштвеним и државним капиталом, као и друге послове. У оквиру овог Сектора образовано је Одељење за контролу и верификацију својинске трансформације и Група за подршку и развој тржишта капитала из поступка приватизације. У Одељењу за контролу и верификацију својинске трансформације и статусних промена обављају се послови који се односе на: контролу и верификацију започетих а незавршених послова својинске трансформације и процена вредности капитала, послови контроле процене вредности и структуре капитала учесника статусних промена, ако је један од учесника статусних промена у облику организовања који

располаже друштвеним и државним капиталом, **надзор над радом Акцијског фонда, Агенције за приватизацију и финансијског тржишта из процеса приватизације**, праћење функционисања система емитовања и промета хартија од вредности у поступку приватизације; увођење и одржавање техничке базе, програмске подршке и системско одржавање рачунарске мреже, анализе програмских захтева и података који се обрађују у информационој бази и захтева корисника, као и други послови које одреди помоћник министра. Напред наведено се утврђује увидом у Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде бр. 100-00-72/2004-08 од 17.09.2004. године (доказ се налази у регистратору 6 документације на странама 1948-1984), и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству привреде бр. 110-00-15/2005-08 од 24.06.2005. године (доказ се налази у регистратору 8 документације на странама 2384-2416).

За министра привреде окр. **Предраг Бубало** изабран је на седници Народне скупштине Републике Србије, одржаној 19.10.2004. године, када је и донета Одлука о избору министра у Влади Републике Србије и био је министар привреде све до избора нове владе 15.05.2007. године, а што се утврђује из Одлуке о избору министара у Влади Републике Србије од 19.10.2004. године (Службени гласник РС бр. 115/04).

Када су у питању дужности и обавезе окривљених **Мирославе Дробац**, која је 2005. године имала својства генералног директора привредног друштва "Лука Београд" а.д. и члана Управног одбора „Лука Београд“ а.д., као и **Душана Косовца**, који је 2005. године радио у својству финансијског директора и члана Управног одбора привредног друштва "Лука Београд" а.д., оне су биле одређене **Законом о привредним друштвима** (Службени гласник РС бр. 125/2004), **Законом о тржишту хартија од вредности, Статутом Луке Београд, Правилником о организацији и систематизацији послова а.д. "Лука Београд"** бр. 2382 од 22.06.2005. године.

Чланом 14 **Статута „Луке Београд“ а.д.** прописано је да друштво заступа генерални директор неограничено, чланом 99 предвиђено је да генерални директор друштва заступа и представља друштво, **организује и води пословање друштва, стара се о законитости рада друштва и одговара за законитост рада друштва**, подноси извештаје о резултатима пословања друштва по периодичном и годишњем рачуну, а чланом 101 ст. 1 се предвиђа да **генерални директор „Луке Београд“ има обавезу да своју функцију врши у интересу друштва.**

Чланом 313 **Закона о привредним друштвима** (Службени гласник РС бр. 125/2004) прописано је да је управни одбор акционарског друштва надлежан нарочито за одлучивање о питањима међу којима се налази под тачком 10 и **утврђивање вредности акција и друге имовине у складу са Законом о привредним друштвима.** У члану 314 стоји да су **директор и управни одбор одговорни за вођење пословних књига и унутрашњи надзор пословања**, у складу са законом. Чланом 445 ст. 1 прописано је да се у случају да се акцијама не тргује редовно или не постоји одговарајуће тржиште, **њихова тржишна вредност утврђује се на основу процењене вредности капитала друштва** применом одговарајућих метода процене, а члан 445 ст. 3 каже да се **тржишна вредност акција и удела утврђује одлуком управног одбора друштва**, изузев случајева

кад се овим законом или оснивачким актом прописује да се утврђује проценом од стране суда уз коришћење независног процењивача или другог лица или тела.

Чланом 42 **Закона о тржишту хартија од вредности** (Службени лист СРЈ бр. 65/02 и Службени гласник РС бр. 57/03) прописано је да је **издавалац хартија од вредности дужан** да у року од три дана од дана уписа у Централни регистар хартија од вредности и отварања емисионог рачуна **поднесе захтев за пријем на листинг берзе или захтев за пријем на слободно берзанско тржиште**, а у складу са чланом 261 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената.

Правилником о организацији и систематизацији послова а.д. "Лука Београд" бр. 2382 од 22.06.2005. године, је систематизовано радно место директора сектора за финансије и предвиђено да организује рад сектора, даје упутства за рад и одређује рокове за извршавање појединих послова, предлаже мере за рационализацију и успешнију организацију рада у сектору, реализује финансијску политику „Луке Београд“, одговоран је за спровођење финансијске политике, за извршавање одлука управе друштва, за примену законских прописа из области материјално-финансијског пословања и представља друштво, организује и води пословање друштва, стара се о законитости рада друштва и одговара за законитост рада друштва, подноси извештаје о резултатима пословања друштва по периодичном и годишњем рачуну.

Мирослава Дробац именована је за генералног директора "Лука Београд" а.д. на основу Одлуке Управног одбора „Луке Београд“ бр. 2473/3 од 13.06.2002. године о избору генералног директора „Луке Београд“ а.д. (доказ се налази у регистратору бр. 1 документације на страни 56.).

Решењем ДЦП "Лука Београд" од 18.04.1995. године **Косовац Душан** је распоређен на радно место директора Сектора за финансије, план и информациони систем на ком радном месту је остао до доношења новог Правилника о систематизацији радних места а.д. "Лука Београд" од 22.06.2005. године, када је постао директор Сектора за финансије у Сектору за финансије, на којем је остао до пензионисања 27.06.2012. године. Наведено се утврђује увидом у решење „Луке Београд“ бр. 2025 од 18.04.1995. године (доказ се налази у регистратору 1 документације на стр. 57.) Уговор о раду бр. 1895 од 05.06.2003. године (доказ се налази у регистратору бр. 1 документације на странама 58-61.) и Анекс уговора о раду бр. 3417/1 од 26.07.2005. године (доказ се налази у регистратору 1 документације на странама 62-64.).

Када је у питању извршење кривичног дела нечињењем, чл. 15 ст. 2 КЗ-а експлицитно предвиђа да **нечињењем може бити учињено и кривично дело које је законом одређено као чињење, ако је учинилац пропуштањем дужног чињења остварио обележје тог кривичног дела**. Тиме су недвосмислено нашим Кривичним закоником инкриминисана тзв. **неправа кривична дела нечињења**, која представљају предмет инкриминације у овој оптужници. Теорија о томе каже следеће: „Код неправих кривичних дела нечињења **неопходно је постојање дужности да се предузме чињење. Њих може извршити само лице код којег та дужност постоји**, а које се у теорији обично назива гарантом... У нашој теорији и пракси углавном се узима да та дужност постоји на основу: 1) **законског**

прописа; 2) неког правног посла; 3) претходног чињења гаранта којим је створио опасно стање.“. Ако се имају у виду претходно наведени законски прописи којима су биле јасно дефинисане обавезе окривљених на чињење, и у истрази утврђено чињенично стање које указује да они то чињење нису вршили, нужно се мора доћи до закључка да су својим непоступањем извршили кривично дело које им се оптужним актом ставља на терет.

Када је у питању утврђивање реалне вредности акција „Луке Београд“ а.д., треба напоменути да је привредно друштво "Лука Београд" у току 1999. године извршило процену вредности капитала на дан 31.12.1998. године. Процену вредности капитала предузећа извршила је радна група из реда запослених у "Луци Београд", о чему је сачинила „Извештај о процени вредности капитала Луке Београд", у којем је констатовано да су у процесу процене поред књиговодствене вредности коришћене три методе: а) метод процене нето имовине; б) метод приносне вредности предузећа; ц) метод ликвидационе вредности.

Утврђена и верификована вредност капитала у износу од 1.281.071.341,00 динара подељена са бројем емитованих и уписаних акција (4.270.237 акција) даје номиналну вредност акција у износу од 300,00 динара по акцији. Након ревалоризација које су вршене током наредних година, а у складу са тада важећим Законом о рачуноводству и ревизији, последња ревалоризација извршена је са стањем 31.12.2003. године и утврђена књиговодствена вредност по акцији у износу од 494,07 динара на дан 31.12.2004. године. Увидом у базу података Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности рачуна на дан 29.03.2003. године "Лука Београд" а.д. је имала укупно 4.270.237. акција I А емисије номиналне вредности 300,00 динара.

Из Копије прегледа стања рачуна у Централном регистру хартија од вредности на дан 26.04.2004. године (доказ се налази у регистратору бр. 1 документације на страни 205.) утврђује се да је 26.04.2004. године извршен упис - регистрација броја акција "Лука Београд" а.д у Централном регистру хартија од вредности на привременом емисионом рачуну бр. 802 уписано је укупно 4.270.237 акција укупне номиналне вредности 1.281.071.100,00 динара, које су након сравњења од стране Централног регистра, депоа и клиринаг хартија од вредности дана 10.05.2004. године раскњижене на законито имаоце емитованих акција (мали акционари, Акцијски фонд и Републички фонд ПИО). Увидом у документ Централног регистра - Структура власништва на акцијама издаваоца "Лука Београд" а.д. Београд, (МБ-07046839, ISIN: РСЛБГДЕ00971) на дан 10.05.2004. године (доказ се налази у регистратору 2 документације на страни 507), утврђено је да је укупан број уписаних акција 4.270.237 које поседује 4477 акционара, од чега је Акцијски фонд власник 1.318.497 акција (30,8764%), Републички ПИО Фонд 427.024 акција (10%) док су остале акције уписане на 4475 малих акционара – физичких лица (59,1236%) (укупно у портфељу Акцијског фонда је 1.745.521 акција).

Након што је дана 10.05.2004. године у Централном регистру извршено раскњижавање на законите имаоце акција „Луке Београд“ а.д. у року од три дана настала је законска обавеза за органе управљања "Лука Београд" а.д. да се у складу са чл. 42, а у вези са чл. 261 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената поднесе захтев за пријем на листинг

берзе или захтев за пријем на слободно берзанско тржиште, а што се утврђује из Прегледа Централног регистра хартија од вредности за правна лица укњижена 10.05.2004. године број 10-7-112 од 11.05.2004. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 538-540.).

Из дописа „Београдске берзе“ а.д. упућеног предузећу „Лука Београд“ а.д. број 01 бр. 803-49/04 од 09.06.2004. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 541-542.) утврђује се да је **“Берза” упутила „Луци Београд“ а.д. обавештење** у којем је наведено да поводом усаглашавања књиге акционара „Лука Београд“ а.д. са јединственом базом података у Централном регистру, те да је у складу са чл. 42 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената утврђено да је издавалац дужан да у року од 3 дана од дана уписа хартија од вредности у Централни регистар, поднесе захтев за укључење хартија од вредности на организовано тржиште.

Из записника са седница УО у предузећу **“Лука Београд” а.д.** у периоду од 2001. године до септембра 2005. године произлази да у наведеном периоду **није било иницијативе органа управљања да се сачини берзански проспект и акције предузећа укључе на Београдску берзу.**

Из документације прибављене од привредног друштва „Focus Capital Partners“, и то копије писма о намерама број 11/2004 од 04.06.2004. године, копије референци и представљања предузећа „Фокус капитал партнерс“ а.д., копије потврде о пријему пошиљке ПТГ број 543293 од 07.06.2004. године (докази се налазе у регистратору број 2 документације на странама 576-581) и копије извештаја о пословању „Луке Београд“ а.д. за период I-VI 2005. године од 04.08.2005. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 582-591.) утврђује се да су **окривљени Мирослава Дробац и Душан Косовац, били у пословном контакту са Вуком Делибашићем, директором „Focus Capital Partners“ а.д., пре достављања понуде о преузимању акција „Лука Београд“ а.д. од стране предузећа „WORLDFIN“ S.A. из Луксембурга, те да су били упознати са активностима привредног друштва „Focus Capital Partners“ а.д., и њиховом намером да за потенцијалне инвеститоре стекну власништво над „Луком Београд“ а.д.**

Из писма о намерама број 11/2004, које је дана 04.06.2004. године Вук Делибашић упутио привредном друштву „Лука Београд“ а.д. на руке окривљеној Дробац Мирослави, произлази да се он позива на разговор који је обављен **марта месеца 2004. године**, и наводи **”заинтересовани смо за инвестирање у предузеће „Лука Београд“ а.д. и стицање акција путем докапитализације или/и куповине преко Београдске берзе или/и путем понуде за преузимање акција. Прелиминарног смо мишљења да Ваша компанија поседује потенцијал раста и развоја, те Вам овом приликом предлажемо организовање састанка у термину који Вама одговара ради дефинисања евентуалних активности по питању приватизација”.** Дакле, јасно је да је окривљена Мирослава Дробац имала свест о томе да потенцијални инвеститор може покушати да путем понуде за преузимање акција „Луке Београд“ стекне право власништва над „Луком“, а нити она нити финансијски директор „Луке“ окривљени Косовац Душан **ништа нису предузели како би се изменила књиговодствена вредност акција „Луке“ која није била у складу са реалном**

вредношћу, а реч је о вредности која представља референтну почетну доњу вредност приликом одобравања понуде за преузимање.

Из пословне документације предузећа „Лука Београд“ може се закључити да је током 2004. године генерални директор Мирослава Дробац донела одлуку и дала налог да стручне службе „Луке Београд“ сачине документ који ће се користити ради презентовања пословања „Луке Београд“ потенцијалним инвеститорима и купцима а након тога и изврше нову процену вредности имовине и капитала предузећа „Лука Београд“.

Тако се увидом у документацију а.д. „Лука Београд“, конкретно у **Основне информације о акционарском друштву „Лука Београд“ од 23.06.2004. године** утврђује да овај документ садржи основне идентификационе податке о врсти и структури власништва друштва, земљишта и најважнијих објеката, значајнијим инвестицијама од 01.01.1999. године, квалификацијама и старосној структури запослених, објектима који се користе на основу дугорочних уговора о пружању претовара складишних услуга и најважнијим проблемима у пословању „Луке Београд“.

Дана 13.08.2004. године Вук Делибашић је послао факс - поруку окр. Мирослави Дробац у којој јој се захваљује на разговору обављеном дана 09.08.2004. године, а који је вођен у вези са даљом приватизацијом „Луке Београд“. Делибашић наводи да „као менаџмент компаније која управља инвестиционим фондовима, овим дописом желимо да потврдимо наше интересовање за улагање у акције Ваше компаније путем докапитализације и/или секундарне куповине акција преко „Београдске берзе“ и/или понуде за преузимање акција, што смо и исказали у нашем Писму о намерама број 11/2004 од 04.06.2004. године“. Даље наводи „како бисмо били у могућности да донесемо коначну инвестициону одлуку о потенцијалном улагању у „Луку Београд“ неопходно је да започету сарадњу дефинишемо споразумом о пословно-техничкој сарадњи у процесу приватизације која ће подразумевати прикупљање релевантних докумената о предузећу и пословању: правну, финансијску, техничко-технолошку анализу извршену од стране „Focus Capital Partners“ а.д. и предлог о улагању у акције Ваше компаније. Споразумом бисмо прецизирали време трајање анализе, начин приступа информацијама и особама са Ваше стране, нивоа неопходних информација, особама које би на овом послу представљале „Focus Capital Partners“, временског рока у коме ће се након обављања анализе донети наше коначне инвестиционе одлуке, и ако је наш захтев прихватљив, спремни смо да потпишемо уговор о чувању поверљивих података. Доношење коначне инвестиционе одлуке подразумева: да наставимо конкретне разговоре са Вама, менаџментом, представницима синдиката и акционара компаније, да детаљније сагледамо пословне интересе и могућности, да након сагледавања стања у предузећу, дођемо до прецизних показатеља о интерној стопи рентабилности предузећа и потенцијалима раста, да утврдимо услове под којима би се трансакција реализовала, да након успостављања договора дођемо до оптималне структуре трансакције, која би задовољила интересе саме компаније, запослених, акционара, менаџмента и наше интересе као инвеститора у акције Вашег предузећа, те у том смислу Делибашић моли да се организује **састанак на коме бисмо дефинисали неопходне активности са Ваше и наше стране у процесу даље приватизације Луке Београд**. Наведено произлази из копије факс поруке број 11/2004 од

13.08.2004. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 592-596.).

Из факс поруке – дописа број 11/2004 од 27.08.2004. године са копијама два упитника за правну и финансијско-пословну анализу предузећа (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 597-604.) утврђује се да се 27.08.2004. године Вук Делибашић новом факс поруком обраћа окривљеној Мирослави Дробац у којој наглашава да јој на основу претходних разговора доставља два упитника који се тичу неопходних података за правну и финансијско-пословну анализу предузећа, и да очекује да ће у овом прелиминарној фази њихове сарадње бити у могућности да им презентује највећи део тражених информација како би „Focus Capital Partnersu“ било **омогућено да се врло прецизно одреди у погледу предлога за будућу сарадњу по питању куповине акције „Луке Београд“ а.д.**

Из садржине Записника са седнице Скупштине акционара „Луке Београд“ а.д. бр. 5225/1 од 17.09.2004. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 394-403) утврђује се да је окр. Дробац на поменутој седници казала да у вези са приватизацијом „Луке Београд“ предстоји озбиљан посао, да је последња процена имовине извршена 1998. године и да је тренутно у припреми корекција вредности имовине јер је „Лука Београд“ у међувремену уложила значајна средства у сопствене потенцијале, те да је у току израда материјала који треба да представи „Луку Београд“ купцима и онима који желе да преговарају о приватизацији. Одавде се недвосмислено може закључити да је окр. Дробац Мирослава још у септембру 2004. године, дакле годину дана пре давања понуде за преузимање, **имала сазнања и да је актуелна књиговодствена вредност имовине „Луке Београд“ неадекватна и ниска, са једне стране, као и сазнања да се „Фокус“ интересује о капацитетима „Луке Београд“ ради стицања права власништва над њом од стране потенцијалног инвеститора, а да за наредних годину дана није исходила да „Лука“ усклади реалну вредност имовине са књиговодственим стањем.**

Из садржине Записника са седнице Управног одбора „Луке Београд“ бр. 7105 од 29.10.2004. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 404-408.) утврђује се да је на седници Управног одбора разматрана одлука о пословној тајни у оквиру тачке 1 дневног реда. Окривљена Мирослава Дробац је упознала Управни одбор о изради елабората „Пословне информације о Луци Београд“ и да ће његова садржина бити проглашена за пословну тајну, да је сачињен на бази нове процене капитала и намењен представљању потенцијалним купцима у поступку продаје акцијског капитала, а да је израда је у завршној фази па стога није достављен Управном одбору. Даље је навела да је елаборат сачињен на бази нове процене капитала, с обзиром на то да је након 1998. године „Лука“ остварила значајна инвестициона улагања и садржи податке о: структури и вредности имовине; земљишно књижном стању; о заједничким улагањима; о односима са ХК „Слободна зона“; о дугорочним пословним аранжманима; о споровима; о потраживањима и највећим дужницима; о односима са градом; о прописима који регулишу рад „Луке“ и који утврђују услове које „Лука“ мора да испуни да би обављала своју делатност; о броју запослених, квалификационој и старосној структури; о Синдикату и Удружењу акционара, о структури капитала и власницима акција. Навела је и да ће елаборат бити израђен у **једном примерку,**

налазиће се у архиви Управног одбора, намењен је искључиво за представљање „Луке“ у поступку продаје и да се не сме користити у друге сврхе, да се подаци не смеју давати на увид, разгледање, ни умножавање неовлашћеним лицима, без писмене дозволе. У даљем току седнице Управног одбора водила се расправа да ли је потребно да се ова нова процена имовине верификује од стране овлашћеног процењивача, али без доношења конкретног решења у погледу избора процењивача. Одлучено је да се у циљу спречавања злоупотребе сачини скраћена верзија елабората који ће се користити у прелиминарним разговорима, а да се комплетан елаборат може представити само озбиљним купцима који се одлуче да наставе преговоре о куповини. Упознала је одбор о постојању великог притиска акционара да се изврши продаја, о најављеним изменама Закона о тржишту хартија од вредности, због чега је потребно да се дефинишу правила понашања, стратегија – модел продаје и циљеви продаје. Окр. Косовац Душан је на овој седници рекао да „Лука“ мора да дефинише модел продаје да ли ће вршити докапитализацију, да ли ће тражити стратешког партнера који би поштовао постављене услове или ће изаћи на аукцијску продају. Истакао је да су се до сада само информативно јављали инвестициони фондови и да нису вођени озбиљни разговори. Члан одбора Данијел Цвјетичанин предложио је Управном одбору да закључи да „Лука“ и даље треба да има активан став у поступку продаје и да започне разговоре са Акцијским фондом, Министарством за приватизацију и Комисијом за хартије од вредности, да размотри њихове сугестије и предлоге пре формирања јавне понуде за преузимање акција, у којој се мора инсистирати на постизању оптималне продајне цене акција. Управни одбор је усвојио предлог и донео одлуку којом је прогласио елаборат "Пословне информације о Луци Београд а.д.", за пословну тајну. Оправдано се мора поставити питање како је овај елаборат који је проглашен за пословну тајну, и који је држан у једном примерку у архиви Управног одбора, завршио код представника инвеститора „Фокуса“, а да за то није дато одобрење од стране генералног директора окривљене Мирославе Дробац и финансијског директора окривљеног Косовац Душана, који су једини имали комуникацију са представницима „Фокуса“ почев од првих контаката „Фокуса“ са „Луком Београд“ па до завршетка понуде за преузимање акција „Луке“?

Надаље, из документа „Подаци о Луци Београд“ из октобра 2004. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 422-441.) утврђује се да је на дан 30.06.2004. године процењена вредност „Луке Београд“ износила **94.938.533 евра**, од чега се на грађевинско земљиште са правом коришћења односила вредност од **7.439.270 евра**, док су објекти високоградње у лучком подручју били у вредности од **75.313.127 евра**.

Како је постојала озбиљна заинтересованост представника инвеститора „Focus Capital Partners“, које је септембра 2005. године у име и за рачун „Worldfin“ S.A. спровео куповину акција „Луке Београд“ преузимањем акција, што се види из Писма о намерама и упитника, која су у континуитету слата „Луци Београд“ почев од марта 2004. године до августа 2004. године, постојала је свест генералног директора Мирославе Дробац, финансијског директора Душана Косовца, да постоји могућност преузимања друштва понудом за преузимање акција.

Такође, постојала је код њих свест да је вредност имовине и капитала, па тако и књиговодствене цене акција потцењена због промењених тржишних прилика као и инвестиција и инвестиционих улагања, што је било и предмет расправе на Скупштини акционара од 17.09.2004. године и Управног Одбора од 29.10.2004. године, због чега су и предузете активности како би се утврдила нова вредност капитала „Луке“ у циљу усклађивања у пословним књигама предузећа. Елаборат стручних служби „Луке“, које су сачиниле и процену вредности „Луке“ из 1998. године, представљао је основу за утврђивање вредности имовине и капитала предузећа, јер је дао процену вредности имовине по методу фер тржишне вредности у износу од око 95 милиона евра, што би уз израду процене вредности приносном методом, дало нову вредност „Луке Београд“ која би била валидна за евидентирање у пословним књигама и дала нову књиговодствену вредност акција.

Имајући у виду да су окривљена Мирослава Дробац и окривљени Душан Косовац имали сазнања још 2004. године да је вредност имовине и капитала због улагања значајно порасла и да постоје заинтересовани инвеститори за куповину акција по моделу понуде за преузимање у ком је одлучна управо књиговодствена вредност акција, они су били у обавези да у складу са својим овлашћењима иницирају доношење одлуке о изради процене вредности приносном методом. На основу ове процене би се, уз већ дату процену у елаборату по фер тржишној вредности, могло доћи до стварне вредности „Луке Београд“, која би се потом евидентирала кроз пословне књиге предузећа на дан 01.01.2005. године и тиме утврдила нова књиговодствена вредност акција. Уместо оваквог поступања, окривљени предлажу проглашавање Елабората за пословну тајну и тако омогућавају његово неевидентирање кроз пословне књиге предузећа. Тиме је **омогућено неосновано задржавање ниже књиговодствене вредности акција**, која се узима у обзир при одобравању понуде за преузимање код привредних друштава која попут „Лука Београд“ а.д. нису листирана на берзи.

Из Извештаја о извршеној ревизији финансијских извештаја за 2004. годину датираног на март 2005. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 639-655.), као и из Извештаја о извршеној ревизији финансијских извештаја за 2005. годину датираног на април 2006. године (доказ се налази у регистратору бр. 2 документације на странама 656-683.) произлази да је анализом књиговодствених вредности утврђено да су **вредности основних средстава које су исказане у пословним књигама предузећа са стањем на дан 31.12.2004. године знатно ниже од њихових поштених – фер вредности**. Стога се препоручује предузећу да, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама предузећа примени **алтернативни поступак предвиђен Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) 16**.

Из Понуде Института економских наука (ИЕН) број 01/10/149 од 23.03.2005. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 697-700.) производи да се „на основу претходно обављених разговора и захтева Луке Београд доставља Понуда за израду пројекта: Примена међународних рачуноводствених стандарда - процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) Луке Београд“. Садржај пројекта који је понуђен обухвата 1) анализу реалности исказаних вредности основних средстава у књиговодству и то компаративном анализом књиговодствене евиденције са

реалним стањем као и анализом исказаних књиговодствених вредности на дан 31.12.2004. године; 2) процену вредности основних средстава и то снимком власничког статуса земљишта (право коришћења, накнада која се плаћа за земљиште, реалне закупнине на локацији “Луке”), власнички статус грађевинских објеката (провера да ли су објекти укњижени, статус коришћења, неспорна и спорна права својине и сл.), година градње, снимак и технички опис објеката, година набавке, снимак и провера функционалног стања кључне опреме, појединачна процена вредности основних средстава у складу са МРС 16 применом дозвољених метода: метода тржишне вредности и метода трошковне замене; 3) утврђивање евентуалног износа обезвређења основних средстава у складу са МРС 36; 4) утврђивање коначне листе фер вредности основних средстава на дан 31.12.2004. године.; 5) **процена вредности капитала предузећа применом приносне методе (ДНТ метод) на дан 31.12.2004. године;** 6) упоредна анализа добијених резултата вредности нето имовине на бази процене вредности основних средстава и резултата добијених на бази економских ефеката коришћења наведене имовине; 7) **презентација резултата утицаја промене вредности нето имовине на вредност акција у књигама предузећа;** 8) одабир технике књижења основних средстава; 9) поступак књижења основних средстава и 10) допуне и измене Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Увидом у Записник са седнице Управног одбора “Луке Београд” од 31.03.2005. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 701-706.) и Одлуку о одобрењу закључења уговора о изради пројекта “Примена међународних рачуноводствених стандарда – процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) Луке Београд а.д.” број 1065/5 од 31.03.2005. године (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 701-706.), утврђује се да је одобрено закључење Уговора о изради пројекта “Примена међународних рачуноводствених стандарда – процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) Луке Београд а.д.” са Институтом економских наука из Београда у свему према понуди број 01/10/149 од 23.03.2005. године. Доношењу Одлуке претходило је излагање окр. Мирославе Дробац да је процена имовине “Луке Београд” рађена још 1998. године, да су у међувремену извршена знатна улагања у објекте и инфраструктуру, да је извршена промена валуте и уведена примена нових прописа у овој области – међународни рачуноводствени стандарди.

Дана 01.04.2005. године закључен је Уговор између “Лука Београд” а.д. као **нaрyчиoцa и Института економских наука**, заведен под бр. 07/10/149-1 од 01.04.2005. године у ИЕН-у, а код “Луке Београд” под бр. 1176 од 06.04.2005. године, (доказ се налази у регистратору број 2 документације на странама 707-708), чији је предмет израда пројекта Примена међународних рачуноводствених стандарда - процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) “Луке Београд”. Чланом 2 уговора предвиђен је садржај Пројекта, и његова садржина је иста као и у горе наведеној понуди достављеној од стране ИЕН-а “Луци Београд”.

По закључењу уговора, дана 15.04.2005. године, окр. Мирослава Дробац донела је Решење о именовању сарадника у пројекту „Примена међународних рачуноводствених стандарда – процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) Луке Београд а.д.“ у саставу Радовић Милан,

Косовац Душан и Драгутиновић Миланка, којим се Радовић Милан задужује за достављање свих података о имовини, Драгутиновић Миланка за достављање података који се односе на правни статус имовине, а **Косовац Душан се задужује за достављање података финансијске природе.**

Увидом у документ – „Прелиминарни резултати процене некретнина, постројења и опреме предузећа Лука Београд а.д.“ утврђује се да је **током јуна месеца 2005. године**, Институт економских наука доставио „Луци Београд“ овај документ који није заведен у деловодним књигама „Луке Београд“, нити у књигама Института економских наука. Састоји се од табела у којима су пописана основна средства „Луке Београд“ и њихова садашња књиговодствена вредност, процењена вредност, а такође је приложено и неколико табела - рекапитулације процене некретнина, постројења и опреме на дан 01.01.2005. године у динарима и еврима. У првој табели наведено је да је укупна процењена вредност некретнина и постројења у износу од **91.757.680,00 евра**, опреме **2.123.811 евра**, што укупно износи **93.146.104 евра**, док је у другој табели наведено да је укупна процењена вредност некретнина износи **89.633.876 евра**, опреме **2.123.811 евра**, укупно **91.757.687 евра**.

Прелиминарна процена је достављена на увид и проверу „Луци Београд“, ради евентуалних корекција и примедби и она није садржала прелиминарну процену вредности по приносној методи, већ само по методи фер тржишне вредности.

Иако је рок за израду пројекта према уговору од 60 дана од дана закључења уговора премашен, окр. Дробац и окр. Косовац нису уложило примедбу на кашњење у извршењу уговорне обавезе и прихватили су прелиминарне резултате процене по истеку рока за извршење уговора, не инстистирајући на достављању комплетног пројекта укључујући и израду процене вредности по приносној методи.

Увидом у дописе „Луке Београд“ а.д. број 2309 од 17.06.2005. године упућене Институту економских наука (доказ се налази у регистратору бр. 3 документације на странама 733-734.), Акцијском фонду (доказ се налази у регистратору број 3 документације на странама 1021-1022.), Министарству за привреду и приватизацију Републике Србије, који је у Министарству заведен под бројем 160/07-1032/99 (доказ се налази у регистратору број 3 документације на странама 1023-1028.) и Комисији за хартије од вредности, који је у Комисији заведен под бројем 4/0-37-1619/1-05 од 20.06.2005. године (доказ се налази у регистратору број 4 документације на страни 1217.) утврђује се да је дана 17.06.2005. године, под бројем 2309 окр. Мирослава Дробац упутила допис - обавештење у којем је наведено следеће: "С обзиром на то да је од претходне процене вредности имовине прошло доста времена, а имајући у виду остале промене које су се дешавале на пољу законодавне регулативе, привреде и политике, као и одређене промене у „Луци Београд“, Управни одбор је донео одлуку да изврши корекцију вредности имовине применом међународних рачуноводствених стандарда. У том смислу склопљен је уговор са Институтом економских наука, тако да очекујемо да комплетан посао буде завршен са њихове стране **до краја јула месеца**. Након овога уследиле би активности у службама „Луке Београд“ и надлежним институцијама на евидентирању нове вредности имовине „Луке Београд“. Сматрамо да би наведени послови могли да се обаве **до краја септембра месеца**,

након чега би у договору са Акцијским фондом приступи продаји уколико постоји интерес за продају већинског пакета имовине, ако тако буду желели акционари и ако буде било купаца. С обзиром на то да ће на овај начин, бар ми тако очекујемо, доћи до знатне корекције вредности имовине, одлучили смо се на овај корак имајући у виду значај „Луке Београд“, интерес државе као и интерес свих акционара".

На овај допис **одговорила је само Комисија за хартије од вредности** која је на основу овог дописа утврдила да "Лука Београд" а.д. није доставила финансијске извештаје за претходну годину, што је била дужна да достави у складу са Законом о предузећима, о чему је донела Закључак о отклањању утврђених неправилности, (доказ се налази у регистратору број 4 документације на страни 1218.), те је упутила налог „Луци Београд“ да исправи ову неправилност и достави финансијске извештаје.

Из Записника са седнице Управног одбора „Луке Београд“ а.д. број 3224/1 од 15.07.2005. године (доказ се налази у регистратору 1 документације на странама 350-361), утврђује се да је Управни одбор донео одлуку да се сазове и огласи годишња Скупштина акционара „Луке Београд“ за 09.09.2005.године, а као тачке дневног реда између осталог наведене су и разматрање извештаја о пословању и годишњем рачуну за 2004. годину, разматрање извештаја о извршеној ревизији годишњег рачуна за 2004. годину и разматрање процене капитала и имовине „Луке Београд“ а.д. применом МРС и формулисање информације за Скупштину акционара и др. Разматран је извештај Управног одбора скупштини "Луке Београд" а.д. који је презентовао Душан Косовац и у коме је наведено да је "Лука Београд" а.д. ангажовала Институт економских наука у циљу израде пројекта "Примена међународних рачуноводствених стандарда – процена вредности основних средстава (некретнине, постројења и опрема) "Луке Београд" а.д. Како стоји у записнику са седнице Управног одбора, основни циљ овог пројекта је да се применом међународних рачуноводствених стандарда, пре свега МРС 16, дође до тржишне (фер) вредности, а да ће се по завршетку пројекта и по доношењу одлуке Управног одбора спровести законом утврђен поступак пред надлежним органима и у пословним књигама. Пројектом ће се утврдити реална позиција "Луке Београд" у привреди Србије ради заштите имовине малих акционара и државе од обезвређивања вредности акција, посебно имајући у виду да је претходно утврђивање вредности имовине "Луке Београд" извршено 1998. године у поступку својинске трансформације. Управни одбор је одлучио да информација Скупштини акционара о процени капитала и имовине "Луке Београд", у вези са применом МРС буде дата кроз извештај Управног одбора, а не као посебна тачка дневног реда као и да ће о резултатима процене сви акционари бити информисани по завршетку пројекта.

У тачки 8 записника са седнице Управног одбора – разматрање процене капитала и имовине "Луке Београд" а.д. примена МРС и формулисање информације за Скупштину акционара, Косовац Душан је објаснио да су стручњаци Института економских наука, ревизорска кућа и брокер "АС финансијски центар" истакли да се нова вредност капитала и имовине утврђена проценом по новој методологији – по МРС 16, спроводи доношењем одлуке Управног одбора и спровођењем у рачуноводственим књигама, а потом је изложио утицај процене на билансе стања и успеха. Драгутиновић Миланка, директор Сектора за правне и кадровске

послове, истакла је да се након верификације Процене, она мора спровести доношењем одлука и увођењем новопроцењене вредности у пословне књиге, пријављивањем, верификацијом и регистравањем промене код Централног регистра, Комисије за хартије од вредности, Акцијског фонда и Агенције за привредне регистре, те да ће се акције продавати према књиговодственој вредности, а ако је њихова процењена књиговоствена вредност већа а није спроведена кроз књиге може настати велики проблем. Управни одбор је на наведеној седници прихватио изнети предлог да нову вредност капитала треба спровести на дан 01.01.2006. године (због времена потребног за спровођење поступка код надлежних институција и због тешкоћа око спровођења промене књиговодствене вредности током пословне године), и да се упуте позиви Министарству за привреду и приватизацију и Акцијском фонду, ради утврђивања заједничких активних везаних за продају. Дакле, и из овог записника се види пасивност окр. Мирославе Дробац и Косовац Душана, као лица која су једина из „Луке Београд“ преговарала са „Фокусом“ и била свесна тога да ускоро буде може бити дата понуда за преузимање „Луке“, а да при том нису ништа предузели како би се што пре изменила књиговодствена вредност акција „Луке Београд“, као доњи праг висине цене при давању понуде за преузимање, када већ нису ништа предузели да акције „Луке“ изађу на берзу.

Увидом у допис „Луке Београд“ а.д. од 19.07.2005. године упућен Министарству привреде (доказ се налази у регистратору 3 документације на странама 1027-1028), а који је примљен и у Акцијском фонду дана 27.07.2005. године под бројем 6382/05 и у Агенцији за приватизацију дана 20.09.2005. године под бројем 209/05 утврђује се да је окр. Мирослава Дробац упутила нови допис Министарству за привреду и приватизацију, **насловљен на министра Предрага Бубала** са молбом за састанак у вези са приватизацијом. У овом допису је наведено да је „Лука Београд“ а.д. ангажовала **Институт економских наука у циљу израде пројекта Примена међународних рачуноводствених стандарда - процена вредности основних средстава/некретнине, постројења, опрема/„Луке Београд“.** **Завршетак пројекта односно процене планиран је до краја септембра 2005. године, када ће се доћи до реалне вредности „Луке Београд“.** Окр. Мирослава Дробац сматрала је да би било корисно да се организује заједнички састанак са министром, директором Акцијског фонда и њиховим сарадницима, око договора о даљим активностима које би заједнички предузимали, како би послове даље приватизације „Луке Београд“ урадили на квалитетан и транспарентан начин, а све то имајући у виду значај „Луке Београд“ као међународног теретног и путничког пристаништа, највећег на Дунаву код нас, интерес привреде као корисника услуга „Луке“, као и интерес власника акција.

Министарство привреде проследило је овај допис Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду својим дописом број 1032-1/99 од 03.08.2005. године (доказ се налази у регистратору 3 документације на страни 1023), а поводом чега је заказан састанак у згради Министарства са представницима „Луке Београд“ дана 17.08.2005. године, коме су **присуствовали министар Предраг Бубало, помоћник министра Мира Прокопијевић, а у име „Луке Београд“ а.д. Мирослава Дробац, Душан Косовац и Данијел Цвјетичанин.** На овом састанку представници „Луке“ су **упознали присутне са прелиминарним резултатима процене на основу које се очекује већа вредност имовине и капитала.**

Увидом у Записник са седнице Скупштине акционара бр. 3605/1 од 09.09.2005. године (доказ се налази у регистратору 2 документације на страни 410-421), утврђује се да је окр. Мирослава Дробац навела да је "Лука Београд" имала доста инвестиционих улагања, да су у процесу имовинске трансформације и правне регулације имовине, јер највећи део објеката није укњижен па сад морају да ураде све што је потребно, пошто будући купац хоће тачно да зна шта купује. Навела је да су у процени учествовале и екипе из "Луке Београд", али су сматрали да процена треба да има печет овлашћене куће како се не би могло приговорити како "Лука Београд" нешто није урадила како треба, па су тај материјал уступили Институту, и по тој процени вредност "Луке Београд" изражена у вредности акција биће знатно већа. Даље је навела да ће по евидентирању имовине "Луке Београд" у књиговодству почетком идуће (2006.) године, акције бити за продају. Поступак процене биће ускоро завршен и након тога прегледан и од људи у "Луци Београд", а који ће облик продаје бити не може се рећи сада, али у сваком случају биће у заједници са државом, као и да је интерес свих из "Луке Београд" да акције постигну што већу цену. Навела је да је до тог тренутка **било интересовања за акције "Луке", али не оних за које би се могло рећи да су озбиљни понуђачи, јер нико није тражио документацију на основу које би се могао урадити озбиљан посао,** као и да претпоставља да ће интересовања за куповину акција бити и у наредном периоду. Окривљена је истакла да су искористили право "Луке Београд" на 200 м Савског пристаништа и изградили путничко пристаниште које ће им доносити велики приход као и да сређују гранични превоз на Дунаву, те да ће све ово допринети како вредности, тако и угледу "Луке Београд", односно вредности акција "Луке Београд" која се креће између 20 и 22 еура, те ће захваљујући овоме моћи да се погађају са евентуалним купцем док не добију онолико колико "Лука Београд" стварно вреди. На седници реч је узео и окр. Душан Косовац који је између осталог навео да оно што они раде је реална процена, **да ће настојати да акције "Луке Београд" не иду на берзу док се та процена не уради, а ко хоће може да иде на берзу али ће акције дати за 5 еура како је првобитно процењено,** а "Лука Београд" ће урадити процену и све што могу да добију оно што је најповољније за акционаре и за запослене. Овај део записника речито сведочи о томе **како је одбрана окр. Косовца у делу у коме каже да му није била позната обавеза "Луке" да изађе на берзу неистинита!**

Увидом у уговор УР-11-06/05 од 01.08.2005. године и уговор УГ-11-06/05-1 од 25.12.2005. године, утврђује се да су закључени између предузећа "Stadlux Investment" S.A, L-1150 Luxemburg и привредног друштва „Focus Capital Partners“ а.д., да су њима дефинисана права и обавезе потписника уговора, а предмет уговора је установљење обавеза по којима ће консултант („Focus Capital Partners“ а.д.) омогућити клијенту („Stadlux Investment“ S.A, L-1150 Luxemburg) сервисе који су усмерени на аквизицију приликом преузимање власништва над привредним друштвом „Лука Београд“ а.д.

У оквиру Анекса 1 ових уговора наведена је листа активности које „Focus Capital Partners“ треба да обави за свог клијента где је наведено следеће: обезбеђивање информационе основе о компанији која је предмет аквизиције и њене релевантне економске и финансијске анализе, комуникација са менаџментном, запосленима и акционарима компаније, комуникација са корпоративним агентом „Луке Београд“ брокерском кућом „АС финансијски центар“, комуникација са саветницима „Луке Београд“, процена вредности од стране специјалисте за некретнине, координација

клијентовог тима и екстерних саветника, препоручивање структуре трансакције - метод, препоручена цена и други елементи, припрема документације и изјава које су у вези са процесом преузимања, званично представљање клијента према трећим странама - акционари, менаџмент, релевантне институције, медији итд.

Од стране сведока Милана Бека је достављен документ под називом „Пројекат Амстердам“, који је сачињен дана 02.09.2005. године од стране привредног друштва „FOCUS CAPITAL PARTNERS“. У овом документу констатовано је да у последњих неколико месеци предузеће „STADLUX INVESTMENT“ S.A. као принципал преко свог консултанта „FOCUS CAPITAL PARTNERS“ из Београда, и „M&V INVESTMENTS“ као овлашћеног брокера припрема куповину 35% акција у иницијалној фази, а затим преко 50% акција у компанији „АМСТЕРДАМ“ (који је радни назив за таргет компанију односно „Луку Београд“), да је изабрани модел понуда за преузимање (ТОВ), а затим накнадно стицање акција трговином на берзи или новом понудом за преузимање. У документу је наведено да је таргет компанија дистрибуирала 4.270.237 обичних акција, а власничка структура је распоређена на следећи начин: 2.524.716 акција или 59,12% је у поседу 4.451 приватних акционара, а 1.745.521 акција или 40,88% је у поседу државе и то 1.318.497 акција (30,88%) је у власништву Акцијског фонда Републике Србије, а 427.024 акција (10%) је у власништву Републичког фонда ПИО, као и да је вредност једне акције по књиговодственој вредности на дан 31.12.2004. године 493,12 динара а укупна вредност капитала износи око 25.000.000 евра. Такође, у документу је наведено да је таргет компанија („Лука Београд“) наручила нову процену вредности капитала од стране Института за Економске наука из Београда, чији први драфт презентован Управном одбору наручиоца, а чији је циљ усклађивање вредности имовине предузећа са међународним рачуноводственим стандардима (ИАС). Вредност у првом драфту од око 90.000.000 евра базирана је на тренутној делатности. Такође, је наведено да ће Управни одбор таргет компаније на Скупштини предузећа која је заказана за 09.09.2005. године, од Скупштине добити овлашћење да по достављању коначне верзије процене исту усвоји и донесе одлуку о њеном књижењу. У овом документу је наведено да се таргет компанија простире на две београдске општине на укупној површини од 764.002 м², и да на додатних 600.000 м² постоји правни спор, да располаже са 189.008 м² изграђених објеката и да је тренутно у току 20 судских спорова око употребе 6 објеката на површини 20.595 м². Компанија купац ће у уторак, 06.09.2005. године, преко овлашћеног брокера „M&V INVESTMENTS“ предати понуду за преузимање за стицање од 35% до 100% акција таргет компаније, да ће понуђена цена по акцији вредновати таргет компанију на износ од 40.000.000 евра за 100% капитала. Компанија „HEMSLADE“ ће у првој фази обезбедити 100% финансијску подршку у виду позајмице компанији купцу, која ће послужити као потребан депозит за обезбеђивање банкарске гаранције, вероватно „HYPO BANKE“, односно куповину акција након проглашавања успешности понуде за преузимање. Све друге трошкове трансакције оснивање компаније купца, ангажовање консултанта, брокера и друге трошкове сносиће партнери, по 50% свака страна по унапред утврђеном договору. Из напред наведеног произлази да је овај пројекат „АМСТЕРДАМ“ већ унапред био припремљен, односно урађен је пре давања понуде за преузимање акција „ЛУКЕ БЕОГРАД“ а.д. од стране „WORLDFIN“ S.A, и да је инвеститор преко „Фокуса“ практично располагао свим релевантним информацијама о дешавањима и активностима менаџмента „Луке Београд“.

Садржина овог документа указује да нису истините садржине одбране окр. Мирославе Дробац и окр. Косовац Душана, као ни искази сведока Вука Делибашића и Милана Бека, око тога да је “Фокус” од “Луке добијао само штуре информације. На основу овог документа, изводи се закључак да су само окр. Косовац и Дропчева могли да дају ове најновије информације о раду УО “Луке” “Фокусу” и упозоре их на то да “Лука” ради на измени књиговодствене вредности акција, пошто нико други сем њих и није имао контакте са представницима “”Фокуса”.

Увидом у документацију Комисије за хартије од вредности утврђено је да је дана 06.09.2005. године у Комисији за хартије од вредности примљен захтев компаније „Worldfin“ S.A. из Луксембурга који подноси БДД „M&V Investments“ a.d. за одобрење понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ под бројем 4/0-32-2429/1-05 (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1286).

У периоду када је упућена понуда за преузимање акција „Луке Београд“ а.д., материја понуде за преузимање је била регулисана Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената (Службени лист СРЈ бр. 65/02 и Службени гласник РС број 57/03, 55/04 и 45/05) и то члановима од 67 до 83, Правилником о садржини и форми понуде за преузимање (Службени гласник РС број 102/03, 25/04 103/04 123/04) донетим од стране Комисије за хартије од вредности.

Чланом 67 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената одређено је да лице које намерава да купи акције са правом гласа одређеног акционарског друштва по основу којег би стекло најмање 25% акција са правом гласа тог друштва, дужно је да поступи у складу са овим Законом.

Чланом 69 наведеног Закона регулисано је одобрење понуде за преузимање акција на следећи начин: куповина акција са правом гласа одређеног акционарског друштва по основу којих се стиче најмање 25% акција са правом гласа тог друштва може се вршити само понудом за преузимање акција. Понуда из става 1 овог члана не може се вршити без претходно донетог решења о њеном одобрењу које доноси Комисија за хартије од вредности. Садржину захтева за одобрење понуде и другу документацију која се подноси уз тај захтев прописује Комисија за хартије од вредности и она води регистар решења о одобрењу понуда за преузимање акција.

Чланом 72 Закона прописано је да управни одбор акционарског друштва чије се акције купују може својим акционарима упутити посебно обавештење у коме износи своје мишљење о понуди за преузимање акција – најкасније 10 дана пошто је учињена понуда за преузимање акција. Ако ово обавештење упутити акционарима управни одбор акционарског друштва дужан је да га истовремено достави и Комисији за хартије од вредности. **У овом обавештењу управни одбор може изнети своју препоруку акционарима о прихватању или неприхватању понуде за преузимање акција.** Ако управни одбор акционарског друштва обавештење упутити без препоруке, дужан је да то образложи. Ако понудилац упутити акционарима обавештење о променама околности из чл. 71 закона управни одбор акционарског друштва може обавештење из става 1 допунити или изменити.

Садржину овог обавештења и начин на који се оно упућује прописује Комисија за хартије од вредности.

Чланом 80 Закона прописано је да рок утврђен у понуди за преузимање акција не може бити краћи од 21 дан. На дан отварања понуде за преузимање акција, акционарима мора бити омогућено да своје акције депонују на рачун депонованих хартија од вредности на начин предвиђен у понуди за преузимање акција. Ако понудилац продужава трајање понуде, дужан је да претходно преузме и исплати све акције депоноване до дана затварања понуде која је одређена у понуди за преузимање.

Правилником о садржини и форми понуде за преузимање акција (Службени гласник РС број 102/03, 25/04, 103/04 и 123/04), предвиђено је следеће:

Чланом 2 предвиђено је да је понуда за преузимање акција писани документ којим се позивају сви законити имаоци акција са правом гласа у Скупштини акционарског друштва, односно друга лица имаоци хартија од вредности које дају право на замену или куповину тих акција (акционари) да продају своје акције са правом гласа односно те друге хартије од вредности лицу наведеном у понуди када то лице намерава да купи акције по основу којих би, са акцијама које већ поседује или које поседује зависно друштво тог лица стекло најмање 25% акција са правом гласа.

Чланом 5 предвиђено је да је понудилац дужан да у понуди за преузимање акција наведе податке о понуди а посебно податке који се односе на: 1) цену по којој се купују акције које су предмет продаје и основ за њено одређивање; 2) број акција, по класама, односно серијама које понудилац жели да преузме на основу понуде за преузимање; 3) **вредност капитала односно имовине акционарског друштва и метод који је коришћен за процену вредности уколико је вршена процена вредности капитала, као основ за одређивање цене из понуде за преузимање акција** и 4) трајање понуде за преузимање акција.

Процену из става 1. тачка 3 овог члана врши овлашћени процењивач применом једног од признатих метода процене вредности капитала и имовине.

Минимална цена по једној акцији из понуде за преузимање акција коју је понудилац дужан да понуди не може бити нижа од тржишне цене те акције. Уколико се тим акцијама није трговало на берзи, односно на другом организованом тржишту, минимална цена из понуде за преузимање акција, не може бити нижа од **књиговодствене или процењене вредности акција**. Дакле, **АЛТЕРНАТИВНО са књиговодственом се у Правилнику наводи и процењена вредност акција привредног друштва за чије акције је дата понуда за преузимање као доња граница вредности акција код понуде, али нико од државних инсититуција није реаговао на податак да се та процена врши нити је извршио анализе у циљу утврђивања околности да ли је виша књиговодствена или процењена вредност акција!**

Под тржишном ценом акција у смислу става 3 овог члана подразумева се највиша цена које је та акција постигла у трговини на берзи или неком другом

организованом тржишту у периоду од 6 месеци пре понуде за преузимање акција. Рок утврђен у понуди за преузимање акција не може бити краћи од 21 дана нити дужи од 50 дана.

Чланом 11а правилника предвиђено је да заинтересовано лице, које није првобитни преузималац може да упутити своју понуду акционарима акционарског друштва (конкурентска понуда). Комисија ће узети у разматрање захтев за одобрење **конкурентске понуде** који стигне у седиште Комисије за хартије од вредности, најкасније 8 дана пре дана истека првобитне понуде и то до 12 часова. До рока утврђеном у ставу 2 захтев за одобрење конкурентске понуде мора бити и **употпуњен са свом прописаном документацијом да би се узео у разматрање.**

Чланом 14 предвиђено је да управни одбор акционарског друштва на чије акције се односи понуда за преузимање може у року из чл. 72 став 1 Закона, упутити акционарима тог друштва обавештење у коме се дају подаци о односу понудиоца и чланова тог управног одбора, **препука у вези са понудом за преузимање акција** и други подаци битни за доношење одлуке акционара. У обавештењу из става 1 не могу се наводити подаци који могу створити погрешну представу код акционара у погледу финансијског и правног положаја акционарског друштва на које се та понуда односи и у погледу **вредности акција које је то друштво издало.** Морамо да констатујемо да је једини податак **који је стварао погрешну представу код акционара у погледу вредности акција управо онај који је пружала књиговодствена вредност, а окривљени Косовац и Дропчева имали су резултате прелиминарне вредности тих акција, па и поред тога нису препоручили акционарима да своје акције не продају по понуђеној цени, иако им је било јасно да понуђена цена није представљала реалну вредност акција.**

Дана 06.09.2005. године у Комисији за хартије од вредности примљен Захтев за одобрење понуде за преузимање акција предузећа „Лука Београд“ под бројем 4/0-32-2429/1-05 који је од стране „M&V investments - брокерско дилерско друштво“ д.о.о. достављен Комисији за хартије од вредности (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1286), а што се утврђује увидом у електронски уписник – списак аката у предмету 4/0-32-2429-05.

Увидом у скраћени текст понуде за преузимање акција као саставног дела захтева, види се да је као књиговодствена вредност акције наведено је 494,07 динара номинална вредност акције је 300,00 динара, док тржишна вредност акције није утврђена јер није било трговања на берзи. **У скраћеном тексту понуде наведено је да процена није вршена.**

У тексту понуде за преузимање акција "Лука Београд" поред основних података у понуди наведено је да је вредност која се нуди за акције 800,00 динара по једној акцији и да је минималан број акција које се преузимају 1.067.560 акција односно 25% од укупног броја издатих обичних акција, а максималан број акција које се преузимају је 4.270.237 акција односно 100% од укупног броја издатих обичних акција. У тачки 10 која носи назив Куповина акција после затварања понуде наведено је да „Сходно Закону о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената и Правилнику о садржини и форми понуде за преузимање акција, **понутилац има намеру да стиче акције под истим**

условима као у овој понуди за преузимање, у периоду од 20 дана након њеног затварања!“. Из овога се може извести закључак да не стоји одбрана окривљених лица из Агенције за приватизацију и Акцијског фонда да је држава била и временски лимитирана на трајање понуде за преузимање, тј. да је пред собом имала краatak рок од 21 дан у коме се физички не могу извршити све потребне анализе, па да између осталог и због тога анализе нису биле вршене. У понуди је јасно назначена намера понудиоца да понови понуду у року од 20 дана након завршетка прве понуде, тако да је су државни органи имали више него довољно времена да сачекају крај прве понуде, да током трајања те понуде, као и по њеном окончању врше потребне анализе, пре тога виде да ли је прва понуда успела код малих акционара, и на тај начин поступе у складу са оним што је окр. Бубало навео да је начелно била политика државе, па да тек онда донесу одлуку да ли ће држава продати акције или неће. Да су тако поступили, пред собом би имали јасну ситуацију из два угла – прво, да ли су мали акционари прихватили понуду или нису, и друго, да ли је понуђена цена акција у складу са реалном вредношћу „Луке Београд“ а.д. или није, што би показале анализе надлежних државних органа.

Увидом у документацију Комисије за хартије од вредности утврђено је да је на 95. седници 7. сазива Комисије дана 09.09.2005. године (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1476) Комисија одобрила захтев за одобрење понуде за преузимање и донела Решење понудиоцу „Worldfin S.A.“ о одобрењу понуде за преузимање акција бр. 4/0-32-2429/5-05. Ово решење упућено је у складу са законом Агенцији за приватизацију дана 12.09.2005. године 4/0-32-2429/7-05. и Акцијском фонду под бројем 4/0-32-2429/8-05 (доказ се налази у регистратору број 4 документације на страни 1434.).

Дана 30.09.2005. године Комисија за хартије од вредности у акту 4/0-32-2429/11 - 05 је од стране „M&V investments“ (доказ се налази у регистратору 6 документације на страни 1999) обавештена да је на рачуну депонованих хартија од вредности депоновано више од минимума неопходног броја акција, чиме се потврђује успешност понуде за преузимање акција „Лука Београд“, те да подносе захтев за продужење понуде за 20 дана од дана затварања.

Из Записника са седнице Управног одбора „Луке Београд“ од 18.09.2005. године (доказ се налази у регистратору 1 документације на странама 375-376), и Обавештења Управног одбора „Луке Београд“ везаног за понуду за преузимање акција „Луке“ бр. 7281 од 19.09.2005. године, заједно са огласом датим у дневном листу „Политика“ од 21.09.2005. године (доказ се налази у регистратору 6 документације на страни 1995), утврђује се да је дана 19.09.2005. године Управни одбор акционарског друштва „Лука Београд“ доставио Комисији за хартије од вредности обавештење Управног одбора у вези са понудом за преузимање акција, где се у тачки 8 наводи да је Управни одбор „Луке“ ангажовао овлашћеног проценитеља - Институт економских наука из Београда да изврши процену са циљем одређивања фер вредности сталне имовине и уз примену међународних рачуноводствених стандарда, посебно МРС 16 стандард, Закона о рачуноводству и ревизији, као и да је планирано да се процена заврши до краја септембра 2005. године. У тачки 9 даје се препорука акционарима да сачекају крајњи рок за давање евентуално друге (других) понуде/а до 23.09.2005. године. Своју препоруку акционарима Управни одбор ће саопштити накнадно, после 23.09.2005. године, након чега ће акционари одлучити сами“ уз напомену да ће обавештење Управног

одбора о преузимању акција бити објављено у дневном листу „Политика“ до 21.09.2005. године, о чему је сваки акционар упознат писменом пошиљком од 16.09.2005. године (докази се налазе у регистратору број 4 документације на странама 1447-1448).

Дана 27.09.2005. године Институт економских наука је доставио „Луци Београд“ Процену вредности некретнина, постројења и опреме А.Д. „Лука Београд“ као и Процена приносне вредности капитала предузећа А.Д. „Лука Београд“ на дан 31.12.2004. године (докази се налазе регистратору 3 документације на странама 735-817), а иста је предата окр. Душану Косовцу. Извршеном проценом вредности некретнина постројења и опреме „Луке Београд“ а.д. у самом резимеу процене наведено је да је у питању велико предузеће чија је основна делатност претовар терета, складишта и стоваришта, услуге у речном и језерском саобраћају, да је у питању акционарско друштво са структуром капитала – 59% акционари физичка лица, 41% акцијски и ПИО фонд РС. Као циљ процене наводи се процена реалне – фер вредности некретнина, постројења и опреме предузећа А.Д. „Лука Београд“, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији, уз примену Међународних рачуноводствених стандарда, посебно стандарда МРС 16. Као метод процене наводи се да је наведена процена извршена по могућим тржишним вредностима или применом метода трошкова замене у складу са МРС 16, да је извршена у динарима на дан 01.01.2005. године по средњем курсу за 1 Еуро – 79,0803 динара.

У резултатима процене (дате у динарима и у еврима) наведено је да књиговодствена вредност „Луке Београд“ а.д. – и то вредност некретнина постројења и опреме на дан 01.01.2005. године износи **22.614.000, 00 евра**, а да процењена вредност износи **89.411.000,00 евра**, а да у процењеној вредности право коришћења земљишта износи **8.675.000,00 евра**, грађевински објекти **78.615.000,00 евра** и опрема **2.121.000,00 евра**, чији укупан збир износи **89.411.000,00 евра**.

У самој процени наводи се да постоје значајне индикације да књиговодствена вредност основних средстава „Лука Београд“ а.д. није реална, тј. да су основна средства потцењена. Даље се наводи да је у 2004. години сагласно са почетком примене Закона о рачуноводству и ревизији и са првом применом Међународних стандарда финансијских извештавања предузеће било дужно да своје књиговодство усклади са одредбама новог Закона и Контног оквира и уз примену МРС. Притом било је неопходно да се утврди и реална вредност сталне имовине, јер се то одговарајућим стандардима изричито налаже (МРС 16, МРС 36), па како то није урађено у 2004. години донета је **Одлука да се усклађивање – процена фер вредности изврши у 2005. години**, односно на дан 01.01.2005. године. Процена је базирана на примени Међународних рачуноводствених стандарда и то оних који се односе на вођење основних средстава предузећа, те сагласно МРС-у у књиговодству се вредност основних средстава – некретнина постројења и опреме исказује по реалној вредности која је једнака фер вредности сваког средства на дан билансирања. **Фер вредност** обично се утврђује проценом на бази тржишних доказа, с тим да се дозвољавају изузеци у процени који се односе на процену вредности некретнина постројења и опреме за које не постоје поуздани тржишни докази о њиховим вредностима (ради се о специфичним основним средствима или о онима која се веома ретко продају), и у тим

случајевима МРС 16 дозвољава процену применом добитног приступа (приносни метод) или приступа амортизованих трошкова замене. Даље се наводи да је основни приступ у процени поређење основних средстава у власништву „Луке Београд“ са тржишним вредностима исте или сличне некретнине односно опреме, а тек у недостатку реалних тржишних параметара могу се применити и алтернативни поступци – добитни приступ или приступ амортизованих трошкова замене.

У процени се даље наводи да постоје значајне индиције да је тржишна вредност, посебно некретнина, већа у односу на вредност исказана у књигама, тим пре што су сви објекти предузећа лоцирани на обали Дунава у 1 и 2 зони града Београда као и да је највећи утицај на нереално исказивање вредности основних средстава имала висока инфлација у последњих 15 година, неколико деноминација динара, као и кретање курсева страних валута у односу на инфлациону стопу. Из тог разлога у исказивању вредности основних средстава „Луке Београд“ намеће се примена модела ревалоризације, јер се само на тај начин може исказати реална вредност основних средстава предузећа. Даље се објашњава да примена модела ревалоризације подразумева да се вредност неког основног средства приоритетно утврђује поређењем са тржишним вредностима истог или сличног средства, па тек ако има мало података о тржишним вредностима могу се применити дозвољене методе: метод трошкова замене, који подразумева утврђивање реалне набавне вредности која се умањује за укупну амортизацију на основу века употребе или добитни приступ који полази од капитализације приноса које неко средство може донети (закупнине). Позитивна вредност, односно увећана вредност неког средства у односу на исказану књиговодствену се исказује као ревалоризациона резерва у корист сопственог капитала, а негативна вредност, односно смањење вредности неког основног средства се исказује као расход.

У процени се наводи да су основ за процену некретнина постројења и опреме „Луке Београд“ чинили подаци које су припремиле стручне службе „Луке“, као и да је у поступку прикупљања података извођач сарађивао посебно са финансијско-рачуноводственим службама предузећа и службама развоја. У процени се даље наводи да је сагласно допуштеним методама по МРС-у о процени „Луке Београд“ примењен тржишни метод као основни и методи трошкова замене и приносни метод као алтернативни, који су примењени превасходно код процене специфичних објеката као што су обалски објекти, колосеци као и код дела опреме, а да при томе важи претпоставка неограниченог века функционисања предузећа.

У закључку Института економских наука стоји да је укупна процењена вредност некретнина, постројења и опреме на дан 01.01.2005. године износи 7.070.662.000,00 динара, односно **89.411.000,00 евра**. У Закључку се наводи и да је у процени обухваћена само у крајње оријентационом износу и спорна имовина “Луке Београд”, и да је укупан износ спорне имовине процењен на 377.562.000,00 динара и да се може водити само ванбилансно, а у случају евентуално повољног решења спора тај део имовине постаје активна имовина “Луке”.

Поред горе поменуте процене Институт економских наука је урадио и **процену приносне вредности капитала** предузећа “Лука Београд” а.д. на дан 31.12.2004. године, у којој се наводи да је применом метода којим су прописани

Међународним рачуноводственим стандардима, посебно стандардом МРС 16 процењена вредност основних средстава предузећа “Лука Београд” са стањем на дан 01.01.2005. године. У самом закључку наводи се да је проценом вредности капитала предузећа “Лука Београд” а.д. на дан 31.12.2004. године применом ДНТ метода добијена вредност у износу од 1.461.436.000,00 динара, односно 18.840.000,00 евра. Приносна вредност капитала добијена на основу реалне пројекције економских ефеката у коришћењу капацитета предузећа одражава вредност капитала предузећа сагласно обиму услуга које остварује, односно обиму остварених прихода и расхода. Процена фер вредности основних средстава применом метода које прописују међународни рачуноводствени стандарди дала је далеко већу вредност капитала у износу од 7.389.028.000,00 динара, што значи да је вредност сталне имовине вишеструко већа у односу на ефекте који су постижу од њене употребе, а то истовремено значи и да би ликвидациона вредност капитала била вишеструко већа у односу на приносну вредност. Књиговодствена вредност капитала исказана у књигама предузећа на исти дан је такође већа од добијене приносне вредности и износи 2.109.812.000,00 динара. Даље се наводи да с обзиром на то да је приносна вредност капитала нижа од имовинске, па и књиговодствене вредности, као минимална релевантна преговарачка вредност капитала предузећа “Лука Београд” а.д. која може послужити за преговоре са потенцијалним инвеститорима је средња вредност која се добија као аритметичка средина приносне и имовинске вредности и која износи 4.425.232.000,00 динара односно **55.959.000,00 евра**. Такође се истиче да и **поред ниског приноса “Лука Београд” поседује атрактивну сталну имовину, посебно грађевинске објекте који се могу појединачно продати, чиме потенцијални инвеститор ако не из делатности онда из имовине могао повратити уложена средства из куповину акција “Луке”**. Процењена вредност по акцији у овом случају се добија тако што се процењена средња вредност капитала подели са укупним бројем емитованих акција предузећа, а даље се наводи да презентирани резултати представљају оријентациону независну информацију за управу и акционаре предузећа, те да немају за циљ да утичу на понашање власника акција у одабиру опције да купује или продају своје акције, као и да на тржишну вредност акција утичу и други фактори, а посебно постојање реалне тражње као и евентуалне намере потенцијалних инвеститора у располагању са имовином “Луке”.

Из економско-финансијског налаза и мишљења вештака од 22.11.2013. године утврђује се да је процењена фер вредност непокретне имовине “Луке Београд” а.д. извршена тржишном и приносном методом на дан 31.12.2004. године, и то дељењем имовине у логичне економске целине и уз коришћење процене Института економских наука из Београда из септембра 2005. године, и да **износи 6.195.983.847 динара**. Вештак је у свом налазу и мишљењу навео да фер вредност капитала привредног друштва “Лука Београд” на основу процене вредности основних средстава и процене приносне вредности капитала **износи 6.195.812.287 динара**, с тим што фер вредност једне акције обрачуната на основу процене вредности основних средстава и процене приносне вредности капитала **износи 1.450,93 динара**.

Вештачењем је утврђено да је укупна фер вредност државног пакета акција (збира акција у власништву Акцијског фонда и Републичког фонда ПИО) – 1.745.521 акција привредног друштва “Лука Београд” а.д. на основу вредности утврђених у вештачењу **износила 2.532.628.784 динара**. У поређењу са фер вредношћу једне

акције утврђене у вештачењу, разлика у цени плаћеној у поступку понуде за преузимање од стране компаније „Worldfin“ за акције из државног пакета **износила би 1.136.211.984 динара.**

Вештак је у свом налазу и мишљењу утврдио да фер вредност капитала привредног друштва „Лука Београд“ а.д. на основу процене вредности основних средстава и процене приносне вредности капитала **износи 78.348.366 евра**, одакле следи да би фер вредност једне акције обрачуната на основу процене вредности основних средстава и процене приносне вредности капитала **износила 18,35 евра**. Самим тим, укупна фер вредност државног пакета акција (збира акција у власништву Акцијског фонда и Републичког фонда ПИО) – 1.745.521 акција привредног друштва “Лука Београд” а.д. на основу вредности утврђених у вештачењу **износила би 32.026.039 евра**. Поредиши је са фер вредношћу једне акције на начин утврђен у вештачењу, разлика у цени плаћеној у поступку понуде за преузимање од стране компаније „Worldfin“ за акције из државног пакета **износила би 14.367.826 евра.**

Према Међународним рачуноводственим стандардима **фер вредност** је дефинисана као износ за који се средство може разменити или обавеза измирити између обавештених, вољних страна у оквиру независне трансакције.

Током септембра 2005. године, по доношењу Одлуке о методу продаје акција „Луке Београд“ а.д. (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1257), у Министарству привреде одржан је састанак на ком су присуствовали окр. Мрђа Горан и представници малих акционара Карановић Милан, Арсовић Слободан и покојни Мирољуб Зарић, на ком су мали акционари презентовали резултате процене окр. Мрђи и захтевали од њега да државни пакет акција не прода.

Увидом у документацију Агенције за приватизацију и Акцијског фонда која се односи на поступак преузимања акција предузећа “Лука Београд” а.д. од стране компаније „Worldfin“ S.A. из Луксембурга утврђује се да је по пријему понуде за преузимање акција „Луке Београд“ а.д. у Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду није извршена анализа приспеле понуде, као ни анализа вредности акција „Луке Београд“, иако су челни људи и Агенције и Фонда знали да је у току нова процена вредности имовине и капитала овог друштва и њихових очекивања да ће књиговодствена вредност акција након верификовања процене бити већа.

Наиме, увидом у документацију Агенције за приватизацију и Акцијског фонда у вези са понудом за преузимање, утврђено је да је „Лука Београд“ доставила допис Министарству за привреду и приватизацију Републике Србије бр. 2309 од 17.06.2005. године (доказ се налази у регистратору 3 документације на странама 1024-1025) у којем га обавештава о процесу утврђивања вредности имовине “Лука Београд” а.д. према МРС. Исти овакав допис “Лука Београд” је упутила Акцијском фонду РС (доказ се налази у регистратору 3 документације на странама 1021-1022), који је у Акцијском фонду заведен под бројем 5105/05 од 20.06.2005. године. Акцијском фонду достављен је и допис “Луке Београд” који је упућен Министарству за привреду и приватизацију и то министру Предрагу Бубалу дана

19.07.2005. године, а у Акцијском фонду примљен је 27.07.2005. године под бројем 6382/05.

Агенција за приватизацију је дана 13.09.2005. године примила допис Комисије за хартије од вредности, под бројем 209/05, којим се Комисија обраћа Агенцији поводом понуде за преузимање акција акционарског друштва "Лука Београд" а.д. од стране понудиоца „Worldfin“ S.A. Луксембург, која је одобрена на 95. седници Комисије за хартије од вредности од 09.09.2005. године. Из достављеног захтева и документације која се прилаже уз захтев, утврђено је да у структури власништва акционарског друштва "Лука Београд" а.д. Београд, Акцијски фонд РС учествује са 30,88% док ПИО Фонд учествује са 10,00%. Комисија обавештава Агенцију за приватизацију да понуда за преузимање акција траје 21 дан, а да је понудилац понудио да откупи минимално 1.067.560 комада и максимално 4.270.237 комада обичних акција по цени од 800,00 динара. Остали услови понуде за преузимање акција се могу сагледати из текста понуде за преузимање акција који је понудилац дужан да упуту свим законитим имаоцима акција. Наведено се утврђује из дописа Комисије за хартије од вредности који је примљен у Агенцији за приватизацију под бројем 209/05 од 13.09.2005. године.

Поред тога, од стране Комисије за хартије од вредности Републике Србије упућен је допис бр. 4/0-32-2429/8-05 од 09.09.2005. године Акцијском фонду (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1240) којим га Комисија обавештава да је поводом понуде за преузимање акција акционарског друштва „Лука Београд“ а.д. од стране понудиоца „Worldfin“ S.A. из Луксембурга понуда одобрена на 95. седници Комисије за хартије од вредности од 09.09.2005. године, као и да је из достављеног захтева и документације која се уз захтев прилаже утврђено да у структури власништва акционарског друштва „Лука Београд“ а.д., Акцијски фонд РС учествује са 30,88%, а ПИО фонд са 10%. Комисија даље у допису обавештава Акцијски фонд да понуда за преузимање акција траје 21 дан, а да је понудилац понудио да откупи минимално 1.067.560 комада и максимално 4.270.237 комада обичних акција по цени од 800 динара, док се остали услови понуде за преузимање акција могу сагледати из текста понуде за преузимање акција који је понудилац дужан да упуту свим законитим имаоцима акција. У прилогу овог дописа Комисија је доставила Акцијском фонду и скраћени текст понуде за преузимање акција. Овај допис заведен је у Акцијском фонду под бр. 7756/05 од 13.09.2005.

Акцијски фонд својим дописом бр. 7793/05 од 14.09.2005. године (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1248), обавештава Центар за тржиште капитала Агенције за приватизацију, односно доставља копије понуде за преузимање акција за предузеће „Лука Београд“ а.д. од стране понудиоца „Worldfin“ S.A. Луксембург која је достављена Акцијском фонду дана 12.09.2005. године.

Акцијски фонд добио је налог за продају акција од стране Агенције за приватизацију бр. ТК-470/05-62 од 27.09.2005. године, заведен код Акцијског фонда под бр. 8263-1/05 од 27.09.2005. године, (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1256), којим се налаже продаја акција емитента „Лука Београд“ а.д., које су Акцијском фонду пренете на основу чл. 8 Закона о Акцијском фонду, а налог се односи на продају 1.745.521 акција и то: 1.318.497

акција у Акцијском фонду и 427.024 акција пренетих на Републички фонд за ПИО запослених. Овим налогом Акцијски фонд се задужује да изврши проверу укупног броја акција емитента и укупног броја акција пренетих на Акцијски и ПИО фонд. Уколико дође до одлагања продаје акција, Акцијски фонд је дужан да о томе благовремено и образложено обавести Агенцију за приватизацију. У прилогу овог налога налази се и Одлука о методу продаје акција Акцијског фонда да се акције „Лука Београд“ а.д. продају прихватањем понуде за преузимање. Ова одлука нема свој заводни број и налази се у прилогу налога за продају акција, а у образложењу одлуке наводи се да „одредбом чл. 9 ст. 1 Закона о Акцијском фонду и чл. 3 ст. 1 Закона о изменама и допунама Закона о акцијском фонду, Агенција за приватизацију има обавезу и овлашћење, за доношење одлуке и издавање налога Акцијском фонду, за продају акција у његовом поседу, као и акција у поседу Фонда ПИО и придружених акција, прихватањем понуде за преузимање, те је имајући у виду напред изнето, Агенција за приватизацију донела одлуку као у диспозитиву“. Све ово утврђује се из налога за продају акција од стране Агенције за приватизацију бр. ТК- 470/05-62 од 27.09.2005. године, заведеног код Акцијског фонда под бр. 8263-1/05 од 27.09.2005. године и одлуке о методу продаје акција Акцијског фонда да се акције „Лука Београд“ а.д. продају прихватањем понуде за преузимање. **Овај налог и одлука су послати Акцијском фонду из Агенције за приватизацију 27.09.2005. године у 14:27 часова.**

Поступајући по налогу Агенције за приватизацију који се односи на продају акција „Луке Београд“ а.д. из портфеља државе, Акцијски фонд је закључио уговор о посредовању са брокерско-дилерским друштвом „Сензал“ из Београда (доказ се налази у регистратору 4 документације на странама 1260-1261), који се односи на послове посредовања и заступања у промету 1.745.521 акција (1.318.497 акција Акцијског фонда и 427.024 акције ПИО фонда) емитента „Лука Београд“ а.д., пренетим на Акцијски фонд у складу са чланом 8 Закона о Акцијском фонду (Службени гласник РС број 38/2001). Наведено се утврђује из уговора о посредовању са брокерско-дилерским друштвом „Сензал“ из Београда, који је заведен у Акцијском фонду под бројем 8234/05 од 27.09.2005. године, а у „Сензалу“ је заведен под бројем 576 од 03.10.2005. године, потом из налога за депоновање хартија од вредности од 30.09.2005. године за продају акција Акцијског фонда, налога за депоновање хартија од вредности од 30.09.2005. године за депоновање акција ПИО фонда (докази се налазе у регистратору 6 на странама 1990 и 1992) и прегледа депонованих акција клијената у Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности од 30.09.2005. године.

Од стране Акцијског фонда достављена је и документација - извештај који је потписао директор Фонда окр. Александар Грачанац, у којем се наводи да је: „одредбом чл. 9 ст. 1 Закона о акцијском фонду, Агенција за приватизацију донела одлуку о продаји акција из портфеља Акцијског фонда, а сходно закључку Владе Републике Србије 05 бр. 06-5851/2004 од 19.08.2004. године, прихватањем понуде за преузимање, и да је продаја акција из портфеља Акцијског фонда, субјекта „Лука Београд“ а.д. спроведена прихватањем понуде за преузимање 30.09.2005. године, у складу са Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената, као и да је остварен укупан промет у вредности од 1.396.416.800,00 динара“. У прилогу овог извештаја налазе се два прегледа стања рачуна од 31.08.2005. године, и то један на којем је време 11:56:32 са стањем акција власништво Акцијског фонда са ознаком ЛБГДАК 6391, чији је број 1.318.497, а

чија је номинална вредност 300 динара, и други на којем је време 11:57:20 са стањем акција власништво Фонда ПИО, чија је ознака ЛБГДАК 6391, број 427.024, а номинална вредност је 300 динара. Од стране брокерско-дилерског друштва "Сензал" достављене су потврде – обавештења о продаји акција које су код Акцијског фонда заведене под бр. 8424/05 од 04.10.2005. године (докази се налазе у регистратору број 4 на странама 1275-1280), једна се односи на горе поменути број акција "Луке Београд", власништво Акцијског фонда, а друга на акције "Луке Београд" власништво Фонда ПИО, које су депоноване и продате по цени од 800 динара. Наведено се утврђује из извештаја Акцијског фонда – прегледа продатих акција „Луке Београд“ из портфеља Акцијског фонда, потом из потврде – обавештења о продаји акција Акцијског и ПИО фонда брокерско-дилерском друштву „Сензал“ из Београда, која је заведена у Акцијском фонду под бројем 8424/05 од 04.10.2005. године, табеларног прегледа реализоване продаје акција „Луке Београд“ а.д., који је заведен у Акцијском фонду под бројем 8436/05 од 04.10.2005. године и прегледа стања рачуна на дан 31.08.2005. године.

Уговор о купопродаји акција прихватам понуде за преузимање закључен је између Акцијског фонда Републике Србије и предузећа "Worldfin" S.A. из Луксембурга. У уговору се наводи да је у складу са Законом о приватизацији (Службени гласник РС бр. 38/2001 и 185/2003), Законом о акцијском фонду (Службени гласник РС бр. 38/2001) и Законом о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената (Службени лист СРЈ бр. 65/2002), Агенција издала налог Акцијском фонду да прода акције „Луке Београд“, а које су на Акцијски фонд пренете у складу са чл. 8 Закона о Акцијском фонду. Овим уговором Акцијски фонд продаје купцу, а купац купује од Акцијског фонда акције у складу са одредбама и условима овог уговора прихватам понуде за преузимање (чл. 67-83 Закона о тржишту хартија од вредности и других финансијских инструмената), као и условима салдирања купопродајног износа према Правилнику Централног регистра хартија од вредности: 1.318.497 комада акција Акцијског фонда и 427.024 комада акција ПИО Фонда РС, а за купопродајну цену од 1.396.416.800 динара, која је уплаћена у року од три дана на новчани рачун Акцијског фонда према Правилнику Централног регистра хартија од вредности и потврди о продаји. Наведено се утврђује увидом у уговор о купопродаји акција прихватам понуде за преузимање, који је закључен између Акцијског фонда Републике Србије и предузећа „Worldfin“ S.A. из Луксембурга, који је заведен у Акцијском фонду под бројем 8493/05 од 05.10.2005. године.

Из дописа Агенције за приватизацију број ДТ-42/13 од 28.02.2013. године (доказ се налази у регистратору 3 документације на страни 1016), утврђује се да у Агенцији за приватизацију - Центру за тржиште капитала нису рађене анализе које би претходиле доношењу Одлуке о методу продаје акција Луке Београд и Налога за продају акција.

Из дописа Агенције за приватизацију РС број ДТ-109/13 од 10.04.2013. године (доказ се налази у регистратору 4 документације на страни 1282) произлази да је проверама у Агенцији за приватизацију, у којој се сада налази архива Акцијског фонда, утврђено да у архивама Акцијског фонда не постоји анализа Сектора за анализу, припрему и организацију продаје која се односи на поступак преузимања акција емитента "Лука Београд" а.д. у току 2005. године.

Одбране окривљених Грачанца и Драгутиновићеве оповргнуте су доказима прибављеним у Агенцији за приватизацију, а који се односе на обавезност налога Агенције за приватизацију према Акцијском фонду, с обзиром на то да постоје примери непоступања Акцијског фонда по налозима Агенције за приватизацију за продају акција из портфеља Акцијског фонда у току 2005. године. Тако је, примера ради, поступљено у предметима продаје акција предузећа „Енергопројект холдинг“ из Београда и „Тоза Марковић“ из Кикинде. Наиме, и поред донетих одлука Агенције за приватизацију о начину продаје акција ових предузећа Акцијски фонд није поступио по овим одлукама и налозима. Образлажући свој став, окр. Грачанца као директор Акцијског фонда тада је навео да сходно члану 9 Закона о Акцијском фонду, Агенција за приватизацију у складу са својим законским овлашћењем даје налоге Акцијском фонду за продају акција, односно удела, а Акцијски фонд продаје акције, односно уделе. Акцијски фонд је дужан да продају акција, односно удела спроводи у складу са Програмом донетим од стране Управног одбора уз сагласност Владе Републике Србије и претходно прибављеним мишљењем органа територијалне аутономије, којим се нарочито уређује динамика и обим продаје акција, усклађивање те динамике са планираним буџетским приходима и вођењем јавне кампање и промоције продаје акција, односно удела. Поред наведеног, **све се реализује у складу са интерним процедурама Акцијског фонда на основу којих се свака продаја, односно цепање пакета по приспећу налога Агенције за приватизацију анализира, образлаже и потписује, водећи рачуна о члану 14 Закона о Акцијском фонду при чему је Акцијски фонд дужан да послује са пажњом доброг стручњака водећи рачуна о приходима које остварује Република продајом акција** и приливом нових инвестиција у правна лица чије акције продају. Сходно томе, Акцијски фонд као правно лице одговара за продају акција након приспећа налога Агенције за приватизацију, као по питању цене тако и по питању количине акција које продаје. **На основу наведеног, Грачанца је упутио молбу Агенцији за приватизацију да након преиспитивања налога тај налог повуче и да поступа у складу са законским овлашћењима, а навео је и да ће Акцијски фонд поступити по новим налозима Агенције за приватизацију уколико Агенција сматра да су се стекли услови за издавање тих налога.** Увидом у документацију Агенције за приватизацију и Акцијског фонда, утврђено је да по примљеном допису, Агенција за приватизацију није повукла, изменила нити ставила ван снаге горе наведене налоге. Акцијски фонд није ангажовао брокера, нити издао налог за продају на берзи, те акције емитената „Тоза Марковић“ и „Енергопројект“ наведене у налогу нису продате. Ове чињенице утврђују се из следећих исправа – налога за продају акција предузећа „Енергопројект Холдинг“ из Београда, који је заведен под бројем ТК-229/05-ЕД од 16.03.2005. године са одлуком о начину продаје акција из Акцијског фонда, налога за продају акција предузећа „Тоза Марковић“ из Кикинде, који је заведен под бројем ТК 235/05-ЕД од 16.03.2005. године са одлуком о начину продаје акција из Акцијског фонда (докази се налазе у регистратору 5 документације на странама 1657-1658), дописа Акцијског фонда упућеног Агенцији за приватизацију од 18.03.2005. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на странама 1659-1660), налога за продају акција предузећа „Енергопројект Холдинг“ а.д. из Београда, који је заведен под бројем ТК-80/07-ЕД од 06.03.2007. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на страни 1661) и обавештења Агенције за приватизацију бр. 543/03-10/04-2002 од 20.02.2013. године.

Увидом у Оперативни план Агенције за приватизацију за 2005. годину бр. 10-180/05 од 02.02.2005. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на странама 1666-1707), утврђује се да је Агенција за приватизацију поднела Управном одбору Агенције за приватизацију, Одбору за приватизацију Народне Скупштине Републике Србије и Министарству за привреду Оперативни план Агенције за приватизацију за 2005. У оквиру Оперативног плана Центра за тржиште капитала наведено је да је план базиран на постојећим системским решењима прометовања акција из портфеља Акцијског фонда, развијености тј. ликвидности тржишта као и предвиђене стратегије продаје. Центар за тржиште капитала планира да у сарадњи са Акцијским фондом интензивира активности у делу нових решења везаних за функционисање тржишта хартија од вредности и слободним располагањем акција кроз предлог новог Закона о тржишту хартија од вредности и понуди за преузимање, усаглашавање књиге акционара предузећа са Централним регистром, интензивирање активности у вези са верификацијом и контролом отплате акција из другог круга својинске трансформације, у сарадњи са ресорним министарством Центар планира интензивирање понуде и реализације продаје акција из портфеља Акцијског фонда са два основна метода продаје и то путем Београдске берзе (мањински пакети) и методом јавног тендера и/или јавне понуде (већински пакети). За 2005. планира се реализација 190 пакета акција из портфеља Акцијског фонда са очекиваним приходом од 145.000.000 евра. У табеларном прегледу предузећа за које ће бити дат налог продаје у 2005. години под тачком 74 наведена је "Лука Београд". Из овог оперативног плана извлачи се закључак да је држава имала стратешки план да прода своје акције у „Луци Београд“ током 2005. године, што је надлежним државним органима – Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду било познато још почетком 2005. године, али ништа није предузето да се на време прибаве потребни подаци од „Луке Београд“ и да се изврши анализа реалне вредности акција овог предузећа, што делацију окривљених који су се налазили на водећим местима у Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду чини несумњивом.

Акцијски фонд је припремио план рада, са стратегијама које ће примењивати у 2004. години, у којем су предузећа сврстана у поједине категорије које захтевају посебне процедуре. У оквиру прве категорије објашњено је да се на свака 2-3 месеца израђује краткорочни план и динамика продаје пакета из портфеља Акцијског фонда. У тој категорији су акције предузећа код којих постоје заинтересовани потенцијални купци који су Акцијском фонду доставили писмену иницијативу за покретање поступка продаје акција из портфеља Акцијског фонда. На основу приспелих иницијатива Акцијски фонд покреће поступак припреме предузећа чије ће акције изнети на берзу: прикупљање документације, ангажовање брокера, планирање и израда динамике и усаглашавање те динамике са терминима на „Београдској берзи“, као и заказивање и оглашавање саме аукције.

За предузећа у оквиру ове категорије, а након покренутог поступка на претходно наведени начин, Акцијски фонд је извршио класирање предузећа у три основне класе: класа А, класа Б и класа Ц. У класу А би се груписала предузећа која се по претходно наведеним критеријумима могу сматрати квалитетнијим емитентима, док би се у класу Б сврстали лошији емитенти. Класу Ц чинили би емитенти који су по свим критеријумима изразито лоши и не испуњавају ниједан од предложених критеријума.

У табеларном прегледу за прву категорију дата су предузећа која су у плану за 2004. годину, за која су већ стигле иницијативе или за која се очекују иницијативе потенцијалних купаца, а за која ће се даље примењивати горе наведена стратегија класирања, а у којој је наведено и предузеће "Лука Београд" а.д, са учешћем у власништву акција Акцијског и ПИО фонда од 40.88%, број акција АФ је 1.318.497, број акција ПИО фонда 427.024, укупан број акција 4.270.237 комада, номиналне вредности акције 300,00 динара, укупна номинална вредност капитала 1.281.071.100 акција, номинална вредност капитала у Акцијском и ПИО фонду је 523.656.300,00 динара. Све напред наведено утврђује се из Плана рада Акцијског фонда за 2004. годину. И ово писмено оповргава тврдње окривљених који су радили у Агенцији за приватизацију и Акцијском фонду да нису имали времена да прикупе документацију потребну за анализе, јер се одавде утврђује да су још током 2004. године ова два државна органа имала сазнања да постоје интересовања потенцијалних инвеститора за куповину акција „Луке Београд“ а.д., а никаква анализа вредности акција „Луке Београд“ још од тада није урађена.

План рада Акцијског фонда за 2005. годину са стратегијама продаје акција из портфеља Акцијског фонда сачињен је децембра 2004. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на странама 1708-1721). У првом делу плана дат је преглед стратегија продаје акција из портфеља Акцијског фонда, где су у циљу лакше реализације планиране стратегије предузећа подељена на одређени број по категоријама за које је предвиђена посебна стратегија, где је предвиђено 11 категорија. У првој и другој категорији налазе се предузећа која су котирана на „Београдској берзи“ и чијим се акцијама тргује на берзи. У трећој категорији предузећа за која је предвиђена стратегија продаје прихватам понуде за преузимање стоји да се односи „на предузећа чијим се акцијама не тргује на берзи, а за која су купци покренули сходно Закону о тржишту хартија од вредности понуде за преузимање и те понуде доставили свим акционарима, а тиме и Акцијском фонду.“ Даље је наведено да „уколико постоји више понуђача, односно конкурентских понуда, Акцијски фонд ће прихватити понуду сходно чл. 14 Закона о Акцијском фонду у циљу максимизирања прихода, са обавезом да се води рачуна о величини пакета који се преузима од стране купаца и могућностима реализације целог пакета из портфеља Акцијског фонда. Ово је посебно значајно уколико се након понуде за преузимање формира већинско власништво од стране понуђача, а Акцијски фонд не успе да реализује свој пакет у целости због редукације. Уколико је један од понуђача у питању, Акцијски фонд ће прихватити понуду сходно чл. 14 Закона о Акцијском фонду, претходно анализирајући са финансијског аспекта цену акција, претходних успешних/неуспешних реализација продаја, перформанси предузећа, а потом и величину пакета који се преузима, водећи рачуна о реализацији целог пакета из портфеља Акцијског фонда.“ Зашто су изостале све ове анализе за које је било изричито предвиђено да се морају вршити ако постоји један понуђач, остаје да се расветли током главног претреса, поготово што је у плану изричито наведено да се мора радити анализа перформанси предузећа за чије акције је дата понуда за преузимање.

План продаје акција из портфеља Акцијског фонда за 2005. годину садржи табеларне прегледе предузећа по категоријама, где ни у једној категорији није наведена "Лука Београд" а.д., док је у трећој категорији „Продаја акција предузећа

треће категорије применом наведене стратегије“ наведено да се примена продаје акција из портфеља Акцијског фонда прихватом понуде за преузимање односи само на предузећа за које су потенцијални купци покренули понуду за преузимање, с обзиром на то да иста зависи искључиво од понуда за преузимање које подносе купци, у план се могу ставити само актуелне понуде за преузимање. На основу тога, у табеларном прегледу дате су актуелне понуде за преузимање акција четири предузећа („Обућа Београд“, „Румапласт Рума“, „Сајам ХТДП Нови Сад“, „Стокс Ниш“). Увидом у документ План продаје за 2005. годину Акцијског фонда, утврђено је да планом за 2005. године предузеће "Лука Београд" а.д. није посебно наведено ни кроз образложење, нити кроз табеле у свим категоријама плана. Наведено се доказује из Плана рада Акцијског фонда за 2005. годину са стратегијама продаје акција из портфеља Акцијског фонда, који је сачињен у децембру 2004. године.

Увидом у документацију Агенције за приватизацију, као и у документацију Одбора за приватизацију Народне скупштине Републике Србије, утврђено је да **месечни извештаји Агенције за приватизацију који су достављани Одбору за приватизацију Народне скупштине Републике Србије за месеце септембар, октобар, новембар и децембар 2005. године, не садрже податак о томе да је продата компанија "Лука Београд" а.д., нити је у извештавању о укупној реализованој продаји укључен и износ од продаје компаније "Лука Београд" а.д.** У табели Преглед реализације 2005. под редним бројем 508 евидентирана је продаја акција "Лука Београд" а.д. Београд, 30.09.2005. године, понудом за преузимање 40,88% акција - тј. 1.745.521 акција по цени од 800 динара по акцији, укупно 1.396.416.800,00 динара, што износи 162% у односу на кориговану књиговодствену вредност, односно продајна вредност увећана је за 62% од основне књиговодствене вредности.

Такође, Агенција за приватизацију ни у месечним програмима рада за период од септембра до децембра 2005. године не помиње продају државног пакета акција емитента „Луке Београд“. Наведена чињеница утврђује се из Извештаја о пословању и раду Агенције за приватизацију за месеце септембар, октобар, новембар и децембар 2005. године од 30.09.2005. године, који је заведен под бројем 10-1583/05 од 05.10.2005. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на странама 1722-1754).

Акцијски фонд Републике Србије у складу са чланом 23 Закона о Акцијском фонду Републике Србије (Службени гласник РС бр 38/01 и 45/05) доставља Извештај о раду Акцијског фонда Министарству привреде. Извештај о раду Акцијског фонда за период јануар – децембар 2005. године сачињен је 20.02.2006. године (доказ се налази у регистратору 5 документације на странама 1905-1927). У тачки 2 Берзанско трговање под тачком 2.1. „Понуда за преузимање акција“ стоји да „у 2005. години су ванберзански продавани пакети акција у поступку „понуде за преузимање акција“ (тзв. take-over). Критеријуми за прихватање понуде за преузимање акција односног предузећа је висина цене и понуђена количина акција коју понуђачи нуде за предметну фирму, при чему Агенција за приватизацију даје налог Акцијском фонду о прихватању, или неприхватању понуде за преузимање акција.“ У извештају је дат и табеларни приказ „Преглед продатих пакета – компанија из портфеља Акцијског фонда у периоду јануар-децембар 2005. година“ где је под редним бројем 207. наведено да је су продате акције емитента "Лука

Београд" а.д. укупне количине 1.745.521 акција, да је остварен приход од продаје у динарима 1.396.416.800,00 динара, у еврима 16.624.010., купцу „Worldfin S.A.“ Луксембург.

Дана 27.09.2005. године, директор Агенције за приватизацију окр. Миодраг Ђорђевић донео је Одлуку о методу подаје капитала прихватањем понуде за преузимање акција и дао Акцијском фонду Налог за продају акција бр. ТК-470/05-ЕД од 27.09.2005. године којим се налаже продаја акција емитента "Лука Београд" а.д. из Београда, које су Акцијском фонду пренете на основу чл. 8 Закона о Акцијском фонду. Овај налог се односи на продају 1.745.521 акцију и то: 1.318.497 акција у Акцијском фонду пренетих на основу одлуке о преносу акција Акцијском фонду и 427.024 акције пренетих на Републички фонд ПИО. Одлуком је задужен Акцијски фонд да изврши проверу укупног броја акција емитента и укупног броја акција пренетих на Акцијски и ПИО фонд те да уколико дође до одлагања продаје акција, Акцијски фонд је дужан да о томе благовремено, образложено обавести Агенцију за приватизацију.

Такође, директор Агенције за приватизацију је на основу чл. 9 став 2 и 4 Закона о Акцијском фонду (Службени гласник РС 38/01) и чл. 3 ст. 1 Закона о изменама и допунама Закона о Акцијском фонду (Службени гласник РС бр. 45/05) донео Одлуку о методу продаје акција Акцијског фонда у којој се наводи: „Акције предузећа "Лука Београд" а.д. из Београда, МБ 07046839, продају се прихватањем понуде за преузимање.“

Динамика депоновања, од отварања понуде 10.09.2005. године до 27.09.2005. године до краја дана 24:00 часова (након што је Агенција за приватизацију дала налог Акцијском фонду за продају акција) показује да је депоновано још 111.900 комада акција што од почетка понуде чини укупно 244.588 комада акција (све од стране малих акционара) **што представља свега 5,727%** од укупног броја акција од почетка понуде. Наредног дана, **28.09.2005. године** депоновано је још 229.267 комада акција од стране малих акционара што укупно од почетка понуде износи 473.855 комада акција или **11,096%** од укупног броја акција. Дана **29.09.2005. године** од стране малих акционара, депоновано је још 125.516 акција што укупно од почетка понуде износи 599.371 комада акција или **14,036%** од укупног броја акција од почетка понуде. Оваква динамика депоновања до последњег дана трајања понуде јасно доказује тачност тврдње јавне тужбе да понуда за преузимање „Worldfina“ S.A. не би успела да држава није 27.09.2005. године донела одлуку да прода свој пакет акција из портфеља Акцијског фонда, и да је својим поступањем директно утицала и на одлуку малих акционара да депонују своје акције по датој понуди.

Дана **30.09.2005. године** у 09:42:59 дат је налог за депоновање акција Акцијског фонда и то за 1.318.697 акција (30,877% од укупног броја акција), а дана 30.09.2005. године у 09:56:02 дат је налог за депоновање хартија од вредности ПИО Фонда, за све акције ПИО Фонда у износу од 427.024 акција (10% од укупног броја акција).

Дана 30.09.2005. године, а на основу увида у електронску базу података Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, брокерска кућа „Сензал“ а.д. Београд је на основу горе закључених уговора и налога добијених од

Акцијског фонда депоновала у 10:43:13:160 часова, све акције ПИО Фонда – 427.024 акција (10% од укупног броја акција) и у 10:43:13:350 часова све акције Акцијског фонда - 1.318.497 акција (30,876% од укупног броја акција), односно укупно 1.745.521 комада акција.

Увидом у електронску базу података Централног регистра, депо и клиринг хартија од вредности утврђено је да је од почетка понуде дана 10.09.2005. године до тренутка када је држава (Акцијски фонд) депоновала своје акције, дана 30.09.2005. године до 10:43:13:160 часова, од стране малих акционара укупно депоновано 1.250.655 комада акција што представља 29.287% од укупног броја акција. Из наведеног се види да је дана 30.09.2005. године до 10:43:13 (а пре депоновања од стране државе) депоновано још 651.284 комада акција од стране малих акционара.

До краја понуде дана 30.09.2005. године до 12 часова депоновано је од стране малих акционара још 197.360 комада акција или 4,621% укупног броја акција тако да је у тренутку затварања прве понуде било депоновано укупно 3.193.536 комада акција (заједно мали акционари и држава) или укупно 74.79% од укупног броја емитованих акција. О овим чињеницама јасно сведочи Табеларни преглед укупног броја акција издаваоца "Лука Београд" а.д. депонованих у периоду од 10.09.2005. године до 30.09.2005. године у поступку понуде за преузимање и Преглед налога који се односе на преузимање акција (сва депоновања) издаваоца „Лука Београд“ а.д. у периоду од 12.01.2004. године до 18.09.2012. године, који садржи и податке о одустајању од депоновања акција „Луке Београд“ а.д.

Из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности прибављене су у електронској форми табеле које се односе на трансакције депоновања акција издаваоца „Луке Београд“ у понуди за преузимање акција понуђача „Worldfin“ S.A. у периоду од 28.09.2005. године (првог радног дана по доношењу Одлуке и Налога Агенције за приватизацију за продају акција Луке Београд) до 30.09.2005. године (до затварања понуде за преузимање), као и одустајања од депоновања у истом периоду и Збирни преглед депонованих акција издаваоца акција "Лука Београд" а.д. и проценти учешћа у укупном броју депоновања и у укупно издатим акцијама наведеног издаваоца, чиме се доказују чињенице везане за динамику депоновања акција „Луке Београд“ а.д.

На основу описаног чињеничног стања, мишљења сам да постоји довољно доказа да се у радњама окривљених стичу сви елементи бића кривичних дела која им се оптужним актом стављају на терет, па како нема основа за искључење кривике окривљених, подижем ову оптужницу.

**ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА
ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ**

Саша Иванић

